

**Roczne Jednostkowe
Sprawozdanie Finansowe
Banku BPH SA**

**za
2014**

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Za rok kończący się			
Rachunek zysków i strat	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
I. Przychody z tytułu odsetek	1 298 523	1 534 330	309 962	364 362
II. Przychody z tytułu prowizji	443 996	541 001	105 983	128 473
III. Zysk przed opodatkowaniem	168 411	344 307	40 200	81 764
IV. Zysk za okres	123 496	289 525	29 479	68 754
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
V. Przepływy netto z działalności operacyjnej	-400 579	2 677 972	-95 620	635 947
VI. Przepływy netto z działalności inwestycyjnej	-68 154	14 588	-16 269	3 464
VII. Przepływy netto z działalności finansowej	-697 147	-1 526 040	-166 411	-362 394
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-1 165 880	1 166 520	-278 299	277 017
Wskaźniki rynkowe				
Za rok kończący się				
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
IX. Zysk za okres na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	1,61	3,78	0,38	0,90
X. Rozwodniony zysk za okres na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	1,61	3,78	0,38	0,90
XI. Liczba akcji	76 667 911	76 667 911	76 667 911	76 667 911
Wskaźniki rynkowe				
Stan na dzień				
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
XII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	54,38	52,79	12,76	12,73
XIII. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	54,38	52,79	12,76	12,73
XIV. Wypłacona za poprzedni rok dywidenda na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Stan na dzień				
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
XV. Aktywa razem	30 721 290	32 110 231	7 207 679	7 742 629
XVI. Zobowiązania wobec banków	503 818	314 780	118 203	75 902
XVII. Zobowiązania wobec klientów	12 485 890	13 394 337	2 929 379	3 229 730
XVIII. Kapitał własny	4 169 053	4 047 623	978 123	975 989
XIX. Kapitał podstawowy	383 340	383 340	89 937	92 433
XX. Liczba akcji	76 667 911	76 667 911	76 667 911	76 667 911
Adekwatność kapitałowa				
Stan na dzień				
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
XXI. Współczynnik wypłacalności (%)	16,67	16,38	16,67	16,38

Poszczególne pozycje jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA przeliczono na EUR według następujących zasad:

- wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oraz wartość księgową na jedną akcję - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, obowiązującego na dzień bilansowy, ogłoszonego przez NBP: na 31.12.2014 r. – 4,2623; na 31.12.2013 r. – 4,1472.
- wybrane pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz zysk za okres na jedną akcję – według kursu średniego, który stanowi średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na koniec każdego miesiąca: 2014 r. – 4,1893; 2013 r. – 4,2110.

Spis treści	
Rachunek zysków i strat	5
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
Noty do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA za 2014 rok	11
Podstawowe dane o emitencie	11
Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
Znaczące zasady rachunkowości	11
a) Oświadczenie o zgodności	11
b) Zasady sporządzania jednostkowego sprawozdania finansowego	12
c) Kontynuacja działalności	19
d) Wartości szacunkowe	19
e) Aktywa i zobowiązania finansowe	22
f) Transakcje repo (sbb) i reverse repo (bsb)	25
g) Kompensowanie instrumentów finansowych	25
h) Rachunkowość zabezpieczeń	25
i) Utrata wartości aktywów finansowych	25
j) Leasing operacyjny	27
k) Należności z tytułu umów leasingu finansowego	28
l) Wartości niematerialne	28
m) Rzeczowe aktywa trwałe	28
n) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	29
o) Przychody i koszty do rozliczenia w czasie	29
p) Rezerwy	29
q) Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe	30
r) Kapitały własne	30
s) Przychody i koszty odsetkowe	30
t) Przychody i koszty prowizyjne	31
u) Zasady ujmowania przychodów z tytułu wynagrodzenia za usługi ubezpieczeniowe	31
v) Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	31
w) Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży	32
x) Pozostałe przychody i koszty operacyjne	32
y) Przeliczenie walut obcych	32
z) Podatki	32
aa) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	32
bb) Dane porównawcze	32
cc) Sezonowość lub cykliczność działalności	34
1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych	34
2. Wynik z tytułu odsetek	40
3. Odpisy z tytułu utraty wartości	41
4. Wynik z tytułu prowizji	41
5. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	42
6. Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży	42
7. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	42
8. Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	43
9. Podatek dochodowy	43
10. Zysk i wartość księgowa na jedną akcję	44
11. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	44
12. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	45
13. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	45
14. Należności od banków	46
15. Należności od klientów	47
16. Odpisy z tytułu utraty wartości należności	49
17. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	51
18. Aktywa trwałe rzeczowe	52

19.	Wartości niematerialne	54
20.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	57
21.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	57
22.	Pozostałe aktywa	59
23.	Zobowiązania wobec banków	60
24.	Zobowiązania wobec klientów	60
25.	Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	61
26.	Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	61
27.	Rezerwy	62
28.	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat 63	63
29.	Pozostałe zobowiązania	63
30.	Zobowiązania podporządkowane	64
31.	Kapitał własny	64
32.	Dywidendy	66
33.	Wartość godziwa	66
34.	Rachunkowość zabezpieczeń	71
35.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych	71
36.	Postępowania sądowe	72
37.	Zobowiązania i aktywa warunkowe	73
38.	Fundusz ochrony środków gwarantowanych	75
39.	Działalność powiernicza	75
40.	Płatności z tytułu umów najmu	76
41.	Podmioty powiązane	77
42.	Aktywa i pasywa w walutach obcych	83
43.	Ważne wydarzenia występujące po końcu okresu sprawozdawczego	84
44.	Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	85
44.1.	Rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze	85
44.2.	Programy określonych świadczeń	85
44.3.	Długoterminowy Program Motywacyjny General Electric Company (GE)	86
44.4.	Program zmiennych składników wynagrodzeń	88
45.	Zarządzanie ryzykiem w Banku BPH SA	89
45.1.	Zarządzanie ryzykiem	89
45.2.	Ryzyko rynkowe	90
45.2.1	Ryzyko walutowe	92
45.2.2	Ryzyko stopy procentowej	92
45.3.	Ryzyko płynności	94
45.4.	Ryzyko kredytowe	98
45.5.	Ryzyko operacyjne	111
45.6.	Pochodne instrumenty finansowe	113
45.7.	Kompensowanie aktywów i zobowiązań	115
45.8.	Zarządzanie kapitałem	116

Rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Noty	Za rok kończący się	
		31.12.2014	31.12.2013
Przychody z tytułu odsetek		1 298 523	1 534 330
Koszty z tytułu odsetek		-370 634	-559 941
Wynik z tytułu odsetek	2	927 889	974 389
Odpisy z tytułu utraty wartości	3	-57 494	-139 221
Wynik z tytułu odsetek uwzględniający odpisy z tytułu utraty wartości		870 395	835 168
Przychody z tytułu prowizji		443 996	541 001
Koszty z tytułu prowizji		-151 069	-170 154
Wynik z tytułu prowizji	4	292 927	370 847
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	5	104 290	107 701
Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży	6	0	929
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	7	-1 100 205	-1 093 832
Pozostałe przychody operacyjne	8	39 351	150 735
Pozostałe koszty operacyjne	8	-38 347	-27 241
Zysk przed opodatkowaniem		168 411	344 307
Podatek dochodowy	9	-44 915	-54 782
Zysk za okres		123 496	289 525
Zysk za okres oraz rozwodniony zysk za okres na jedną akcję zwykłą (w zł)	10	1,61	3,78

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Zysk za okres	123 496	289 525
Inne całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu na zyski lub straty w kolejnych okresach:	-6 954	2 679
Przeszacowanie aktuarialne (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-6 954	2 679
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu na zyski lub straty w kolejnych okresach:	2 056	-3 268
wynik z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	1 885	-3 618
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	171	350
Inne całkowite dochody ogółem	-4 898	-589
Całkowite dochody ogółem	118 598	288 936

Noty przedstawione na stronach od 11 do 119 stanowią integralną część rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł

	Noty	Stan na dzień	
		31.12.2014	31.12.2013
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	11	1 092 963	1 073 375
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13	5 187 901	6 481 743
Należności od banków	14	347 131	326 630
Należności od klientów, w tym:	15	22 808 896	22 886 671
<i>odpisy z tytułu utraty wartości</i>	16	-1 870 793	-2 314 959
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17	380 896	369 900
Aktywa trwałe rzeczowe	18	289 883	302 554
Wartości niematerialne	19	236 647	230 711
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	20	18 176	11 603
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	212 498	248 539
Pozostałe aktywa, w tym:	22	146 299	178 505
<i>podatek bieżący</i>	22	0	7 604
Aktywa razem		30 721 290	32 110 231

Noty przedstawione na stronach od 11 do 119 stanowią integralną część rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA

w tys. zł

	Noty	Stan na dzień	
		31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec banków	23	503 818	314 780
Zobowiązania wobec klientów	24	12 485 890	13 394 337
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	25	11 998 114	12 716 930
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	26	232 152	189 415
Rezerwy	27	100 194	78 434
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	28	164 331	151 858
Pozostałe zobowiązania, w tym:	29	388 342	536 605
<i>podatek bieżący</i>	29	10 952	0
Zobowiązania podporządkowane	30	679 396	680 249
Kapitał własny	31		
Kapitał podstawowy		383 340	383 340
Inne składniki kapitałów		3 402 736	3 126 444
Zyski zatrzymane, w tym:		382 977	537 839
Wynik finansowy z lat ubiegłych		259 481	248 314
Wynik roku bieżącego		123 496	289 525
Kapitał własny ogółem		4 169 053	4 047 623
Kapitał własny i zobowiązania razem		30 721 290	32 110 231
Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą (w zł)	10	54,38	52,79

Noty przedstawione na stronach od 11 do 119 stanowią integralną część rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł

	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Inne dochody całkowite	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM
Kapitały na początek okresu 01.01.2014	383 340	537 839	15 438	1 863 405	308 338	939 263	4 047 623
Zysk za okres	0	123 496	0	0	0	0	123 496
Inne całkowite dochody							
przeszacowanie aktuarialne (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-6 954	0	0	0	-6 954
wynik z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	1 885	0	0	0	1 885
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	171	0	0	0	171
Inne całkowite dochody ogółem	0	0	-4 898	0	0	0	-4 898
Całkowite dochody ogółem	0	123 496	-4 898	0	0	0	118 598
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał							
podział zysku - odpis na kapitał zapasowy	0	-278 358	0	278 358	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	2 832	2 832
Kapitały na koniec okresu 31.12.2014	383 340	382 977	10 540	2 141 763	308 338	942 095	4 169 053

Noty przedstawione na stronach od 11 do 119 stanowią integralną część rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA .

w tys. zł

	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Inne dochody całkowite	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM
Kapitały na początek okresu 01.01.2013	383 340	489 575	16 027	1 622 144	308 338	937 396	3 756 820
Zysk za okres	0	289 525	0	0	0	0	289 525
Inne całkowite dochody							
przeszacowanie aktuarialne (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	2 679	0	0	0	2 679
wynik z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-3 618	0	0	0	-3 618
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	350	0	0	0	350
Inne całkowite dochody ogółem	0	0	-589	0	0	0	-589
Całkowite dochody ogółem	0	289 525	-589	0	0	0	288 936
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał							
podział zysku - odpis na kapitał zapasowy	0	-241 261	0	241 261	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	1 867	1 867
Kapitały na koniec okresu 31.12.2013	383 340	537 839	15 438	1 863 405	308 338	939 263	4 047 623

Noty przedstawione na stronach od 11 do 119 stanowią integralną część rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł

	Noty	Za rok kończący się	
		31.12.2014	31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem		168 411	344 307
Korekty razem		-568 990	2 333 665
Amortyzacja	7	76 462	81 629
Dywidendy	8	-12 305	-107 268
Przychody z tytułu odsetek	2	-1 298 523	-1 534 330
Koszty z tytułu odsetek	2	370 634	559 941
Przychody odsetkowe otrzymane		1 289 354	1 546 905
Koszty odsetkowe zapłacone		-401 350	-704 636
Podatek zapłacony/otrzymany		6 371	-43 519
Zyski /straty ze sprzedaży inwestycji		-13 221	-36 285
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości		-444 166	-131 674
Zmiana stanu aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-9 005	45 342
Zmiana stanu należności od banków		93 213	-12 260
Zmiana stanu należności od klientów		534 623	2 648 286
Zmiana stanu pozostałych aktywów		41 982	69 261
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-10 844	3 656
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		189 004	-61 726
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów i pozostałych instytucji		-857 482	240 649
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		12 473	-66 419
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		-136 210	-163 887
Przepływy netto z działalności operacyjnej		-400 579	2 677 972
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		-93 680	-110 876
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		13 221	18 196
Dywidendy otrzymane		12 305	107 268
Przepływy netto z działalności inwestycyjnej		-68 154	14 588
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		11 165 805	9 706
Splata długoterminowych kredytów i pożyczek		-11 904 182	-1 600 910
Emisja papierów wartościowych		119 700	193 260
Wykup papierów wartościowych własnej emisji		-78 470	-128 096
Przepływy netto z działalności finansowej		-697 147	-1 526 040
PRZEPIŁYWKY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM		-1 165 880	1 166 520
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	12	7 021 433	5 854 913
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU	12	5 855 553	7 021 433
ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		-1 165 880	1 166 520

Noty przedstawione na stronach od 11 do 119 stanowią integralną część rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA.

Noty do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku BPH SA za 2014 rok

Podstawowe dane o emitencji

Bank BPH Spółka Akcyjna (zwany dalej „Bankiem”) jest bankiem mającym siedzibę w Polsce, ul. Płk. Jana Pałubickiego 2, 80-175 Gdańsk. Bank jest wpisany do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Gdańsk – Północ w Gdańsku, pod numerem KRS 000010260. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) – 675-000-03-84.

Bank należy do grupy kapitałowej General Electric Capital Corporation z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest GE Corporation.

Do podstawowej działalności Banku BPH SA należy przyjmowanie wkładów pieniężnych, prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów, prowadzenie bankowych rozliczeń pieniężnych oraz wykonywanie czynności bankowych na podstawie ustawy Prawo Bankowe. Przedmiot działalności został szczegółowo przedstawiony w Statucie Banku.

Bank BPH SA jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA.

Struktura organizacyjna wraz z informacją dotyczącą rodzaju powiązań w grupie wg stanu na 31 grudnia 2014 roku.

Podmiot	Siedziba	Udział % Banku w głosach na WZA/ZW spółki
Jednostka dominująca		
Bank BPH Spółka Akcyjna	Gdańsk	
Jednostki zależne objęte konsolidacją		
BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.	Warszawa	100,00%
Jednostka pośrednio zależna - zależna od BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.		
BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	50,14%

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku BPH SA za 2014 roku (dalej zwane „roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe”) zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku BPH SA dnia 19 marca 2015 roku.

Znaczące zasady rachunkowości

a) Oświadczenie o zgodności

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 330 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

b) Zasady sporządzania jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Banku BPH SA zostało sporządzone za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku.

W sprawozdaniu finansowym przyjęto zasadę wyceny według wartości godziwej dla instrumentów pochodnych, pozostałych aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Dla pozostałych aktywów i zobowiązań przyjęto zasadę wyceny według kosztu.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym, Bank nie dokonał istotnych zmian zasad rachunkowości w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim okresie. W dalszej części niniejszej noty zaprezentowano zmiany standardy i interpretacje, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2014 roku wraz z ich wpływem na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Polityka rachunkowości Banku uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji za wyjątkiem standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego. W dalszej części niniejszej noty zaprezentowano standardy i interpretacje zatwierdzone przez UE, które jeszcze nie weszły w życie oraz standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE wraz z ich przewidywanym wpływem na sprawozdanie finansowe Banku.

Standardy i Interpretacje, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2014:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
MSSF 10 <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe</i>	<p>MSSF 10 przewiduje jeden nowy model analizy kontroli w odniesieniu do wszystkich podmiotów, w które dokonano inwestycji, włączając w to podmioty, które aktualnie jako JSP są w zakresie SKI-12. MSSF 10 wprowadza nowe wymagania co do oceny kontroli, które różnią się od dotychczasowych wymogów z MSR 27 (2008). W nowym modelu kontroli inwestor kontroluje podmiot, w którym dokonał inwestycji, jeśli</p> <ul style="list-style-type: none">• jest narażony na lub ma prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w ten podmiot,• ma zdolność wpływania na te zwroty poprzez władzę oraz• istnieje związek pomiędzy władzą a zwrotami. <p>Nowy standard zawiera również wymogi co do ujawnień oraz wymogi odnoszące się do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Wymogi te przeniesiono z MSR 27 (2008). Zastosowanie nowego standardu przez Bank nie skutkuje zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.</p>	1 stycznia 2014
MSSF 11 <i>Wspólne ustalenia umowne</i>	<p>MSSF 11 <i>Wspólne ustalenia umowne</i> zastępuje MSR 31 <i>Udziały we wspólnych przedsięwzięciach</i>. MSSF 11 nie wprowadza zasadniczych zmian, co do ogólnej definicji porozumienia pod wspólną kontrolą, chociaż definicja kontroli i pośrednio współkontroli uległy zmianie w związku z MSSF 10.</p> <p>Zgodnie z nowym standardem wspólne ustalenia umowne są podzielone na 2 rodzaje, dla których zdefiniowano następujące modele ujmowania:</p> <ul style="list-style-type: none">• wspólne działania to takie, w których współkontrolujące je podmioty, zwane współnikami wspólnego działania, mają udział w aktywów oraz udział w zobowiązaniach związanych z wspólnych	1 stycznia 2014

	<p>działaniem,</p> <ul style="list-style-type: none"> wspólne przedsięwzięcie to takie, w którym współkontrolujące podmioty, zwane współnikami przedsięwzięcia, mają prawo do aktywów netto porozumienia. <p>MSSF 11 faktycznie wyłącza z zakresu MSR 31 te przypadki, gdy wspólne przedsięwzięcia, pomimo ich istnienia w formie odrębnych podmiotów nie mogą być faktycznie rozdzielone. Porozumienia takie są traktowane podobnie do współkontrolowanych aktywów/działalności zgodnie z MSR 31 i określane terminem wspólnego działania. Dla pozostałych jednostek współkontrolowanych wg MSR 31, określanych teraz wspólnymi przedsięwzięciami (joint ventures), należy stosować metodę praw własności. Nie ma możliwości zastosowania konsolidacji proporcjonalnej.</p> <p>Zastosowanie nowego standardu przez Bank nie skutkuje zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.</p>	
MSSF 12 <i>Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach</i>	<p>MSSF 12 zawiera dodatkowe wymogi związane z ujawnianiem informacji dotyczących znaczących osądów, przy określaniu charakteru posiadanych udziałów w innych jednostkach, wspólnych ustaleniach umownych, jednostkach stowarzyszonych i / lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji.</p> <p>Nowy standard został zastosowany przez Bank w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Rozszerzono ujawnienia dotyczące jednostki zależnej.</p>	1 stycznia 2014
MSR 27 (2011) <i>Jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	<p>MSR 27 (2011) pozostawia istniejące wymagania MSR 27 (2008) co do rachunkowości i ujawnień w jednostkowych sprawozdaniach finansowych wprowadzając jedynie kilka drobnych uściśleń. Obowiązujące obecnie wymogi MSR 28 (2008) i MSR 31 w zakresie jednostkowych sprawozdań finansowych również zostały włączone do MSR 27 (2011). Standard nie zawiera już kwestii kontroli i wymagań dotyczących sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, które zostały przeniesione do MSSF 10 <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe</i>.</p> <p>Zmiany standardu nie skutkują zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.</p>	1 stycznia 2014
MSR 28 (2011) <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i>	<p>W MSR 28 (2011) dokonano ograniczonych zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia</i> przeznaczone do sprzedaży. MSSF 5 <i>Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana</i> jest stosowany do inwestycji, lub jej części, w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, które spełnia kryteria zaklasyfikowania, jako przeznaczone do sprzedaży. Do zatrzymanej części inwestycji, której nie zaklasyfikowano, jako przeznaczona do sprzedaży, stosuje się metodę praw własności aż do momentu zbycia części przeznaczonej do sprzedaży. Po jej zbyciu zatrzymana część inwestycji ujmowana jest metodą praw własności, jeśli zatrzymana inwestycja nadal stanowi inwestycję w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie. <i>Zmiany w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach</i>. Uprzednio zgodnie z MSR 28 (2008) i MSR 31, ustanie znaczącego wpływu lub współkontroli powodowało we wszystkich przypadkach konieczność ponownej wyceny zatrzymanych udziałów, nawet w przypadku, gdy znaczący wpływ zamieniał się we współkontrolę. MSR 28 (2011) wymaga, aby w takich sytuacjach zatrzymane inwestycje nie były ponownie wyceniane. <p>Zmiany standardu nie skutkują zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.</p>	1 stycznia 2014
<i>Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12: Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe,</i>	<p>Zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiują datę początkowego zastosowania MSSF 10 jako początek rocznego okresu sprawozdawczego, w którym standard został 	1 stycznia 2014

Wspólne ustalenia umowne, Ujawnienia informacji na temat udziałów w innych jednostkach

zastosowany po raz pierwszy (tj. 1 stycznia 2013 r. jeśli nie został zastosowany wcześniej). Na ten dzień jednostka weryfikuje czy nastąpiła zmiana osądów w stosunku do konieczności konsolidacji posiadanych inwestycji w inne jednostki;

- ograniczają wymóg przekształcenia danych porównawczych do okresu bezpośrednio poprzedzającego dzień pierwszego zastosowania, co ma zastosowanie do wszystkich omawianych standardów. Jednostki, które przedstawiają dobrowolnie dane porównawcze za więcej niż jeden okres, mogą pozostawić dodatkowe okresy porównawcze nieprzekształcone;
- wymagają ujawnień wpływu zmiany w polityce rachunkowości dla okresu bezpośrednio poprzedzającego dzień pierwszego zastosowania (tj. ujawnienie wpływu zmian na bieżący okres nie jest wymagane);
- usuwają wymóg przedstawienia danych porównawczych w odniesieniu do ujawnień dotyczących niekonsolidowanych ustrukturyzowanych jednostek, dla któregośkolwiek okresu poprzedzającego roczny okres, w którym MSSF 12 został zastosowany po raz pierwszy.

Zmiany standardów nie skutkują zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Zmiany do MSR 32
Instrumenty finansowe:
prezentacja –
Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Zmiany nie wprowadzają nowych zasad dotyczących kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych; Wyjaśniają one natomiast kryteria dotyczące kompensat, co ma na celu usunięcie niespójności w ich stosowaniu.

Zmiany objaśniają, że jednostka posiada tytuł prawny do kompensaty, jeśli tytuł ten:

- nie jest uwarunkowany wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości; oraz
- jest egzekwowalny zarówno w zwykłym trybie prowadzenia działalności jak i w przypadku niewywiązania się z płatności lub w przypadku niewypłacalności lub upadłości jednostki i wszystkich kontrahentów.

Zmiany standardu nie skutkują zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. W nocy 45.7. zaprezentowano pozycje aktywów i zobowiązań, w ramach których występują pozycje będące przedmiotem kompensowania, objęte porozumieniem dotyczącym kompensowania

1 stycznia 2014

Jednostki inwestycyjne
(Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 and MSR 27)

Zmiany przewidują wyjątek od obowiązku konsolidacji wynikającego z MSSF 10 i wymagają od podmiotów spełniających kryteria jednostek inwestycyjnych, aby wyceniały swoje inwestycje w jednostkach kontrolowanych – jak również w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach – w wartości godziwej przez wynik finansowy, zamiast ujmować je w drodze konsolidacji.

Zwolnienie z obowiązku konsolidacji ma charakter obowiązkowy (tzn. nie jest dobrowolny), z wyłączeniem podmiotów zależnych, uznawanych za zintegrowane z działalnością inwestycyjną danej jednostki inwestycyjnej, które nadal podlegają konsolidacji.

Za jednostkę inwestycyjną uznajemy podmiot, który spełnia wszystkie kluczowe kryteria definicji jednostki inwestycyjnej. Jest to więc podmiot, który:

- otrzymuje fundusze od inwestorów w celu świadczenia tym inwestorom usług zarządzania inwestycjami;
- zobowiązuje się wobec inwestorów, że celem jego działalności jest inwestowanie środków wyłącznie w celu osiągnięcia zwrotów ze wzrostu wartości inwestycji i/lub dywidend; oraz

1 stycznia 2014

	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje pomiaru i oceny wyników zasadniczo wszystkich swoich inwestycji na podstawie ich wartości godziwej. <p>Zmiany określają również wymagania wobec jednostek inwestycyjnych w zakresie ujawnień.</p> <p>Zmiany standardów nie skutkują zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.</p>	
Zmiany do MSR 36 <i>Utrata wartości aktywów niefinansowych</i> - Ujawnienia wartości odzyskiwalnej dotyczące aktywów niefinansowych	<p>Zmiany usuwają wymóg ujawnienia wartości odzyskiwalnej w sytuacji gdy ośrodek wypracowujący środki pieniężne zawiera wartość firmy lub aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania i nie stwierdzono utraty wartości.</p> <p>Zmiana standardu została zastosowana przez Bank w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. Zmodyfikowano ujawnienia dotyczące wyników testowania wartości niematerialnych pod kątem utraty wartości.</p>	1 stycznia 2014
Zmiany do MSR 39 <i>Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena</i>	<p>Zmiany pozwalają na kontynuowanie rachunkowości zabezpieczeń w sytuacji, gdy instrument pochodny, który był desygnowany jako instrument zabezpieczający, zostaje odnowiony (tj. strony zgodziły się na zastąpienie oryginalnego kontrahenta nowym) w efekcie rozliczenia instrumentu z centralną izbą rozliczeniową będącą konsekwencją przepisów prawa, jeżeli spełnione są ściśle określone warunki.</p> <p>Zmiana standardu nie skutkuje zmianami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym, ze względu na to, że Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.</p>	1 stycznia 2014

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które wchodzi w życie po dniu, na który sporządzone zostało niniejsze sprawozdanie finansowe

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
KIMSF 21 Opłaty publiczne	<p>Interpretacja wyjaśnia ujmowanie księgowe zobowiązań do zapłaty opłat i podatków, które nie są podatkami dochodowymi. Zdarzeniem obligującym jest zdarzenie określone w przepisach prawa powodujące konieczność zapłaty podatku bądź opłaty. Sam fakt, że jednostka będzie kontynuować działalność w kolejnym okresie, lub sporządza sprawozdanie zgodnie z zasadą kontynuacji działalności, nie tworzy konieczności rozpoznania zobowiązania. Te same zasady rozpoznawania zobowiązania dotyczą sprawozdań rocznych i sprawozdań śródrocznych. Zastosowanie interpretacji do zobowiązań z tytułu praw do emisji jest opcjonalne. Interpretacja nie dotyczy opłat wchodzących w zakres MSR 12 „Podatek dochodowy”, a także kar i grzywien.</p> <p>KIMSF 21 dotyczy przede wszystkim opłat obowiązkowej i ostrożnościowej ponoszonych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, które według przyjętej polityki rachunkowości są rozkładane w czasie. Ze względu na interpretację regulatora opłaty te są nadal rozliczane w czasie, a nie rozpoznawane jednorazowo.</p> <p>Bank zastosuje zmianę od 1 stycznia 2015 roku.</p>	17 czerwca 2014
Poprawki do MSSF 2011-2013	<p>Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (2011-2013) zmieniają 4 standardów:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uzasadnienia wniosków do MSSF 1 zostaje zmieniony w celu wyjaśnienia, że w przypadku gdy zastosowanie nowej wersji standardu nie jest jeszcze obowiązkowe, ale jest możliwość wcześniejszego zastosowania, jednostka przyjmująca MSSF po raz pierwszy może wybrać zastosowanie starej lub nowej wersji tego standardu, o ile ten sam standard jest stosowane dla wszystkich prezentowanych okresów; MSSF 3 został zmieniony w celu wyjaśnienia, że nie ma 	1 stycznia 2015

zastosowania do ujęcia rachunkowego tworzenia jakichkolwiek wspólnych ustaleń umownych zgodnie z MSSF 11. Poprawka wyjaśnia również, że zwolnienie ma zastosowanie tylko do sprawozdań finansowych wspólnych postanowień umownych;

- Zmiana MSSF 13 wyjaśnia, że wyjątek w MSSF 13, który pozwala jednostce na ustalanie wartości godziwej grupy aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w kwocie netto, ma zastosowanie do wszystkich umów (w tym umów nabycia lub zbycia pozycji niefinansowych), które są objęte zakresem MSR 39 lub MSSF 9.
- MSR 40 został zmieniony w celu wyjaśnienia, że MSR 40 oraz MSSF 3 nie wykluczają się wzajemnie. Wytyczne zawarte w MSR 40 pomagają sporządzającym sprawozdania finansowe odróżnić nieruchomości inwestycyjnych oraz nieruchomości zajmowanych przez właściciela. Sporządzający sprawozdania finansowe powinni również odnieść się do wytycznych zawartych w MSSF 3, aby określić, czy nabycie nieruchomości inwestycyjnej jest połączeniem jednostek gospodarczych.

Zmiany do MSR 19 - Plany określonych świadczeń: Składki pracowników

Zmiany pozwalają na rozpoznawanie składek wnoszonych przez pracowników jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia w okresie, w którym praca jest wykonywana przez pracownika, zamiast przypisywać składki do okresów pracy, jeżeli kwota składki pracownika jest niezależna od stażu pracy. Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

1 lutego 2015

Poprawki do MSSF 2010-2012

Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (2010-2012) zmieniają 7 standardów:

1 lutego 2015

- MSSF 2 został zmieniony w celu wyjaśnienia definicji "warunków nabycia uprawnień" i zdefiniowania oddzielnie "warunku związanego z dokonaniem gospodarczymi" i "warunku świadczenia usługi";
 - MSSF 3 został zmieniony w celu wyjaśnienia, że (1) obowiązek warunkowej zapłaty, który spełnia definicję instrumentu finansowego, klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, na podstawie definicji zawartych w MSR 32, oraz (2) wszystkie składniki warunkowej zapłaty niebędące kapitałem własnym, zarówno finansowe jak i niefinansowe, wycenia się w wartości godziwej na każdy dzień, na który sporządza się sprawozdanie finansowe, a zmiany wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat;
 - Zmiana MSSF 8 wymaga (1) ujawnienia ocen dokonywanych przez Zarząd w agregacji segmentów operacyjnych, w tym opis segmentów, które zostały zagregowane i wskaźników ekonomicznych, których oceny dokonano w celu określenia, że zagregowane segmenty mają podobne cechy ekonomiczne, oraz (2) uzgodnienie aktywów segmentu do aktywów jednostki, gdy aktywa segmentu są raportowane;
 - Uzasadnienie wniosków do MSSF 13 zostało zmienione w celu wyjaśnienia, że usunięcie niektórych paragrafów MSR 39 wraz z publikacją MSSF 13 nie zostało dokonane z zamiarem usunięcia możliwości pomiaru należności i zobowiązania krótkoterminowych w kwocie faktury, w przypadkach kiedy wpływ dyskonta jest nieistotny;
 - MSR 16 i MSR 38 zostały zmienione w celu wyjaśnienia, w jaki sposób wartość brutto i umorzenie są traktowane w przypadku kiedy jednostka stosuje model oparty na wartości przeszacowanej;
 - Zmieniony MSR 24 uwzględnia jako podmiot powiązany, podmiot, który świadczy usługi polegające na zapewnieniu kluczowego personelu zarządzającego dla jednostki sprawozdawczej lub
-

jednostki dominującej podmiotu sprawozdawczego ("podmiot zarządzający"), oraz wymaga, aby ujawnić kwoty którymi obciążana jest jednostka sprawozdawcza przez podmiot zarządzający w zamian za świadczenie tych usług.

Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
MSSF 11 <i>Wspólne ustalenia umowne</i> : Nabycie udziału we wspólnej działalności	Niniejsza zmiana do MSSF 11 wymaga od inwestora w przypadku, gdy nabywa on udział we wspólnej działalności będącej biznesem w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 3, stosowania do nabycia swojego udziału zasad dotyczących rachunkowości połączeń biznesów zgodnie z MSSF 3 oraz zasad wynikających z innych standardów, chyba że są one sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11. Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2016
MSR 16 <i>Rzeczowe aktywa trwałe</i> i MSR 38 <i>Aktywa niematerialne</i> : Amortyzacja oparta na przychodach	Zmiana wyjaśnia, że stosowanie metody amortyzacji bazującej na przychodach nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane w działalności, która wykorzystuje dane aktywa odzwierciedlają również czynniki inne niż konsumpcja korzyści ekonomicznych z danego aktywa. Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 27: <i>Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych</i>	Zmiana MSR 27 umożliwia stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: <i>Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami</i>	Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią przedsięwzięcie. W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią przedsięwzięcie, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji przedsięwzięcia, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2016
<i>Poprawki do MSSF 2012-2014</i>	Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (2012-2014) zmieniają 4 standardy: <ul style="list-style-type: none"> W MSSF 5 zostały dodane szczegółowe wytyczne dla przypadków, gdy jednostka dokonuje przeklasyfikowania aktywów do zbycia do aktywów przekazywanym właścicielom oraz przypadków odwrotnych oraz przypadków, gdy aktywa przekazywane właścicielom są działalnością zaniechaną; W MSSF 7 zostały dodane szczegółowe wytyczne określające czy umowa serwisowa stanowi utrzymywanie zaangażowania w przeniesionych aktywach w celu określenia wymaganych ujawnień. Dodatkowo, w MSSF 1 wyjaśniono wpływ zastosowania zmian do MSSF 7 na zakres ujawnień do śródrocznego skróconego 	1 stycznia 2016

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
	<p> sprawozdania finansowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> W MSR 19 wyjaśniono, iż wysoko oceniane obligacje przedsiębiorstw w wyznaczaniu stopy dyskontowej dla świadczeń po okresie zatrudnienia powinny być denominowane w tej samej walucie, w której świadczenia będą wypłacane; W MSR 34 wyjaśniono znaczenie wyrażenia „w innym miejscu śródrocznego sprawozdania finansowego” oraz wprowadzono wymóg stosowania odniesień. <p>Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.</p>	
MSSF 15 <i>Przychody z umów z klientami</i>	<p>Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.</p> <p>Wprowadzenie zmiany nie będzie mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.</p>	1 stycznia 2017
MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i>	<p>Nowy standard: MSSF 9 zastąpi obecnie obowiązujący MSR 39.</p> <p>Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.</p> <p>MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.</p> <p>W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany mają na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.</p> <p>Wpływ wdrożenia MSSF 9 na sprawozdania finansowe Banku nie został jeszcze oceniony.</p>	1 stycznia 2018

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane do obu zaprezentowanych okresów sprawozdawczych.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w walucie funkcjonalnej tj. w walucie podstawowej środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Walutą funkcjonalną jest złoty polski. Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

c) Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Banku BPH SA w dającej się przewidzieć przyszłości.

d) Wartości szacunkowe

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Bank pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Banku, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Bank podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie sprawozdawczym, podczas którego dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub również w okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary, dla których Bank dokonuje oszacowań.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Ocena dotyczy zarówno przesłanek ujawnionych jak i przesłanek, których nie ujawniono na koniec okresu sprawozdawczego (tzw. Incurred but not reported losses - IBNR). W zakresie identyfikacji przesłanek dla portfela IBNR, Bank wykorzystuje statystyczne metody pomiaru uwzględniające założenia dotyczące okresu ujawniania straty (tzw. Loss Identification Period).

Dla wszystkich ekspozycji, dla których istnieją przesłanki utraty wartości, Bank dokonuje pomiaru straty opartego na oczekiwaniach przyszłych odzysków. Oczekiwania dla indywidualnie istotnych ekspozycji dokonywane są w oparciu o wiedzę ekspercką, podczas gdy dla ekspozycji ocenianych kolektywnie, oczekiwania wyznaczane są w oparciu o statystyczne metody bazujące na obserwacjach historycznych (korygowanych w tych aspektach, które mogą nie być reprezentatywne dla przyszłości).

Zasady dokonywania wyceny, z uwzględnieniem kwestii szacunków oraz kompetencji w zakresie podejmowania decyzji, są w Banku szczegółowo uregulowane i opisane w nocie 45.4 „Ryzyko kredytowe”.

Metody pomiaru wraz z założeniami podlegają regularnemu procesowi monitoringu i walidacji. Wszelkie obserwacje procesów monitoringu i walidacji znajdują swoje odzwierciedlenie w zasadach wyceny.

Gdyby wartość bieżąca szacowanych indywidualnie przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek Banku z rozpoznaną utratą wartości uległa zmianie o +/-10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2014 roku uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 30 mln zł lub zwiększeniu o 20 mln zł (na dzień 31 grudnia 2013 odpowiednio zmniejszeniu o 43 mln zł lub zwiększeniu o 34 mln zł). Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku, których utrata wartości rozpoznana jest w oparciu o indywidualną ocenę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek zostały zaprezentowane w Nocie 16 „Odpisy z tytułu utraty wartości należności”, natomiast wpływ na rachunek zysków i strat odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek został zaprezentowany w Nocie 3 „Odpisy z tytułu utraty wartości”.

Wartość godziwa instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując modele wyceny. Wyceny instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz papierów dłużnych nienotowanych na aktywnych rynkach dokonuje się w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosowane są modele wyceny opcji. Tam gdzie to możliwe w modelach wykorzystywane są dane pochodzące z aktywnego rynku. W przypadku, gdy dane wejściowe do modelu pochodzące z aktywnego rynku nie są dostępne, Bank wykorzystuje parametry i wielkości szacunkowe. Główne parametry szacunkowe stosowane do wyceny instrumentów finansowych wynikają z analizy ryzyka kredytowego kontrahenta. W przypadku wyceny instrumentów pochodnych, przesunięcie równoległe krzywych dochodowości o +/- 0,5 pp. spowodowałoby zmianę wyceny tych instrumentów pochodnych odpowiednio o ok. +/-4 mln zł zarówno na 31 grudnia 2014 roku jak i na 31 grudnia 2013 roku (przy czym 99,9% tego wpływu dotyczy instrumentów typu IRS).

Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych ujmowana jest w rachunku zysków i strat w Nocie 5 „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych” oraz w innych dochodach całkowitych w Nocie 31 „Kapitał własny” w przypadku papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży.

Ryzyko kredytowe kontrahenta związane z instrumentami pochodnymi

Wycena niezapadłych transakcji pochodnych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta została przeprowadzona w podejściu analogicznym do wyceny portfela kredytowego Banku.

Oszacowania korekty wartości godziwej o ryzyko kredytowe kontrahenta dokonano w ujęciu indywidualnym: w przypadku klientów gdzie analiza indywidualna wskazała na podwyższone ryzyko kredytowe kontrahenta oraz w ujęciu portfelowym: w odniesieniu do transakcji z kontrahentami gdzie indywidualna ocena standingu kredytowego nie wykazała przesłanek podwyższonego ryzyka.

W przypadku transakcji ocenianych indywidualnie, korektę oszacowano przy zastosowaniu techniki zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w podejściu wieloscenariuszowym. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla transakcji ocenianych indywidualnie uległa zmianie o +/-10%, to szacowana wielkość korekty na dzień 31 grudnia 2014 roku uległaby zmianie o -/+ 0,6 mln zł (na dzień 31 grudnia 2013 odpowiednio o -/+ 2 mln zł). Szacunek ten został przeprowadzony dla transakcji ocenianych indywidualnie w oparciu o indywidualną ocenę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

W zakresie wyceny portfelowej, w celu oszacowania korekty wyceny wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wykorzystano podejście oparte na koncepcji strat poniesionych lecz niezidentyfikowanych.

Zmiana wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego ujmowana jest łącznie z wyceną instrumentów pochodnych w rachunku zysków i strat w Nocie 5 „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych”.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Utrata wartości składnika aktywów niefinansowych jest identyfikowana w przypadku, gdy jego wartość księgową jest wyższa od wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna stanowi wartość wyższą spośród wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej.

Wyznaczenie wartości użytkowej wiąże się z przeprowadzeniem przez Bank szacunków wartości przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania lub

zbycia składnika aktywów i ze zdyskontowaniem tych wartości. Powyższe zasady stosuje się również do przeprowadzania testów na utratę wartości wartości firmy. Szczegółowy opis założeń stosowanych przy przeprowadzenia testu na utratę wartości wartości firmy został zaprezentowany w nocie 19 „Wartości niematerialne”.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych zostały zaprezentowane w Nocie 18 „Aktywa trwałe rzeczowe” oraz w nocie 19 „Wartości niematerialne”, natomiast wpływ na rachunek zysków i strat odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych został zaprezentowany w Nocie 8 „Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych”.

Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Rezerwa na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na koniec okresu sprawozdawczego. Prawa pracowników do wypłat emerytalnych, rentowych oraz pośmiertnych wynikają z zasad wynagradzania obowiązujących na mocy porozumienia zawartego pomiędzy reprezentantami pracowników a Bankiem oraz z zasad Kodeksu Pracy. Podstawę wymiaru odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych stanowi jednomiesięczne wynagrodzenie pracownika.

Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

Poniżej zaprezentowano wrażliwość rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe oraz pośmiertne na istotne założenia aktuarialne:

- stopa dyskontowa,

mIn PLN	Stopa dyskontowa -0,5 pp	Stopa dyskontowa +0,5 pp
Zmiana rezerwy	3,2	-2,8

- stopa wzrostu płac,

mIn PLN	Stopa wzrostu płac -1 pp	Stopa wzrostu płac +1 pp
Zmiana rezerwy	-5,7	6,2

- rotacja pracowników,

mIn PLN	Rotacja pracowników -10%	Rotacja pracowników +10%
Zmiana rezerwy	1,1	-1,1

- umieralność pracowników.

mIn PLN	Umieralność -20%	Umieralność +20%
Zmiana rezerwy	-0,3	0,3

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania wynosi 20 lat.

Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe oraz pośmiertne została zaprezentowana w Nocie 27 „Rezerwy” oraz w Nocie 44 „Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników”, natomiast jej wpływ na rachunek zysków i strat został zaprezentowany w Nocie 7 „Koszty działania i koszty ogólnego zarządu”.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy na ryzyko prawne wyliczane są na podstawie szacowanej kwoty wypływu środków pieniężnych w przypadku, gdy prawdopodobne jest, że w wyniku niepomyślnego zakończenia sprawy, taki wypływ nastąpi.

Zgodnie z MSR 37 Bank ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwę restrukturyzacyjną obejmującą nakłady bezpośrednio powstałe w wyniku restrukturyzacji i nieodzownie wynikające z tej restrukturyzacji. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szczegółowy, formalny i ogłoszony plan restrukturyzacji.

Rezerwa restrukturyzacyjna została zaprezentowana w Nocie 27 „Rezerwy” oraz w Nocie 44 „Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników”, natomiast jej wpływ na rachunek zysków i strat został zaprezentowany w Nocie 7 „Koszty działania i koszty ogólnego zarządu”.

e) Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja:

Instrumenty finansowe są klasyfikowane przez Bank zgodnie z zasadami MSR 39 jako:

- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Do tej kategorii Bank klasyfikuje:
 - instrumenty finansowe przeznaczone od obrotu,
 - instrumenty pochodne,
 - instrumenty finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (tzw. *fair value option*).

Bank przy początkowym ujęciu desygnuje instrumenty finansowe do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:

- w przypadku, gdy prowadzi to do eliminacji lub znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. „niedopasowanie księgowo”). Dotyczy to papierów wartościowych (obligacji skarbowych i bonów pieniężnych), dla których ryzyko rynkowe jest ekonomicznie zabezpieczane instrumentami pochodnymi, oraz
- w związku z tym, iż te aktywa finansowe są zarządzane, a osiągnięte wyniki oceniane, na bazie wartości godziwej. Informacje dotyczące tych aktywów finansowych są raportowane na bazie wartości godziwej do osób zarządzających. Dotyczy to certyfikatów inwestycyjnych;
- pożyczki lub należności
Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Do kategorii pożyczek i należności należą należności od banków, należności od klientów oraz pozostałe aktywa finansowe (prezentowane w Nocie 22 „Pozostałe aktywa”);
- aktywa dostępne do sprzedaży
Są to aktywa finansowe nie zakwalifikowane do pozostałych grup bądź desygnowane do tej kategorii;
- pozostałe zobowiązania finansowe
Kategoria ta obejmuje wobec Banku Centralnego, zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania wobec pozostałych instytucji, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe (prezentowane w nocie 29 „Pozostałe zobowiązania”).

Ujmowanie i wycena instrumentów finansowych

Wszystkie instrumenty finansowe są ewidencjonowane w księgach rachunkowych w dacie zawarcia transakcji. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia.

Instrumenty finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej, skorygowanej (w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. W terminie późniejszym aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa dostępne do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej z wyjątkiem takich kapitałowych aktywów dostępnych do sprzedaży, które nie są notowane na aktywnym rynku i których wartość godziwa nie może być ustalona w sposób wiarygodny (aktywa te są wyceniane wg kosztu). Różnice z wyceny w przypadku aktywów dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne odnoszone są do innych dochodów całkowitych, a pozostałych aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej – do rachunku zysków i strat.

Pozostałe aktywa oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są metodą zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dyskonto, premia, wszelkie opłaty i prowizje wchodzące w skład wewnętrznej stopy zwrotu instrumentu wraz z inkrementalnymi kosztami transakcji są rozpoznawane w wartości początkowej instrumentu finansowego i amortyzowane przez ekonomiczny okres życia instrumentu.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest oparta na kwotowanych cenach rynkowych bez pomniejszenia z tytułu kosztów transakcji. Jeżeli cena rynkowa nie jest dostępna wartość godziwa instrumentu jest szacowana z wykorzystaniem modeli wyceny lub technik dyskontowania przepływów pieniężnych.

Bank stosuje następujące techniki wyceny do wartości godziwej dla poszczególnych typów instrumentów finansowych:

- dłużne lub kapitałowe papiery wartościowe kwotowane na aktywnym rynku: wartość godziwa oparta jest na kwotowanych cenach rynkowych bez pomniejszenia o koszty transakcyjne,
- dłużne papiery wartościowe niekwotowane na aktywnym rynku: wartość godziwa ustalana jest za pomocą metod wyceny polegających na dyskontowaniu przepływów pieniężnych krzywą rynkową skorygowaną o odpowiedni dla danego instrumentu spread kredytowy. Spread kredytowy szacowany jest na podstawie cen emisyjnych na rynku pierwotnym oraz aktualizowany w oparciu o okresową analizę wiarygodności kredytowej emitenta,
- instrumenty pochodne: wartość godziwa szacowana jest z wykorzystaniem technik wyceny opartych na dyskontowaniu przepływów pieniężnych bądź modelach opcyjnych.

Wyłączenie składników aktywów i zobowiązań finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy, gdy:

- a) wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych albo
- b) przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Bank przenosi składnik aktywów finansowych, gdy:

- a) zatrzymuje umowne prawo do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale bierze na siebie umowny obowiązek przekazania tych

przepływów pieniężnych do jednego lub więcej odbiorców i spełnione są wszystkie trzy następujące warunki:

- Bank nie ma obowiązku wypłaty kwot ostatecznym odbiorcom dopóki nie otrzyma odpowiadających im kwot, które wynikają z pierwotnego składnika aktywów finansowych,
- na mocy umowy przeniesienia Bank nie może sprzedać lub zastawić pierwotnego składnika aktywów finansowych w inny sposób, niż uczynić zastaw na rzecz ostatecznego odbiorcy jako zabezpieczenie zobowiązania do dokonywania płatności pieniężnych,
- Bank, działając w imieniu ostatecznych odbiorców, jest obowiązany do przekazania wszystkich otrzymanych przepływów pieniężnych bez istotnej zwłoki,

lub

b) przenosi umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Jeśli Bank przeniósł składnik aktywów finansowych, to ocenia, czy przeniósł zasadniczo wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z posiadania przeniesionego składnika aktywów. Jeśli Bank zatrzymuje zasadniczo wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści, to kontynuuje ujmowanie przeniesionego składnika aktywów. Jeśli przekazał zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści, to wyłącza przeniesiony składnik aktywów.

Jeśli Bank ani nie przeniósł ani nie zatrzymał zasadniczo wszystkich rodzajów ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przeniesionego składnika aktywów, to ocenia, czy zatrzymał kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów.

Jeśli Bank zatrzymał kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów, to kontynuuje ujmowanie przekazanego składnika aktywów w zakresie utrzymywanego w nim zaangażowania. Jeśli Bank nie zatrzymał kontroli, to wyłącza przeniesiony składnik aktywów.

W oparciu o powyższe zasady Bank wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Bank spisuje należności w ciężar rezerw, gdy dokona bezwarunkowego umorzenia wierzytelności, a także, gdy Bank nie oczekuje przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki.

Bank wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasło. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem złożonego instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym, powodującą, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu złożonego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrumenty pochodne, jeśli:

- cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wydzielany wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument złożony nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat. Instrumenty zasadnicze wyemitowane przez Bank wycenia się wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Wbudowany instrument pochodny oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrument pochodny w momencie, gdy jednostka staje się po raz pierwszy stroną umowy. Bank nie dokonuje późniejszych ponownych ocen, chyba, że do warunków umowy wprowadzana jest zmiana w znaczący sposób modyfikująca przepływy środków pieniężnych, które w przeciwnym razie byłyby wymagane zgodnie z umową.

f) Transakcje repo (sbb) i reverse repo (bsb)

Papiery wartościowe sprzedane lub kupione z przyrzeczeniem ich odkupu lub odsprzedaży (repo, sbb, reverse repo, bsb) są wykazywane odpowiednio jako kredyty i pożyczki otrzymane od innych banków lub klientów oraz udzielone innym bankom lub klientom. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupienia stanowi przychód lub koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu przy zastosowaniu zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej.

g) Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- a) istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- b) rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

h) Rachunkowość zabezpieczeń

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. W nocie 34 „Rachunkowość zabezpieczeń” przedstawiono informację dotyczącą powiązań zabezpieczających rozwiązanych w 2009.

i) Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Identyfikacja pojedynczego zdarzenia wskazującego utratę wartości może nie być możliwa. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń a jej identyfikacja dokonywana jest w Banku w oparciu o obiektywne przesłanki ilościowe i jakościowe z uwzględnieniem oceny sytuacji finansowej klienta, jakości współpracy z Bankiem oraz jego otoczenia biznesowo-prawnego. Identyfikacja występowania przesłanek utraty wartości dokonywana jest w oparciu o ocenę ryzyka niewywiązania się kredytobiorcy z zobowiązań wobec Banku, obejmujące między innymi następujące zdarzenia:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy.

W przypadku niedotrzymania warunków umowy poprzez niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej, przesłanką utraty wartości, w ocenie Banku, jest 90-dniowe opóźnienie spłaty znaczącej kwoty należności na istotnym rachunku kredytobiorcy. Warunek ten jest stosowany przez Bank dla wszystkich segmentów kredytobiorców.

W przypadku zidentyfikowania przesłanek utraty wartości na jakimkolwiek rachunku kredytobiorcy, łączne zaangażowanie kredytobiorcy podlega wycenie pod kątem utraty wartości.

Jeśli obiektywne przesłanki utraty wartości występują, wówczas dokonywane jest wyliczenie odpisu, który równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową ekspozycji a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową ekspozycji kredytowej obniża się poprzez dokonanie odpisu. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rachunku rezerw. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z odpisów z tytułu utraty wartości”.

Poziom odpisów utrzymywanych przez Bank składa się z odpisów wynikających z indywidualnej oceny pojedynczych aktywów, a także z odpisów powstałych na skutek oceny ryzyka homogenicznych grup ekspozycji.

Dla celów określenia przyszłych przepływów pieniężnych aktywa finansowe ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości podlegają podziałowi na aktywa indywidualnie istotne oraz indywidualnie nieistotne. Podział dokonywany jest na podstawie łącznego zaangażowania kredytobiorcy, gdzie poziomy istotności zostały przez Bank ustalone odrębnie dla segmentu klientów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych.

Określenie przyszłych przepływów pieniężnych dla aktywów indywidualnie istotnych, dokonywane jest w oparciu o eksperckie szacunki spodziewanych spłat kredytobiorcy, wpływów z tytułu realizacji zabezpieczeń, sprzedaży wierzytelności oraz wszystkich innych przepływów, wobec których istnieje możliwość wiarygodnego udokumentowania oczekiwań. Szacunki, uwzględniające ocenę kondycji finansowej kredytobiorcy oraz oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają strategię Banku wobec kredytobiorcy i wynikają między innymi z doświadczenia współpracy z kredytobiorcą lub innymi kredytobiorcami o zbliżonym profilu ryzyka oraz znajomości danych historycznych dla podobnych przypadków.

Określenie przyszłych przepływów pieniężnych dla aktywów indywidualnie nieistotnych, oparte jest na ocenie portfelowej (kolektywnej) i wynika z historycznych doświadczeń dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność kredytobiorcy do spłaty zobowiązania. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych (w celu odzwierciedlenia oddziaływania bieżących warunków, które nie miały wpływu w ocenianym okresie) jak też, korygowane poprzez wyeliminowanie czynników mających wpływ na dane historyczne, a nie występujących obecnie.

Przyszłe przepływy pieniężne, ustalone zarówno dla aktywów indywidualnie istotnych jak i indywidualnie nieistotnych dyskontowane są przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku, gdy pożyczka, należność lub instrument finansowy utrzymywany do terminu wymagalności jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu.

W zakresie portfela aktywów, dla których nie stwierdzono utraty wartości, Bank tworzy odpis na straty poniesione, lecz niezidentyfikowane (IBNR). Odpis z tytułu IBNR odzwierciedla poziom

straty kredytowej, który wystąpił na skutek zaistnienia zdarzeń utraty wartości, które nie zostały zidentyfikowane przez Bank do końca okresu sprawozdawczego, ustalonej na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyki ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia IBNR. Odpis z tytułu IBNR liczony jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, wypracowane na bazie danych historycznych. Kalkulacja IBNR uwzględnia koncepcję okresu ujawniania straty kredytowej.

W szacunkach odpisów, Bank nie ujmuje strat oczekiwanych na skutek zdarzeń przyszłych, bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet, jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

Zobowiązania pozabilansowe

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe, zgodnie z MSR 37 Bank tworzy rezerwy na poniesione nieudokumentowane ryzyko kredytowe oraz na udzielone gwarancje obciążone ryzykiem nie wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy. Rezerwa z tytułu utraty wartości zobowiązań pozabilansowych, w tym gwarancji finansowych oraz gwarancji dobrego wykonania, wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Przepływy dotyczące zobowiązań pozabilansowych oblicza się w oparciu o ustalony limit w terminie odpowiadającym końcowej dacie tego zobowiązania i uzależnione od prawdopodobieństwa wypływu środków z Banku.

j) Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Bank jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku, ponieważ nie nastąpiło

przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Bank jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy leasingowej.

k) Należności z tytułu umów leasingu finansowego

Umowy leasingowe, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Należności z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom.

l) Wartości niematerialne

Wartość firmy będąca nadwyżką kosztu nabycia nad wartością godziwą przejętych w wyniku połączenia jednostek gospodarczych aktywów netto jest wyceniana w wysokości kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie jest amortyzowana, ale jest corocznie poddawana testowi na utratę wartości poprzez oszacowanie wartości odzyskiwanej ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Pozostałe wartości niematerialne, w tym wytworzone przez Bank posiadające ekonomiczny okres użyteczności są amortyzowane do rachunku zysków i strat metodą liniową i prezentowane według kosztu nabycia/wytworzenia pomniejszonego o umorzenie. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników wartości niematerialnych. Bank stosuje 12,5% stawkę amortyzacji bilansowej dla podstawowych grup wartości niematerialnych. Co najmniej raz w roku Bank weryfikuje przyjętą metodę amortyzacji i okres użytkowania wartości niematerialnych i prawnych.

m) Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja jest odnoszona do rachunku zysków i strat metodą liniową. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników majątku trwałego. Gruntów się nie amortyzuje. Bank stosuje następujące stawki amortyzacji bilansowej dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych:

- budynki i budowle	2,5% - 6,25%
- urządzenia techniczne i maszyny	6% - 20%
- środki transportu	20%
- ulepszenia w obcych środkach trwałych	zgodnie z okresem najmu jednak nie dłużej niż 10 lat

Co najmniej raz w roku Bank weryfikuje przyjętą metodę amortyzacji i okres użytkowania rzeczowych aktywów trwałych.

Rzeczowe aktywa trwałe pozyskane w ramach umowy leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej aktywa lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisu z tytułu utraty wartości.

n) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Bank klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli oczekuje się, iż ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

o) Przychody i koszty do rozliczenia w czasie

Rozliczenia międzyokresowe czynne dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Rozliczenia międzyokresowe czynne prezentuje się w sprawozdaniu finansowym w pozycji „koszty do rozliczenia w czasie”.

Przychody przyszłych okresów dotyczą dochodów pobranych z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. W sprawozdaniu finansowym prezentowane są w pozycji „przychody do rozliczenia w czasie”.

p) Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne. Rezerwy są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w przypadku, gdy Bank ma prawne lub zwyczajowo oczekiwane zobowiązania w wyniku przeszłych zdarzeń, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Rezerwa na restrukturyzację – jako szczególna forma rezerwy - jest tworzona po spełnieniu ogólnych warunków ujmowania rezerwy, o których mowa powyżej oraz dodatkowo:

- (i) Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji;
 - (ii) Zostały wywołane oczekiwania stron objętych restrukturyzacją poprzez wdrożenie planu restrukturyzacji lub publiczne ogłoszenie podstawowych zasad tego planu.
- Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze są ujmowane jako koszty w okresie, którego dotyczą niezależnie od momentu ich faktycznej zapłaty.

Bank tworzy rezerwę na premie i nagrody dotyczące wyników osiągniętych w okresie sprawozdawczym, których wypłata ma miejsce po końcu okresu sprawozdawczego oraz rezerwę na zobowiązanie z tytułu niewykorzystanego do końca okresu sprawozdawczego urlopu wypoczynkowego.

Do kategorii świadczeń krótkoterminowych Bank zalicza również odprawy należne pracownikom w związku z rozwiązaniem stosunku pracy.

Płatności w formie akcji

Koszty z tytułu płatności w formie akcji w ramach Długoterminowego Programu Motywacyjnego General Electric Company (GE) wyceniane są wg wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej na dzień przyznania uprawnień przez okres nabywania praw przez pracownika. Wartość kosztu ujmowana jest jako zwiększenie kapitału.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

Bank dokonuje wyceny rezerw na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi należnymi uprawnionym pracownikom. Kwoty rezerw szacowane są w oparciu o wyliczenia aktuarialne. Wartość zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych jest wyliczana według bieżącej wartości szacunkowych przyszłych wypływów środków pieniężnych z wykorzystaniem stóp procentowych określonych poprzez odniesienie do warunków rynkowych.

Inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwę na zobowiązania z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wynikających z dyrektywy CRD III. Ustalenie wartości rezerwy odbywa się dla świadczeń określonych w wartościach pieniężnych w wysokości tego świadczenia, a dla świadczeń określonych w odniesieniu do instrumentów kapitałowych w wartości godziwej tych instrumentów z uwzględnieniem prawdopodobieństwa realizacji celów uprawniających do wypłaty.

q) Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Aktywa Banku z wyjątkiem aktywów podatkowych są przedmiotem analiz dotyczących utraty wartości w celu określenia, czy zaistniały przesłanki wskazujące na utratę wartości. Jeżeli stwierdzona zostaje obecność takich przesłanek, Bank dokonuje pomiaru utraty wartości okresowo, co najmniej raz w roku. Utrata wartości zachodzi w przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat. Bez względu na to, czy istnieją przesłanki utraty wartości, Bank dokonuje corocznie testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, poprzez porównanie jego wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną.

r) Kapitały własne

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. właściwymi ustawami oraz statutami. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz inne dochody całkowite, które obejmują skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, nierozliczona część wyceny relacji zabezpieczających rozwiązanych w 2009 roku, przeszacowania aktuarialne, jak również związanych z tymi pozycjami wartość podatku odroczonego.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące to część kapitałów jednostki zależnej, która nie jest przyporządkowana do jednostki dominującej.

s) Przychody i koszty odsetkowe

Przychody i koszty odsetkowe ujmowane są na zasadzie memoriałowej według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem zapisów MSR 39 w zakresie należności z utratą wartości.

Naliczone odsetki do otrzymania i do zapłacenia są prezentowane w pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej, których odpowiednio dotyczą.

W przychodach i kosztach odsetkowych ujmowane są również otrzymane i zapłacone opłaty i prowizje rozliczane w czasie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, wchodzące w skład wyceny aktywów i zobowiązań finansowych.

Pozycja „Przychody i koszty odsetkowe” zawiera rozliczane z innych dochodów całkowitych do rachunku wyników kwoty wyceny transakcji zabezpieczających rozwiązanych w 2009 roku.

t) Przychody i koszty prowizyjne

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank. Opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są ujmowane w rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej lub rozliczane liniowo przez okres zapadalności / wymagalności aktywów i zobowiązań. Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej, usługi zarządzania aktywami oraz usługi pośrednictwa w sprzedaży produktów bankowych i inwestycyjnych, koszty dotyczące kart kredytowych, płatności krajowych i zagranicznych - są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

u) Zasady ujmowania przychodów z tytułu wynagrodzenia za usługi ubezpieczeniowe

Sposób ujmowania przychodów z tytułu wynagrodzenia za usługi ubezpieczeniowe jest określany w wyniku analizy treści ekonomicznej zawieranych transakcji oraz wzajemnych powiązań pomiędzy produktem bankowym i produktem ubezpieczeniowym oferowanym przez Bank.

W sytuacji, gdy transakcje ubezpieczenia i produktu bankowego są transakcjami powiązаныmi Bank kwalifikuje przychody z tytułu wynagrodzenia za usługi ubezpieczeń jak prowizje za usługi finansowe odpowiednio, jako:

- Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej z tytułu posiadanego instrumentu finansowego, które są traktowane, jako korekta efektywnej stopy procentowej,
- Prowizje rozliczane w czasie trwania ważności ubezpieczenia, w sytuacji, gdy Bank jest zobowiązany do świadczenia dalszych usług,
- Prowizje ujmowane jednorazowo, w dniu rozpoczęcia lub w dniu odnowienia polisy, w sytuacji, gdy prowizja dotyczy ważnej czynności oraz Bank nie jest zobowiązany do świadczenia dalszych usług lub ważna czynność została zakończona.

W sytuacji, gdy transakcja ubezpieczenia nie jest powiązana z produktem bankowym, Bank kwalifikuje przychody z tytułu wynagrodzenia za usługi ubezpieczeniowe jak prowizje z tytułu pełnienia funkcji agenta ubezpieczeniowego, odpowiednio, jako:

- Prowizje rozliczane w czasie w okresie ważności polisy, gdy Bank jest zobowiązany do świadczenia dalszych usług lub istnieje możliwość rezygnacji klienta z ochrony ubezpieczeniowej.
- Prowizje ujmowane jednorazowo, w dniu rozpoczęcia lub w dniu odnowienia polisy, w sytuacji, gdy prowizja dotyczy ważnej czynności oraz Bank nie jest zobowiązany do świadczenia dalszych usług lub ważna czynność została zakończona.

Przychody i koszty dotyczące usług ubezpieczeniowych ujmowane są równolegle zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów.

v) Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych

Na wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych składają się następujące pozycje:

- *wynik na papierach wartościowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu:*
 - wynik na dłużnych papierach wartościowych (wynik odsetkowy, zmiana wyceny, wynik na sprzedaży),
- *wynik z tytułu pochodnych instrumentów finansowych i różnic kursowych:*
 - wynik na instrumentach pochodnych opartych o indeksy giełdowe oraz towary,

- wynik zrealizowany i niezrealizowany (zmiana wyceny oraz odsetki) na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową takich jak: IRS, FRA,
- wynik z tytułu kursowych różnic transakcyjnych, rewaluacji walutowych pozycji bilansowych oraz zrealizowany i niezrealizowany wynik (wynik odsetkowy, zmiana wyceny) na pochodnych instrumentach walutowych takich jak Fx forward lub CIRS.

w) Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży

Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży zawiera zrealizowane zyski i straty z inwestycji finansowych na papierach wartościowych i inwestycjach kapitałowych.

x) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową.

y) Przeliczenie walut obcych

Transakcje w walucie obcej są przeliczane na złote według kursu walutowego obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje monetarne w walutach obcych są przeliczane na złote według średnich kursów Narodowego Banku Polskiego dla daty sprawozdawczej. Wyniki z tytułu rewaluacji pozycji walutowej zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane są ujmowane w rachunku zysków i strat.

z) Podatki

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy związany z nim zysk lub strata ujmowane są bezpośrednio w kapitale lub w innych dochodach całkowitych, wtedy podatek ujmowany jest również w kapitale lub w innych dochodach całkowitych. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe Banku odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

Rezerwa na podatek odroczony obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic czasowych pomiędzy wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic czasowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

aa) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w rachunku przepływów środków pieniężnych składają się „Kasa i operacje z Bankiem Centralnym” aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz należności od banków o terminie wymagalności do 3 miesięcy. Środki pieniężne prezentowane są w ich wartości nominalnej. Zasady wyceny poszczególnych pozycji ekwiwalentów środków pieniężnych zostały przedstawione w ramach zasad rachunkowości dla tych pozycji.

bb) Dane porównawcze

Bank dokonał zmian w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok 2014 dotyczących prezentacji danych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 roku. Zmiana ta polegała na przeniesieniu „rezerwy na pozostałe zobowiązania” z pozycji „Pozostałe zobowiązania” do pozycji „Rezerwy”. Zdaniem Banku, zmieniona prezentacja danych dostarcza odbiorcom sprawozdania finansowego bardziej przydatnych informacji i lepiej odzwierciedla charakter ekonomiczny powyższych pozycji.

w tys. zł			
Kapitał własny i zobowiązania	stan na 31.12.2013 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	stan na 31.12.2013 po przekształceniu
Zobowiązania wobec banków	314 780	0	314 780
Zobowiązania wobec klientów	13 394 337	0	13 394 337
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 716 930	0	12 716 930
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	189 415	0	189 415
Rezerwy	73 740	4 694	78 434
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	151 858	0	151 858
Pozostałe zobowiązania	541 299	-4 694	536 605
Zobowiązania podporządkowane	680 249	0	680 249
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	383 340	0	383 340
Inne składniki kapitałów	3 126 444	0	3 126 444
Zyski zatrzymane, w tym:	537 839	0	537 839
Wynik finansowy z lat ubiegłych	248 314	0	248 314
Wynik roku bieżącego	289 525	0	289 525
Kapitał własny ogółem	4 047 623	0	4 047 623
Kapitał własny i zobowiązania razem	32 110 231	0	32 110 231

w tys. zł			
Kapitał własny i zobowiązania	stan na 31.12.2012 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	stan na 31.12.2012 po przekształceniu
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	1 042	0	1 042
Zobowiązania wobec banków	375 612	0	375 612
Zobowiązania wobec klientów	13 165 980	0	13 165 980
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	14 435 930	0	14 435 930
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	125 273	0	125 273
Rezerwy	87 381	4 255	91 636
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	218 277	0	218 277
Pozostałe zobowiązania	691 544	-4 255	687 289
Zobowiązania podporządkowane	682 922	0	682 922
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	383 340	0	383 340
Inne składniki kapitałów	2 883 905	0	2 883 905
Zyski zatrzymane, w tym:	489 575	0	489 575
Wynik finansowy z lat ubiegłych	239 122	0	239 122
Wynik roku bieżącego	250 453	0	250 453
Kapitał własny ogółem	3 756 820	0	3 756 820
Kapitał własny i zobowiązania razem	33 540 781	0	33 540 781

cc) Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Podział na segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest komponentem Banku, który w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej osiąga przychody i ponosi koszty, w tym przychody i koszty wynikające z transakcji z innymi komponentami Banku. Wyniki segmentów operacyjnych są przedmiotem regularnych przeglądów i oceny ze strony kierownictwa Banku w celu podejmowania decyzji, co do alokacji zasobów do poszczególnych segmentów.

Wyniki segmentów, ich aktywa i zobowiązania obejmują elementy bezpośrednio przypisane do danego segmentu oraz takie, które można zaalokować do danego segmentu na podstawie racjonalnych zasad.

Segmentacja działalności Banku BPH SA wiąże się z przyjętymi zasadami zarządzania. Zarządzanie Bankiem BPH prowadzone jest w ramach strategicznych segmentów klientów, do których zaliczone zostały:

- Bankowość Detaliczna,
- Bankowość Komercyjna,
- Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe.

Segment Bankowości Detalicznej obejmuje Klientów Indywidualnych. Do najważniejszych usług oferowanych Klientom tego segmentu należą:

- udzielanie kredytów konsumpcyjnych, kredytów w rachunku bieżącym i limicie karty kredytowej, kredytów hipotecznych,
- oferta depozytowa, w tym rachunki oszczędnościowe oraz sprzedaż produktów inwestycyjnych (fundusze inwestycyjne, produkty strukturyzowane, usługi maklerskie),
- oferta kont osobistych z pakietem różnorodnych usług bankowych dla Klientów Indywidualnych (np. Konto Kapitałne).

Usługi dla klientów indywidualnych, Bank BPH SA oferuje poprzez sieć własnych oddziałów, w ramach współpracy z placówkami partnerskimi i przedstawicielami finansowymi działającymi pod logo „Partner BPH”, a także przy zastosowaniu kanałów dystrybucji, takich jak internet (Seza@m) czy call center.

Segment Bankowości Komercyjnej obejmuje małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, w szczególności:

- spółki kapitałowe, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne,
- przedsiębiorców indywidualnych, spółki osobowe oraz spółki cywilne,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje społeczne, zawodowe, wyznaniowe, placówki niepubliczne,
- osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, osoby wykonujące wolny zawód, rolników.

W ramach segmentu Bankowości Komercyjnej uwzględniany jest również wynik z tytułu operacji z instytucjami finansowymi.

Segment Bankowości Komercyjnej oferuje szeroką paletę produktów, dostosowaną do różnych potrzeb oraz profili klientów. Oferta obejmuje uniwersalny zestaw produktów, składający się z produktów kredytowych, depozytowych oraz usług transakcyjnych. W ramach oferty kredytowej klient może wybierać między kredytami inwestycyjnymi a kredytami obrotowymi, uzupełnieniem oferty jest finansowanie krótkoterminowych zobowiązań handlowych. Produkty

depozytowe pozwalają klientom na zarządzanie płynnością, dodatkowo usługi transakcyjne wspomagają ich działalność operacyjną.

Segment Zarządzania Aktywami i Pasywami / Pozostałe obejmuje wynik z tytułu zarządzania aktywami i zobowiązaniami Banku oraz pozycje rachunku zysków i strat, które nie dają się przypisać do dwóch pozostałych segmentów.

Segmenty rozliczają się wzajemnie w oparciu o kursy i stopy rynkowe odpowiednio do zrealizowanych transakcji.

Bank BPH SA								tys. zł
Segmenty operacyjne								
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Bankowość Detaliczna		Bankowość Komercyjna		Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe		Razem	
1	2		3		4		(2+3+4)	
Za rok kończący się	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Przychody z tytułu odsetek	1 222 698	1 441 402	373 755	473 223	-297 930	-380 295	1 298 523	1 534 330
przychody zewnętrzne	937 420	1 069 531	206 946	265 856	154 157	198 943	1 298 523	1 534 330
przychody wewnętrzne*	285 278	371 871	166 809	207 367	-452 087	-579 238	0	0
Koszty z tytułu odsetek	-560 213	-739 194	-153 963	-239 001	343 542	418 254	-370 634	-559 941
koszty zewnętrzne	-118 774	-217 545	-47 387	-88 123	-204 473	-254 273	-370 634	-559 941
koszty wewnętrzne*	-441 439	-521 649	-106 576	-150 878	548 015	672 527	0	0
Wynik z tytułu odsetek	662 485	702 208	219 792	234 222	45 612	37 959	927 889	974 389
Wynik z odpisów z tytułu utraty wartości	-23 950	-31 781	-33 544	-107 440	0	0	-57 494	-139 221
Przychody z tytułu prowizji	230 014	307 252	213 982	233 749	0	0	443 996	541 001
Koszty z tytułu prowizji	-70 293	-81 215	-76 027	-84 482	-4 749	-4 457	-151 069	-170 154
Wynik z tytułu prowizji	159 721	226 037	137 955	149 267	-4 749	-4 457	292 927	370 847
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	27 663	31 401	57 786	58 585	18 841	17 715	104 290	107 701
Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0	0	0	0	929	0	929
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	-777 793	-792 317	-292 215	-271 275	-30 197	-30 240	-1 100 205	-1 093 832
<i>amortyzacja</i>	-62 788	-66 535	-12 078	-12 553	-1 596	-2 541	-76 462	-81 629
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	0	0	0	0	1 004	123 494	1 004	123 494
Zysk przed opodatkowaniem	48 126	135 548	89 774	63 359	30 511	145 400	168 411	344 307
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-44 915	-54 782	-44 915	-54 782
Zysk za okres	48 126	135 548	89 774	63 359	-14 404	90 618	123 496	289 525

*Przychody/koszty wewnętrzne – transferów wewnętrznych związanych z finansowaniem działalności podstawowej segmentów

tys. zł

Stan na dzień	Bankowość Detaliczna		Bankowość Komercyjna		Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe		Razem	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa razem	19 077 413	19 722 906	4 374 920	4 154 623	7 268 957	8 232 702	30 721 290	32 110 231
Należności od Klientów brutto	19 541 663	20 552 065	4 461 426	4 365 763	676 600	283 802	24 679 689	25 201 630
Do 1 roku	1 761 539	2 327 694	2 504 217	2 407 474	676 600	206 688	4 942 356	4 941 856
Powyżej 1 roku	17 780 124	18 224 371	1 957 209	1 958 289	0	77 114	19 737 333	20 259 774
Odpisy z tytułu utraty wartości	-1 429 257	-1 768 710	-434 306	-539 742	-7 230	-6 507	-1 870 793	-2 314 959
Kapitał własny i pasywa razem	20 912 836	22 353 043	5 624 754	5 880 584	4 183 700	3 876 604	30 721 290	32 110 231
Zobowiązania od Klientów (z tytułu depozytów i środków na rachunkach)	7 047 824	7 733 189	4 941 278	5 184 935	496 788	476 213	12 485 890	13 394 337
Do 1 roku	6 979 311	7 647 163	4 911 057	5 169 709	496 788	455 692	12 387 156	13 272 564
Powyżej 1 roku	68 513	86 026	30 221	15 226	0	20 521	98 734	121 773
Zobowiązanie z tytułu emisji własnych papierów wartościowych (depozyty strukturyzowane)	232 152	189 415	0	0	0	0	232 152	189 415
Do 1 roku	203 056	76 220	0	0	0	0	203 056	76 220
Powyżej 1 roku	29 096	113 195	0	0	0	0	29 096	113 195
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	11 998 114	12 716 930	0	0	0	0	11 998 114	12 716 930
Do 1 roku	817 377	11 870 580	0	0	0	0	817 377	11 870 580
Powyżej 1 roku	11 180 737	846 350	0	0	0	0	11 180 737	846 350

2. Wynik z tytułu odsetek

według źródła generowania przychodu i kosztu

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Przychody z tytułu:	1 298 523	1 534 330
środków pieniężnych i lokat międzybankowych	12 827	18 734
kredytów i pożyczek	1 132 862	1 320 647
papierów wartościowych	145 135	192 209
transakcji z przyrzeczeniem odkupu	7 590	2 631
instrumentów pochodnych zabezpieczających wyłączonych z rachunkowości zabezpieczeń	109	109
Koszty z tytułu:	-370 634	-559 941
kredytów oraz pożyczek otrzymanych	-161 488	-205 749
depozytów i rachunków terminowych	-84 980	-152 401
rachunków bieżących	-84 310	-159 397
papierów wartościowych własnej emisji	-31 251	-36 938
transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży	-8 016	-4 401
instrumentów pochodnych zabezpieczających wyłączonych z rachunkowości zabezpieczeń	-589	-1 055
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	927 889	974 389

według rodzaju podmiotu

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Przychody z tytułu odsetek od:	1 298 523	1 534 330
Banku Centralnego	128 762	174 075
banków	3 430	5 797
pozostałych podmiotów finansowych	9 075	4 851
podmiotów niefinansowych	1 129 255	1 317 081
podmiotów budżetowych	28 001	32 526
Koszty z tytułu odsetek wobec:	-370 634	-559 941
banków	-7 162	-9 578
pozostałych podmiotów finansowych	-202 366	-263 196
podmiotów niefinansowych	-149 794	-272 645
podmiotów budżetowych	-11 312	-14 522
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	927 889	974 389

Przychody z tytułu odsetek zawierają odsetki od papierów wartościowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (Fair Value Option) w wysokości 134 480 tys. zł za 2014 rok (2013: 178 177 tys. zł). Przychody z tytułu odsetek od papierów wartościowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu oraz instrumentów pochodnych prezentowane są w Wyniku na

instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych.

Przychody z tytułu odsetek zawierają również kwotę 17 919 tys. zł za 2014 rok (2013: 21 392 tys. zł) rozliczenia opłat i prowizji bezpośrednio związanych z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych (zarówno przychodów jak i bezpośrednich inkrementalnych kosztów), które rozliczane są według zamortyzowanego kosztu z użyciem efektywnej stopy procentowej.

Wynik odsetkowy z tytułu aktywów finansowych, które uległy utracie wartości (tj. kredytów ze zidentyfikowaną utratą wartości) wynosi 77 180 tys. zł (2013: 91 478 tys. zł).

3. Odpisy z tytułu utraty wartości

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-140 918	-275 111
Wynik z tytułu odpisów na poniesione ale nieujawnione straty dotyczące kredytów i pożyczek (IBNR)	31 528	62 823
Odzyski z należności spisanych	47 245	63 873
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów na zobowiązania pozabilansowe	4 651	9 194
WYNIK Z ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	-57 494	-139 221

4. Wynik z tytułu prowizji

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Przychody z tytułu:	443 996	541 001
papierów wartościowych i działalności powierniczej	15 974	15 085
kredytów i pożyczek	34 325	44 476
kart kredytowych	173 911	195 374
płatności krajowych i prowadzenia rachunków	107 942	121 919
płatności zagranicznych	12 623	12 939
zarządzania funduszami inwestycyjnymi i portfelami klientów	33 394	33 049
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	64 584	117 064
pozostałych	1 243	1 095
Koszty z tytułu:	-151 069	-170 154
papierów wartościowych i działalności powierniczej	-6 787	-5 176
kredytów i pożyczek oraz opłat za utrzymanie rachunków	-7 396	-8 042
kart kredytowych	-121 292	-140 677
płatności krajowych	-8 655	-8 178
płatności zagranicznych	-1 064	-1 320
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	-5 835	-6 674
pozostałych	-40	-87
WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI	292 927	370 847

Wynik z tytułu prowizji za 2014 rok zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w kwocie 7 993 tys. zł (2013: 7 284 tys. zł) oraz koszty z tytułu działalności powierniczej w kwocie 1 934 tys. zł (2013: 2 815 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne z tytułu kart kredytowych oraz kredytów i pożyczek (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, w kwocie 208 236 tys. zł za 2014 rok (2013: 239 850 tys. zł) oraz koszty prowizyjne z tytułu kart kredytowych oraz kredytów i pożyczek w kwocie 128 688 tys. zł za 2014 rok (2013: 148 719 tys. zł).

5. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (FVO)	860	-6 594
Papiery wartościowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu	11	-294
Pochodne instrumenty finansowe	-10 297	1 441
Wynik z pozycji wymiany	113 716	113 148
WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT I Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	104 290	107 701

6. Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Dłużne papiery wartościowe	0	929
WYNIK NA AKTYWACH FINANSOWYCH DOSTĘPNYCH DO SPRZEDAŻY	0	929

7. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Koszty pracownicze	-572 699	-566 379
Wynagrodzenia	-493 393	-488 400
Świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	-3 305	-3 875
Obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne	-76 001	-74 104
Koszty wynajmu budynków	-110 949	-114 822
Koszty utrzymania lokali	-34 947	-38 026
Koszty usług zewnętrznych i konsultingu	-94 997	-72 573
Koszty utrzymania sprzętu IT i sprzętów biurowych	-59 158	-67 529
Koszty marketingu i promocji sprzedaży	-37 696	-38 462
Inne koszty	-113 297	-114 412

Amortyzacja	-76 462	-81 629
Aktywów trwałych rzeczowych	-60 509	-66 425
Wartości niematerialnych	-15 953	-15 204
KOSZTY DZIAŁANIA I KOSZTY OGÓLNEGO ZARZĄDU	-1 100 205	-1 093 832

W kosztach wynagrodzeń roku bieżącego znajduje się rozwiązanie rezerwy na premie roczne dla pracowników w wysokości 12 175 tys. zł (2013: 21 317 tys. zł).

Za 2014 rok pozycja „Koszty pracownicze” zawiera koszty restrukturyzacji zatrudnienia w kwocie 21 275 tys. zł (2013: 16 558 tys. zł).

Pozycja „Koszty wynajmu budynków” za 2014 rok zawiera kwotę 5 781 tys. zł z tytułu kosztów restrukturyzacji związanych z optymalizacją sieci dystrybucji oraz powierzchni centrali Banku (2013: 6 650 tys. zł).

Pozycja „Koszty usług zewnętrznych i konsultingu” za 2013 rok zawiera 27 244 tys. zł z tytułu korekty kosztów z lat poprzednich związanych z umową konsultingową tzw. Master Services Agreement („MSA”), która reguluje współpracę Banku BPH SA z GE Capital EMEA.

8. Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Pozostałe przychody operacyjne z tytułu:	39 351	150 735
Sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	11 891	34 349
Dywidend	12 305	107 268
Opłat franczyzowych	718	658
Zwrotu podatku VAT	10 698	3 472
Innych	3 739	4 988
Pozostałe koszty operacyjne z tytułu:	-38 347	-27 241
Utworzenia odpisów z tytułu trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-10 660	-5 804
Opłat i odsetek karnych	-832	-2 608
Dochodzenia roszczeń	-11 152	-11 605
Utworzenia rezerw i odpisów aktualizujących	-11 283	-3 424
Innych	-4 420	-3 800
WYNIK Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH PRZYCHODÓW I KOSZTÓW OPERACYJNYCH	1 004	123 494

9. Podatek dochodowy

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Bieżący podatek	-7 317	-21 108
Bieżący rok	-10 647	-21 881
Korekty lat ubiegłych	3 330	773
Podatek odroczony	-37 598	-33 674
PODATEK DOCHODOWY	-44 915	-54 782

Uzgodnienie rzeczywistego obciążenia podatkowego

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem	168 411	344 307
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku 19%	-31 998	-65 418
Dochody wolne od podatków – Dochód Kasy Mieszkaniowej	1 565	2 122
Korekty roku ubiegłego dotyczące podatku bieżącego	3 330	773
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	-16 867	-8 102
Przychody niestanowiące przychodów do opodatkowania	2 432	20 794
Przychody podatkowe nieuwzględnione w wyniku księgowym	-1	-76
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	-3 376	-4 875
PODATEK DOCHODOWY	-44 915	-54 782

10. Zysk i wartość księgowa na jedną akcję

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Liczba akcji na koniec okresu sprawozdawczego	76 667 911	76 667 911
Średnia ważona oraz rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	76 667 911	76 667 911
Zysk za okres (zł)	123 496 000	289 525 000
Zysk za okres oraz rozwodniony zysk za okres na jedną akcję zwykłą (zł)	1,61	3,78
Wartość księgowa (zł)	4 169 053 000	4 047 623 000
Wartość księgowa oraz rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (zł)	54,38	52,79

11. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kasa	574 082	525 640
Operacje z Bankiem Centralnym	518 881	547 735
KASA I OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	1 092 963	1 073 375

Termin zapadalności pozycji zakwalifikowanych do kategorii Kasa i operacje z Bankiem Centralnym jest nie dłuższy niż dwanaście miesięcy.

„Operacje z Bankiem Centralnym” na dzień 31 grudnia 2014 roku obejmowały środki na rachunku w Narodowym Banku Polskim, stanowiące rezerwę obowiązkową z tytułu depozytów klientów. Rezerwa obowiązkowa jest określana za pomocą procentowego wskaźnika sumy środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach klientów i utrzymywana jako saldo rachunku bieżącego w NBP na podstawie średniej arytmetycznej naliczonych stanów dziennych za dany miesiąc.

12. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności do 3 miesięcy (licząc od dnia nabycia) oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 092 963	1 073 375
Należności od banków	263 071	149 230
lokaty na rynku pieniężnym	0	56 766
rachunki bieżące	263 071	92 464
Dłużne papiery wartościowe i weksle emitowane przez Skarb Państwa i innych emitentów publicznych uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	4 499 519	5 798 828
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	5 855 553	7 021 433

13. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
1) Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 045 678	6 359 565
2) Dodatnia wartość instrumentów pochodnych	142 223	122 178
AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5 187 901	6 481 743

1) Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Instrumenty dłużne (wg rodzaju i emitenta)	5 034 794	6 347 815
emitowane przez Bank Centralny	4 499 519	5 798 828
bony pieniężne	4 499 519	5 798 828
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	535 275	548 987
obligacje	535 275	548 987
Certyfikaty inwestycyjne	10 884	11 750
PAPIERY WARTOŚCIOWE WYZNACZONE PRZY POCZĄTKOWYM UJĘCIU JAKO WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5 045 678	6 359 565

2) Dodatnia wartość instrumentów pochodnych

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Transakcje stopy procentowej, w tym:	99 836	98 355
IRS	99 825	98 299
Kupione opcje na stopę procentową	11	56
Transakcje walutowe, w tym:	35 773	17 622
Fx-forward	8 411	8 498
Fx-swap	24 906	5 231
CIRS	0	3 273
Inne transakcje walutowe	977	177
Kupione opcje walutowe	1 479	443
Kupione opcje kapitałowe	6 614	6 201
RAZEM	142 223	122 178

14. Należności od banków

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Lokaty na rynku pieniężnym	40 132	157 000
Inne w tym:	306 999	169 630
rachunki bieżące	263 071	92 464
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	43 903	77 140
inne	25	26
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	347 131	326 630

według kraju pochodzenia podmiotu

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Należności od krajowych monetarnych instytucji finansowych	40 999	170 430
Należności od zagranicznych monetarnych instytucji finansowych	306 132	156 200
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	347 131	326 630

15. Należności od klientów

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki, w tym:	23 944 742	24 907 508
<i>z tytułu faktoringu</i>	234 006	185 781
od podmiotów finansowych	40 481	40 192
Korporacje	38 476	37 823
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 005	2 369
od podmiotów niefinansowych	23 863 944	24 829 993
Korporacje	2 403 033	2 112 090
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 949 318	2 193 133
Osoby prywatne	19 511 593	20 524 770
od podmiotów sektora rządowego i samorządowego	40 317	37 323
Korporacje	38 769	34 505
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 548	2 818
Inne:	734 947	294 122
należności z tytułu papierów wartościowych kupionych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	614 655	164 030
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych pod transakcje giełdowe	88 671	34 437
należności od klientów w drodze	13 442	75 991
inne	18 179	19 664
RAZEM	24 679 689	25 201 630
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-1 864 286	-2 308 452
Odpisy z tytułu utraty wartości innych pozycji należności od klientów	-6 507	-6 507
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	22 808 896	22 886 671

Kredyty i pożyczki według segmentu Klienta i rodzaju produktu

w tys. zł

PODMIOTY FINANSOWE	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Korporacje	38 476	37 823
kredyt operacyjny/obrotowy	38 476	37 823
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 005	2 369
karta kredytowa	20	19
kredyt operacyjny/obrotowy	1 680	2 119
kredyt samochodowy	279	128
inne kredyty	26	103
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone podmiotom finansowym	40 481	40 192

PODMIOTY NIEFINANSOWE	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Korporacje	2 403 033	2 112 090
karta kredytowa	1 230	798
kredyt inwestycyjny	408 813	530 584
kredyt operacyjny/obrotowy	1 559 189	1 191 127
kredyt samochodowy	164	248
inne kredyty	433 637	389 333
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 949 318	2 193 133
karta kredytowa	67 659	81 960
kredyt inwestycyjny	413 208	439 252
kredyt operacyjny/obrotowy	988 754	1 234 534
kredyt samochodowy	235 937	267 855
inne kredyty	243 760	169 532
Osoby prywatne	19 511 593	20 524 770
karta kredytowa	673 778	860 931
kredyt na nieruchomości	13 988 994	14 366 341
kredyt konsumpcyjny	4 745 208	5 185 462
kredyt samochodowy	41 836	71 008
inne kredyty	61 777	41 028
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone podmiotom niefinansowym	23 863 944	24 829 993

SEKTOR BUDŻETOWY	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Korporacje	38 769	34 505
karta kredytowa	16	50
kredyt inwestycyjny	34 357	0
kredyt operacyjny/obrotowy	4 396	34 455
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 548	2 818
kredyt inwestycyjny	1 402	2 729
kredyt operacyjny/obrotowy	0	89
inne kredyty	146	0
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone dla sektora budżetowego	40 317	37 323

Czynne transakcje z przyrzeczeniem odkupu (bsb/reverse repo)

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kwota należności z tytułu transakcji bsb/reverse repo podlegających zabezpieczeniu (z uwzględnieniem odsetek)	614 655	164 029
Wartość godziwa papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie w transakcjach bsb/reverse repo	617 067	162 095

W 2014 i 2013 roku Bank miał możliwość zastawu lub zbycia całości papierów wartościowych (obligacji skarbowych) nabytych w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu (bsb/reverse repo).

16. Odpisy z tytułu utraty wartości należności

	w tys. zł		
	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2014	2 086 390	228 569	2 314 959
odpisy z tytułu utraty wartości	140 918	-31 528	109 390
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-568 671	0	-568 671
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	11 366	2 797	14 163
Inne	952	0	952
STAN NA KONIEC OKRESU 31.12.2014	1 670 955	199 838	1 870 793

	w tys. zł		
	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
PODMIOTY FINANSOWE	214	744	958
Korporacje	0	719	719
Małe i średnie przedsiębiorstwa	214	25	239
PODMIOTY NIEFINANSOWE	1 664 234	198 863	1 863 097
Korporacje	56 413	18 008	74 421
Małe i średnie przedsiębiorstwa	327 126	32 085	359 211
Osoby prywatne	1 280 695	148 770	1 429 465
SEKTOR BUDŻETOWY	0	231	231
Korporacje	0	212	212
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	19	19
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 664 448	199 838	1 864 286
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	6 507	0	6 507
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI (STAN NA 31.12.2014)	1 670 955	199 838	1 870 793

	w tys. zł					
Odpisy z tytułu utraty wartości	Wartość na początek okresu (01.01.2014)	Różnice kursowe	Spisane w straty	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Inne	Wartość na koniec okresu (31.12.2014)
PODMIOTY FINANSOWE	26	0	0	188	0	214
Małe i średnie przedsiębiorstwa	26	0	0	188	0	214
PODMIOTY NIEFINANSOWE	2 079 857	11 366	-568 671	140 730	952	1 664 234
Korporacje	57 485	91	-14 909	13 925	-179	56 413
Małe i średnie przedsiębiorstwa	417 255	370	-140 639	49 959	181	327 126
Osoby prywatne	1 605 117	10 905	-413 123	76 846	950	1 280 695
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	2 079 883	11 366	-568 671	140 918	952	1 664 448
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	6 507	0	0	0	0	6 507

w tys. zł

IBNR	Wartość na początek okresu (01.01.2014)	Różnice kursowe	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Wartość na koniec okresu (31.12.2014)
PODMIOTY FINANSOWE	331	6	407	744
Korporacje	290	11	418	719
Małe i średnie przedsiębiorstwa	41	-5	-11	25
PODMIOTY NIEFINANSOWE	227 885	2 791	-31 813	198 863
Korporacje	15 950	105	1 953	18 008
Małe i średnie przedsiębiorstwa	50 278	107	-18 300	32 085
Osoby prywatne	161 657	2 579	-15 466	148 770
SEKTOR BUDŻETOWY	353	0	-122	231
Korporacje	315	0	-103	212
Małe i średnie przedsiębiorstwa	38	0	-19	19
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	228 569	2 797	-31 528	199 838

w tys. zł

	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2013	2 155 419	291 214	2 446 633
odpisy z tytułu utraty wartości	275 111	-62 823	212 288
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-344 678	0	-344 678
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	160	178	338
inne	378	0	378
Stan na koniec okresu 31.12.2013	2 086 390	228 569	2 314 959

w tys. zł

Odpisy z tytułu utraty wartości	Wartość na początek okresu (01.01.2013)	Różnice kursowe	Spisane w straty	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Inne	Wartość na koniec okresu (31.12.2013)
PODMIOTY FINANSOWE	1 318	1	-1 240	-53	0	26
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 318	1	-1 240	-53	0	26
PODMIOTY NIEFINANSOWE	2 146 710	159	-343 438	276 048	378	2 079 857
Korporacje	31 928	194	0	25 363	0	57 485
Małe i średnie przedsiębiorstwa	419 164	-120	-97 799	95 632	378	417 255
Osoby prywatne	1 695 618	85	-245 639	155 053	0	1 605 117
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	2 148 028	160	-344 678	275 995	378	2 079 883
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	7 391	0	0	-884	0	6 507

w tys. zł

IBNR	Wartość na początek okresu (01.01.2013)	Różnice kursowe	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Wartość na koniec okresu (31.12.2013)
PODMIOTY FINANSOWE	171	1	159	331
Korporacje	129	1	160	290
Małe i średnie przedsiębiorstwa	42	0	-1	41
PODMIOTY NIEFINANSOWE	290 084	177	-62 376	227 885
Korporacje	13 102	386	2 462	15 950
Małe i średnie przedsiębiorstwa	51 529	-306	-945	50 278
Osoby prywatne	225 453	97	-63 893	161 657
SEKTOR BUDŻETOWY	959	0	-606	353
Korporacje	922	0	-607	315
Małe i średnie przedsiębiorstwa	37	0	1	38
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	291 214	178	-62 823	228 569

17. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Instrumenty dłużne emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego (obligacje)	370 300	359 296
Instrumenty kapitałowe (akcje i udziały)	10 596	10 604
AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	380 896	369 900

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku, Bank nie odnotował utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Udziały w jednostkach podporządkowanych

tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Nazwa jednostki	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o. o.	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o. o.
Siedziba	Warszawa	Warszawa
Rodzaj działalności	zarządzanie holdingami	zarządzanie holdingami
Wartość bilansowa udziałów	10 200	10 200
Aktywa jednostki razem	26 233	25 489
Kapitał własny jednostki, w tym:		
kapitał zakładowy	10 200	10 200
kapitał zapasowy	2 907	2 907
pozostały kapitał własny, w tym zysk/strata netto	13 101	12 305
Zobowiązania krótkoterminowe	25	77
% posiadanego kapitału zakładowego	100,00	100,00

Dane liczbowe przedstawiono na podstawie niezaudytowanych sprawozdań finansowych spółki.

18. Aktywa trwałe rzeczowe

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Grunty	625	659
Budynki, lokale	146 460	156 645
Urządzenia techniczne i maszyny	78 655	74 951
Środki transportu	12 848	19 433
Inne środki trwałe	16 667	16 032
Środki trwałe w budowie	34 628	34 834
AKTYWA TRWAŁE RZECZOWE	289 883	302 554

Ruchy w pozycjach aktywów trwałych rzeczowych

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa trwałe rzeczowe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	659	373 376	553 336	42 323	44 862	34 854	1 049 410
ZWIĘKSZENIA	0	34 156	34 597	0	5 041	59 056	132 850
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	0	30 674	23 595	0	4 763	0	59 032
- zakupy	0	262	11 002	0	278	59 012	70 554
- inne	0	3 220	0	0	0	44	3 264
ZMNIJSZENIA	34	68 075	20 872	13 349	2 558	59 263	164 151
- likwidacja	0	41 653	19 234	96	2 359	0	63 342
- sprzedaż	7	2 156	1 149	13 253	184	0	16 749
- przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	59 032	59 032
- przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	27	24 266	395	0	15	0	24 703
- inne	0	0	94	0	0	231	325
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	625	339 457	567 061	28 974	47 345	34 647	1 018 109
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	210 155	458 552	21 980	28 222	0	718 909
- amortyzacja bieżącego okresu	0	21 587	29 009	6 182	3 731	0	60 509
- inne zwiększenia	0	4 980	2 285	897	36	0	8 198
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	1 966	1 097	12 861	183	0	16 107
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	36 869	17 625	85	1 852	0	56 431
- zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	9 116	158	0	16	0	9 290
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	188 771	470 966	16 113	29 938	0	705 788
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	6 576	19 833	910	608	20	27 947
- zwiększenia	0	2 274	533	0	575	0	3 382

- zmniejszenia	0	4 624	2 926	897	443	1	8 891
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	4 226	17 440	13	740	19	22 438
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	625	146 460	78 655	12 848	16 667	34 628	289 883

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa trwałe rzeczowe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2013)	644	342 170	530 965	56 604	40 361	49 692	1 020 436
ZWIĘKSZENIA	15	41 813	55 261	3 973	7 162	79 444	187 668
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	0	41 340	42 760	0	6 962	0	91 062
- zakupy	15	473	12 289	3 973	200	79 444	96 394
- inne	0	0	212	0	0	0	212
ZMNIEJSZENIA	0	10 607	32 890	18 254	2 661	94 282	158 694
- likwidacja	0	10 556	32 536	70	2 641	0	45 803
- sprzedaż	0	0	0	18 184	12	0	18 196
- przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	91 062	91 062
- przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	43	0	0	0	0	43
- inne	0	8	354	0	8	3 220	3 590
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	659	373 376	553 336	42 323	44 862	34 854	1 049 410
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2013)	0	191 694	463 914	30 605	27 447	0	713 660
- amortyzacja bieżącego okresu	0	28 186	26 936	8 139	3 164	0	66 425
- inne zwiększenia	0	0	93	0	0	0	93
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	0	0	16 764	12	0	16 776
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	9 725	32 300	0	2 376	0	44 401
- inne zmniejszenia	0	0	91	0	1	0	92
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	0	210 155	458 552	21 980	28 222	0	718 909
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2013)	0	7 956	19 460	910	607	20	28 953
- zwiększenia	0	1 277	373	0	1	0	1 651
- zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	129	0	0	0	0	129
- zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	2 786	0	0	0	0	2 786
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	0	6 576	19 833	910	608	20	27 947
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	659	156 645	74 951	19 433	16 032	34 834	302 554

19. Wartości niematerialne

według struktury rodzajowej

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość firmy	154 764	154 764
Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	63 283	56 377
Inne	35	16
Nakłady	18 565	19 554
WARTOŚCI NIEMATERIALNE	236 647	230 711

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość firmy obejmuje następujące pozycje:

- 107 659 tys. zł - jest to wartość firmy z tytułu nabycia Pierwszego Komercyjnego Banku SA w Lublinie,
- 47 105 tys. zł - jest to wartość firmy z tytułu nabycia Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna.

Wartość firmy została wyznaczona jako nadwyżka kosztów nabycia nad wartością godziwą zidentyfikowanych nabytych aktywów i pasywów.

Test na utratę wartości wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Pierwszego Komercyjnego Banku SA w Lublinie i wartości firmy powstałej z tytułu nabycia Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna.

W 2014 roku Bank BPH SA przeprowadził test na utratę wartości wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. w Lublinie oraz wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna, których wartość bilansowa na 31 grudnia 2014 roku wyniosła odpowiednio 107 659 tys. zł i 47 105 tys. zł (podobnie jak na 31 grudnia 2013 roku). Test został przeprowadzony na podstawie tej samej metodologii co w latach ubiegłych.

Zgodnie z wymogami MSR 36 „Utrata wartości aktywów” Bank przeprowadził ocenę segmentów działalności operacyjnej. W wyniku tej analizy wartość firmy została przyporządkowana do segmentu działalności detalicznej Banku BPH SA, stanowiącej na potrzeby testu ośrodek generujący przepływy pieniężne.

Wartość odzyskiwalna oparta na wartości użytkowej

Bank szacuje wartość odzyskiwalną na podstawie wartości użytkowej. Oszacowanie wartości użytkowej przeprowadzono w oparciu o model zdyskontowanych dywidend (ang: Dividend Discount Model), który jest adekwatny dla banków i instytucji finansowych. Przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne działalności detalicznej generowane są przez segment zgodnie z zakładanymi przez kierownictwo Banku siedmioletnimi prognozami finansowymi (2015-2021). Okres siedmioletni zastosowano w prognozach finansowych w celu pełnego odzwierciedlenia długoterminowych korzyści wynikających z bieżącej strategii zrównoważonego wzrostu przyjętej przez kierownictwo Banku. Obecnie, główne cele strategiczne Banku to budowanie bezpiecznego, efektywnego i zyskowego Banku.

Prognozy finansowe zakładają organiczny wzrost w ramach klas aktywów o wyższej dochodowości, uzyskując korzystną kombinację aktywów oraz wzrost całkowitych przychodów netto. Dodatkowo Bank zakłada skuteczne zarządzanie ryzykiem i zwiększenie efektywności poprzez inwestycje oraz działania racjonalizacji kosztów. Bank ma na celu zapewnienie usprawnionej i przejrzystej oferty produktowej, opartej na prostych procesach i procedurach i wysokiej jakości usługach.

Stopa dyskontowa przyjęta w modelu zdyskontowanych dywidend waha się od 7,88% do 8,41% (w 2013 roku wahała się w przedziale 9,11% - 10,40%). Stopy dyskontowe odpowiadające

wymaganym stopom zwrotu zostały oszacowane na bazie modelu wyceny aktywów kapitałowych (Capital Asset Pricing Model) przy zastosowaniu stopy wolnej od ryzyka, wskaźnika beta dla sektora bankowego oraz premii za ryzyko kapitałowe. W 2014 roku Bank zastosował różne stopy dyskontowe dla każdego roku prognozy finansowej adekwatnie do długości dyskontowego okresu. Stopa wolna od ryzyka waha się od 1,76% do 2,29% (w 2013 roku od 2,66% do 3,95%).

Ekstrapolacja przepływów pieniężnych wykraczających poza siedmioletni okres prognozy (tzw. wartość rezydualna) została oparta o 3,0% roczną stopę wzrostu (podobnie jak w 2013 roku) tj. na poziomie prognozowanego długoterminowego wzrostu PKB. Przyjęta stopa wzrostu nie przewyższa prognozowanego długoterminowego wzrostu PKB założonego w prognozach finansowych.

W wyniku porównania wartości użytkowej z wartością bilansową ośrodka generującego przepływy pieniężne nie stwierdzono utraty wartości.

Kluczowe założenia zastosowane do oszacowania wartości użytkowej

Kluczowymi założeniami w oszacowaniu wartości użytkowej są:

- Stopa dyskontowa;
- Stopa wzrostu zastosowana do oszacowania przepływów pieniężnych poza okresem prognozy (tj. po 2021 roku);
- Prognozowany poziom zysku za okres w kolejnych latach;
- Prognozowany poziom aktywów ważonych ryzykiem w kolejnych latach;
- Minimalny poziom współczynnika wypłacalności wymagany przez władze nadzorcze.

Kluczowe założenia zależą od rozwoju światowej i krajowej gospodarki. Stopa dyskonta oraz minimalne wymogi kapitałowe zależą w dużej mierze od globalnych rynków finansowych, jak również otoczenia regulacyjnego i pozostają wrażliwe na zmienność rynkową. Prognozy zysków i aktywów ważonych ryzykiem, jak również długoterminowa stopa wzrostu zależą w istotny sposób od rozwoju rynku finansowego i wzrostu gospodarczego w Polsce. Wzrost zmienności rynków lub zaostrzenie wymogów regulacyjnych, np.: zmiana wymogów kapitałowych, mogą spowodować niekorzystne zmiany kluczowych założeń skutkujące w efekcie spadkiem wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne poniżej jego wartości księgowej.

Analiza wrażliwości wartości użytkowej

Analiza wrażliwości została przeprowadzona w celu zbadania odporności testu na utratę wartości wartości firmy. Oszacowanie wartości użytkowej dla zidentyfikowanych ośrodków generujących przepływy pieniężne jest najbardziej wrażliwe na zmiany wyniku netto, kosztu kapitału własnego oraz długoterminowej stopy wzrostu. Poniższa tabela przedstawia zmiany w założeniach możliwe do dokonania bez spadku wartości użytkowej ośrodka generującego przepływy pieniężne poniżej wartości bilansowej:

	Maksymalna dopuszczalna wrażliwość
Zysk netto	-36,76%
Koszt kapitału własnego (stopa dyskontowa)	3,30 pp.
Stopa wzrostu	-20,90 pp.

Ruchy w pozycjach wartości niematerialnych

	w tys. zł				
	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne	Nakłady	Razem wartości niematerialne
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	154 764	684 448	2 506	20 429	862 147
ZWIĘKSZENIA	0	22 883	41	21 371	44 295
- przeniesienie z nakładów	0	21 169	0	0	21 169

- zakupy	0	1 714	41	21 371	23 126
ZMNIJSZENIA	0	3 008	0	22 360	25 368
- likwidacja	0	3 008	0	0	3 008
- przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	21 169	21 169
- inne	0	0	0	1 191	1 191
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	154 764	704 323	2 547	19 440	881 074
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	625 753	2 490	0	628 243
- amortyzacja bieżącego okresu	0	15 931	22	0	15 953
- zmniejszenie z tytułu likwidacji	0	2 962	0	0	2 962
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	638 722	2 512	0	641 234
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	2 318	0	875	3 193
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	2 318	0	875	3 193
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	154 764	63 283	35	18 565	236 647

w tys. zł

	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne	Nakłady	Razem wartości niematerialne
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2013)	154 764	723 487	2 506	29 787	910 544
ZWIĘKSZENIA	0	26 124	0	17 358	43 482
- przeniesienie z nakładów	0	26 119	0	0	26 119
- zakupy	0	5	0	14 478	14 483
- inne	0	0	0	2 880	2 880
ZMNIJSZENIA	0	65 163	0	26 716	91 879
- likwidacja	0	65 163	0	0	65 163
- przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	26 119	26 119
- inne	0	0	0	597	597
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	154 764	684 448	2 506	20 429	862 147
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2013)	0	675 731	2 463	0	678 194
- amortyzacja bieżącego okresu	0	15 177	27	0	15 204
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	65 155	0	0	65 155
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	0	625 753	2 490	0	628 243
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2013)	0	2 325	0	875	3 200
- zmniejszenia	0	7	0	0	7
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	0	2 318	0	875	3 193
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2013)	154 764	56 377	16	19 554	230 711

20. Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży

według rodzaju

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	361	66
Budynki, lokale	17 372	11 139
Inne	443	398
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	18 176	11 603

Bank przeznaczył do sprzedaży nieruchomości położone w Krakowie i w Warszawie. Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi odpowiednio 9 755 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 10 500 tys. zł) oraz 8 339 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 0 tys. zł). Bank spodziewa się realizacji planu sprzedaży nieruchomości w ciągu najbliższego roku.

21. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

	w tys. zł					
	Stan na dzień					
	31.12.2014			31.12.2013		
	Aktywa	Rezerwa	Netto	Aktywa	Rezerwa	Netto
Odsetki od operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi	6 760	38 216	-31 456	12 921	49 583	-36 662
Odsetki, dyskonto i premia od papierów wartościowych	1 536	690	846	2 120	1 809	311
Odsetki, premia, odpisy i ujemne różnice z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	27 650	21 600	6 050	27 530	21 785	5 745
Odpisy aktualizujące i utrata wartości papierów wartościowych i udziałów	1 732	113	1 619	2 019	0	2 019
Koszty do zapłacenia i rezerwy na przyszłe zobowiązania bilansowe i pozabilansowe	40 252	0	40 252	57 235	0	57 235
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych oraz należności, które w przyszłości zmniejszą podatek Banku	207 150	0	207 150	231 782	0	231 782
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wartością netto wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	16 547	35 267	-18 720	19 234	33 458	-14 224
Prowizje ubezpieczeniowe rozliczane w czasie	5 934	0	5 934	8 297	0	8 297
Korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej	21 109	18 946	2 163	19 869	24 111	-4 242

Inne	3 237	4 577	-1 340	2 394	4 116	-1 722
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	331 907	119 409	212 498	383 401	134 862	248 539

Zmiany różnic przejściowych

	w tys. zł					
	Stan na 31 grudnia 2014		zmiany odnoszone		Stan na 31 grudnia 2013	
	w wyniku finansowym	w pozostałych dochodach całkowitych	na wynik finansowy	na pozostałe dochody całkowite	w wyniku finansowym	w pozostałych dochodach całkowitych
Odsetki od operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi	-31 456	0	5 206	0	-36 662	0
Odsetki, dyskonto i premia od papierów wartościowych	846	0	535	0	311	0
Odsetki, premia, odpisy i ujemne różnice z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	6 002	48	334	-29	5 667	78
Odpisy aktualizujące i utrata wartości papierów wartościowych i udziałów	1 656	-37	-357	-43	2 013	6
Koszty do zapłacenia i rezerwy na przyszłe zobowiązania bilansowe i pozabilansowe	42 136	-1 884	-18 614	1 631	60 750	-3 515
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych oraz należności, które w przyszłości zmniejszą podatek Banku	207 150	0	-24 632	0	231 782	0
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wartością netto wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-18 720	0	-4 496	0	-14 224	0
Prowizje ubezpieczeniowe rozliczane w czasie	5 934	0	-2 363	0	8 297	0
Korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej	2 163	0	6 405	0	-4 242	0
Inne	-1 340	0	384	-2	-1 724	2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	214 371	-1 873	-37 598	1 557	251 968	-3 429

	w tys. zł					
	Stan na 31 grudnia 2013		zmiany odnoszone		Stan na 31 grudnia 2012	
	w wyniku finansowym	w pozostałych dochodach całkowitych	na wynik finansowy	na pozostałe dochody całkowite	w wyniku finansowym	w pozostałych dochodach całkowitych
Odsetki od operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi	-36 662	0	-17 977	0	-18 685	0
Odsetki, dyskonto i premia od papierów wartościowych	311	0	-10	0	321	0
Odsetki, premia, odpisy i ujemne różnice z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	5 667	78	-1 146	-45	6 813	123
Odpisy aktualizujące i utrata wartości papierów wartościowych i udziałów	2 013	6	1 365	174	648	-168

Koszty do zapłacenia i rezerwy na przyszłe zobowiązania bilansowe i pozabilansowe	60 750	-3 515	-1 836	-628	62 586	-2 887
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych oraz należności, które w przyszłości zmniejszą podatek Banku	231 782	0	-10 621	0	242 403	0
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wartością netto wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-14 224	0	5 893	0	-20 117	0
Provizje ubezpieczeniowe rozliczane w czasie	8 297	0	4 579	0	3 718	0
Korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej	-4 242	0	-5 140	0	898	0
Strata podatkowa	0	0	-6 998	-1 217	6 998	1 217
Inne	-1 724	2	-1 783	1	59	1
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	251 968	-3 429	-33 674	-1 715	285 642	-1 714

Bank oczekuje realizacji aktywa z tytułu podatku odroczonego w kwocie 105 165 tys. zł w okresie najbliższych 12 miesięcy. Pozostała część aktywa w kwocie 107 333 tys. zł zostanie zrealizowana w okresie powyżej 12 miesięcy.

Wartość ujemnych różnic przejściowych prezentowana w powyższych tabelach została przeliczona obowiązującą stopą podatkową.

Bazując na zapisach MSR 12, Bank dokonał kompensaty aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwami z tytułu podatku odroczonego.

22. Pozostałe aktywa

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Koszty i przychody do rozliczenia w czasie	8 313	7 478
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	13 925	14 406
Rozliczenia z tytułu przejęcia aktywów do zbycia	21 254	13 864
Inne	635	704
Aktywa finansowe	102 172	142 053
Rozrachunki publiczno-prawne	225	188
Podatek bieżący	0	7 604
Dłużnicy różni	68 596	75 460
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	33 351	58 801
POZOSTAŁE AKTYWA	146 299	178 505

Kwota w pozycji „dłużnicy różni” uwzględnia odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Kwota odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wyniosła na dzień 31 grudnia 2014 roku 21 276 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 20 433 tys. zł).

23. Zobowiązania wobec banków według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Środki na rachunkach	31 977	74 213
Depozyty na rynku pieniężnym	282 851	217 660
Inne:	188 990	22 907
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	8 820	20 560
rachunki środków specjalnego przeznaczenia	1 902	2 068
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	177 778	0
inne	490	279
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	503 818	314 780

według kraju pochodzenia podmiotu

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec krajowych monetarnych instytucji finansowych	499 881	277 732
Zobowiązania wobec zagranicznych monetarnych instytucji finansowych	3 937	37 048
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	503 818	314 780

24. Zobowiązania wobec klientów według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Środki na rachunkach	7 512 744	8 511 557
Depozyty	4 336 826	4 265 463
Kredyty i pożyczki otrzymane	0	140
Inne:	636 320	617 177
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	389 202	383 687
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, w tym:	89 994	82 703
<i>zabezpieczenia pod kredyty</i>	75 377	66 225
<i>zabezpieczenia pod instrumenty pochodne</i>	14 617	16 478
inne	157 124	150 787
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	12 485 890	13 394 337

Środki na rachunkach i depozyty według podziału segmentowego Klienta

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Korporacje	2 466 174	2 808 840
rachunki bieżące	1 302 181	1 489 295
depozyty	1 163 993	1 319 545
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 382 766	2 301 519
rachunki bieżące	1 743 411	1 846 139
depozyty	639 355	455 380
Osoby prywatne	7 000 630	7 666 661
rachunki bieżące	4 467 152	5 176 123
depozyty	2 533 478	2 490 538
Ogółem środki na rachunkach i depozyty Klientów	11 849 570	12 777 020

25. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji według rodzaju

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki otrzymane		
GECS Polish Funding IV Spółka Komandytowa	0	68 568
GE Capital Swiss Funding AG	11 998 114	4 167 473
GECS Polish Funding Co III AB	0	8 480 889
ZOBOWIĄZANIA WOBEC POZOSTAŁYCH INSTYTUCJI	11 998 114	12 716 930

26. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych według rodzaju

w tys. zł

Strukturyzowane certyfikaty depozytowe	Stan na początek okresu	Nowa emisja certyfikatów	Wykup certyfikatów	Stan na koniec okresu
Za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	189 415	117 980	-75 243	232 152
Za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013	125 273	189 415	-125 273	189 415

Strukturyzowane Certyfikaty Depozytowe (bankowe papiery wartościowe, SCD) są papierami dłużnymi na okaziciela emitowanymi przez Bank BPH na podstawie prawa bankowego. Ich oprocentowanie może być powiązane z różnymi indeksami rynku finansowego. Na dzień sporządzania sprawozdania finansowego Bank posiadał wyemitowane certyfikaty depozytowe, których oprocentowanie oparte było o indeksy rynku kapitałowego. Oferowane produkty strukturyzowane posiadają wbudowane instrumenty pochodne w postaci opcji kapitałowych i walutowych. W niniejszej notcie zaprezentowano element dłużny SCD wyceniany według zamortyzowanego kosztu, natomiast wbudowane instrumenty pochodne wyceniane

w wartości godziwej zostały wydzielone z umowy zasadniczej i zaprezentowane w pozycji Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat prezentowanej w Nocie 13. Wartość nominalna SCD występujących na 31 grudnia 2014 roku wynosi 234 490 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku wynosiła 193 260 tys. zł). Wyemitowane certyfikaty depozytowe występujące na dzień 31 grudnia 2014 roku zapadają w roku 2015 (204 960 tys. zł wartości nominalnej) oraz w roku 2016 (29 530 tys. zł wartości nominalnej).

27. Rezerwy

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Rezerwy krótkoterminowe	60 301	49 086
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	15 663	20 283
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	2 826	7 837
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	3 865	5 037
Inne	37 947	15 929
Rezerwy długoterminowe	39 893	29 348
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	32 359	20 677
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	37	0
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	7 497	8 671
REZERWY	100 194	78 434

Ruchy w pozycji rezerw

	w tys. zł					
	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne	Razem
Na dzień 01.01.2014	20 677	7 837	13 708	20 283	15 929	78 434
utworzenie rezerwy	2 389	26 225	5 996	3 397	15 907	53 914
efekt dyskonta	916	0	999	0	0	1 915
rozwiązanie rezerwy	0	-4 950	-1 214	-8 049	-2 103	-16 316
przeszacowanie aktuarialne	8 584	0	0	0	0	8 584
wykorzystanie	-207	-26 249	-8 127	0	-3 708	-38 291
inne	0	0	0	32	11 922	11 954
Na dzień 31.12.2014	32 359	2 863	11 362	15 663	37 947	100 194

	w tys. zł					
	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne	Razem
Na dzień 01.01.2013	20 504	3 674	17 011	29 485	20 962	91 636
utworzenie rezerwy	3 117	20 694	6 116	9 916	10 201	50 044
efekt dyskonta	759	0	1 063	0	0	1 822
rozwiązanie rezerwy	0	-4 135	-529	-19 110	-4 678	-28 452

przeszacowanie aktuarialne	-3 307	0	0	0	0	-3 307
wykorzystanie	-396	-12 396	-9 953	0	-9 903	-32 648
inne	0	0	0	-8	-653	-661
Na dzień 31.12.2013	20 677	7 837	13 708	20 283	15 929	78 434

Wartość rezerwy na koszty restrukturyzacji placówek według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku uwzględnia 12 822 tys. zł z tytułu oczekiwanych przychodów z podnajmu (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 11 106 tys. zł).

28. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Transakcje stopy procentowej, w tym:	123 965	126 522
IRS	123 954	126 465
Sprzedane opcje na stopę procentową	11	57
Transakcje walutowe, w tym:	33 743	19 099
Fx-forward	10 097	9 786
Fx-swap	17 421	8 660
Inne transakcje walutowe	5 026	268
Sprzedane opcje walutowe	1 199	385
Sprzedane opcje kapitałowe	6 623	6 237
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	164 331	151 858

29. Pozostałe zobowiązania

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Przychody do rozliczenia w czasie	41 127	56 498
Przychody należne z tytułu pożytków uzyskanych z zarządzania aktywami systemu rekompensat	2 661	2 502
Zobowiązania finansowe	344 554	477 605
Rozliczenia międzybankowe	129 981	180 615
Rozliczenia publiczno-prawne	28 430	17 555
Podatek bieżący	10 952	0
Wierzyciele różni	36 691	31 564
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	5 764	53
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	11 610	14 079
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i premii	47 920	52 513
Rezerwy na zobowiązania	72 623	180 454
Inne	583	772
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	388 342	536 605

30. Zobowiązania podporządkowane

24 października 2012 roku, Bank wyemitował 675 sztuk niezabezpieczonych obligacji podporządkowanych serii P („Obligacje”). Zobowiązania z tytułu Obligacji są zobowiązaniami podporządkowanymi w rozumieniu art. 127 ust. 3 pkt. 2) lit. b) ustawy prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1376 z późniejszymi zmianami). Wartość nominalna każdej Obligacji jest równa jej cenie emisyjnej i wynosi 1 mln zł. Obligacje wyemitowane zostały na okres 8 lat z dniem wykupu 24 października 2020 roku. Nie podlegają one wcześniejszemu wykupowi z wyjątkiem sytuacji, w której zobowiązania z tytułu Obligacji utracą status podporządkowanych. Wówczas mogą zostać wykupione wcześniej przez Bank. Z Obligacji wynikają jedynie świadczenia pieniężne. Są one oprocentowane stawką WIBOR 3M + 145 punktów bazowych, które będzie naliczane i wypłacane w okresach 3-miesięcznych. Nabywcą Obligacji była spółka GECS Polish Funding Co IV AB spółka komandytowa należąca do Grupy kapitałowej, do której należy również Bank. W tym samym dniu Bank spłacił pożyczkę podporządkowaną otrzymaną od GE Capital International Financing Corporation wykorzystując środki pozyskane z emisji Obligacji. W związku z tym umowa zawarta 25 marca 2008 roku pomiędzy Bankiem, a GE Capital International Financing Corporation, na mocy porozumienia stron, została rozwiązana. Wartość zobowiązania podporządkowanego zawiera wartość nominalną obligacji podporządkowanych w wysokości 675 000 tys. zł oraz odsetki naliczone efektywną stopą procentową w wysokości w wysokości 4 396 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 5 249 tys. zł).

W dniu 25 października 2014 roku, Bank BPH SA został poinformowany, że spółka GECS Polish Funding Co IV AB spółka komandytowa, będąca jedynym obligatariuszem niezabezpieczonych obligacji podporządkowanych Banku BPH SA, sprzedała obligacje spółce General Electric Capital Corporation. Transakcja była konsekwencją planowanej likwidacji GECS.

31. Kapitał własny

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	2 528	600
efekt podatkowy wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-37	6
nierozliczonej kwoty wyceny oraz zysków i strat z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	-39	-295
efekt podatkowy wyceny oraz zysków i strat z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	55	140
przeszacowanie aktuarialne	9 917	18 502
efekt podatkowy przeszacowania aktuarialnego	-1 884	-3 515
INNE DOCHODY CAŁKOWITE	10 540	15 438

Kapitał podstawowy wykazany jest w wartości nominalnej, zgodnie ze Statutem Banku oraz zapisami w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał podstawowy Banku na dzień 31 grudnia 2014 wynosił 383 340 tys. zł i składał się z 76 667 911 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 5 zł za akcję.

Struktura kapitału podstawowego								w tys. zł
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Seria A, B, C, D	na okaziciela	zwykłe	brak	9 791 714	48 959	gotówka/aport /wkład niepieniężny	A: 31.10.1991; B: 14.10.1998; C: 20.09.1999; D: 31.12.2001	A: 31.10.1991; B: 01.01.1997; C: 01.01.1999; D: 01.01.2001
Seria E	na okaziciela	zwykłe	brak	66 876 197	334 381	wkład niepieniężny – przeniesienie całego majątku GE Money Bank SA w zamian za akcje	31.12.2009	31.12.2009
Razem				76 667 911	383 340			

Wszystkie akcje Banku BPH SA są akcjami na okaziciela o równej wartości nominalnej, dającymi równe prawa głosu oraz uczestnictwo w zysku na tych samych zasadach. Nie występują uprzywilejowania związane z jakąkolwiek grupą akcji.

Na pozycje inne kapitały składają się:

Kapitał zapasowy tworzony z corocznych odpisów z zysku za okres z przeznaczeniem na pokrycie strat, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku, kapitał rezerwowi, zasadniczo tworzony z corocznych odpisów z zysku za okres uchwalonych przez Walne Zgromadzenie, wynik z lat ubiegłych oraz pozycje dodatkowe funduszy podstawowych i fundusze uzupełniające.

Zgodnie z przepisami polskimi, podziałowi i dystrybucji podlegają jedynie kapitały własne Banku oraz spółek zależnych ustalone na podstawie jednostkowych sprawozdań finansowych, z wyłączeniem nadwyżki przychodów nad kosztami Kasy Mieszkaniowej.

Z uwagi na fakt, że Bank jest spółką publiczną, której akcje znajdują się w obrocie na rynku podstawowym GPW, Bank nie posiada szczegółowych informacji na temat struktury akcjonariatu aktualnej na 31 grudnia 2014 roku. Informacja na temat struktury akcjonariatu Banku zawarta w poniższej tabeli podana została w oparciu o informacje zawarte w zawiadomieniach skierowanych do Banku przez akcjonariuszy, na podstawie art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych, lub na podstawie informacji przekazanych przez akcjonariuszy w ramach dokonywania rejestracji na WZA Banku.

Struktura akcjonariatu Banku BPH SA na 31 grudnia 2014 roku

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Akcje		Głosy na WZ	
		Liczba	%	Liczba	%
1.	GE Investments Poland (General Electric Company)	64 201 140	83,74	64 201 140	83,74
2.	Selective American Financial Enterprise (General Electric Company)	2 457 642	3,21	2 457 642	3,21
3.	DRB Holdings B.V. (General Electric Company)	221 004	0,29	221 004	0,29
4.	Pozostali akcjonariusze	9 788 125	12,76	9 788 125	12,76
RAZEM		76 667 911	100,00	76 667 911	100,00

Z istoty akcji Banku nie wynikają ograniczenia przenoszenia własności oraz wykonywania prawa głosu. Wszystkie charakteryzuje ten sam zakres uprawnień.

32. Dywidendy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 28 maja 2014 roku podjęło uchwałę w sprawie przeznaczenia całego zysku za 2013 rok na kapitał zapasowy Banku.

Zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki BPH BPK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o., w dniu 27 czerwca 2014 roku została wypłacona dywidenda dla wspólnika - Banku BPH SA w kwocie: 12 305 tys. zł.

33. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jest to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych, które w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

w tys. zł				
Stan na 31.12.2014				
	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa				
Należności od banków	347 131	0	347 131	347 131
Należności od Klientów	728 440	19 860 651	20 589 091	22 808 896
Korporacyjnych	0	2 404 591	2 404 591	2 404 926
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	1 582 908	1 582 908	1 593 402
Indywidualnych	0	15 873 152	15 873 152	18 082 128
Inne należności	728 440	0	728 440	728 440
Pasywa				
Zobowiązania wobec banków	503 818	0	503 818	503 818
Zobowiązania wobec Klientów	636 320	11 877 593	12 513 913	12 485 890
Korporacyjnych	0	2 468 326	2 468 326	2 466 174
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	2 382 346	2 382 346	2 382 766
Indywidualnych	0	7 026 921	7 026 921	7 000 630
Inne zobowiązania	636 320	0	636 320	636 320
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 102 462	0	12 102 462	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	231 808	231 808	232 152
Zobowiązania podporządkowane	0	680 004	680 004	679 396

Stan na 31.12.2013				
	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa				
Należności od banków	326 630	0	326 630	326 630
Należności od Klientów	287 615	20 478 441	20 766 056	22 886 671
Korporacyjnych	0	2 126 459	2 126 459	2 110 378
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	1 702 069	1 702 069	1 730 682
Indywidualnych	0	16 649 913	16 649 913	18 757 996
Inne należności	287 615	0	287 615	287 615
Pasywa				
Zobowiązania wobec banków	314 780	0	314 780	314 780
Zobowiązania wobec Klientów	617 317	12 794 164	13 411 481	13 394 337
Korporacyjnych	0	2 797 054	2 797 054	2 808 840
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	2 299 016	2 299 016	2 301 519
Indywidualnych	0	7 698 094	7 698 094	7 666 661
Inne zobowiązania	617 317	0	617 317	617 317
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 869 149	0	12 869 149	12 716 930
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	188 259	188 259	189 415
Zobowiązania podporządkowane	0	681 599	681 599	680 249

Należności od klientów:

Wartość godziwa należności jest wyznaczana w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne przy zastosowaniu bieżącej krzywej stóp procentowych skorygowanej o średnie marże oparte na portfelu kredytów udzielonych w ostatnim kwartale. W przypadku należności bez harmonogramu do wyznaczenia przepływów pieniężnych użyto stosowany w Banku modelu charakteryzacji produktów bankowych, który umożliwia oszacowanie hipotetycznych terminów spłat.

Zobowiązania wobec klientów:

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów została wyznaczona dla pozycji o stałej stopie procentowej oraz depozytów bez harmonogramu – poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych za pomocą bieżącej krzywej stóp procentowych rynku pieniężnego skorygowanej o marże dla transakcji udzielonych w ostatnim kwartale. W przypadku depozytów bez harmonogramu do wyznaczenia przepływów pieniężnych użyto stosowany w Banku model charakteryzacji produktów bankowych, który umożliwia oszacowanie hipotetycznych terminów wypływów.

Zobowiązania wobec pozostałych instytucji:

Wartość godziwa zobowiązań denominowanych w CHF i PLN wyznaczana jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej marży, która została oszacowana na podstawie kwotowań transakcji CDS (credit default swap) dla instytucji finansowych o ratingu odpowiadającym ratingowi Bankowi.

Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych:

Wartość godziwa emisji własnych papierów wartościowych Banku BPH SA została wyznaczona poprzez zdyskontowanie wszystkich przepływów pieniężnych wynikających z harmonogramu płatności przez Bank BPH SA rat kapitałowych oraz odsetkowych oraz odsetkowych krzywą swapową z uwzględnieniem odpowiedniej marży ustalonej w dniu emisji.

W przypadku niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, ze względu na stabilne ryzyko kredytowe i/lub krótkie terminy zapadalności/ wymagalności, przyjęto, że wartość godziwa jest równa wartości księgowej. Dotyczy to należności od banków oraz zobowiązań wobec banków.

Hierarchia wartości godziwej

Podstawą wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe zapisywane w systemach Bloomberg oraz Reuters. Wycena tych instrumentów oraz rewaluacja pozycji walutowej dokonywana jest przez jednostkę organizacyjną Banku niezależną od struktur odpowiedzialnych za sprzedaż produktów Banku BPH SA. Jednostka ta dokonuje właściwej parametryzacji algorytmów oraz systemów wyceny w zakresie wyżej wymienionych stawek rynkowych oraz sprawuje kontrolę nad zgodnością danych.

Klasyfikacja instrumentów finansowych stanowi odzwierciedlenie przyporządkowania danych wejściowych wykorzystywanych przy wycenie wymienionych instrumentów do poszczególnych poziomów:

1) poziom I – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie bezpośrednich kwotowań dostępnych na rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje dłużne papiery wartościowe, które wyceniane są bezpośrednio w oparciu o nieskorygowane ceny kwotowane na aktywnym rynku oraz certyfikaty inwestycyjne FIZ „Nieruchomości”, które są wyceniane według cen notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.

2) poziom II – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował dłużne papiery wartościowe emitowane przez Ministerstwo Finansów - wyceniane za pomocą modeli opartych o technikę DCF (*discounted cash-flows*), a także te transakcje na instrumentach pochodnych, które nie zostały zaklasyfikowane do kategorii III. Dodatkowo, Bank zaklasyfikował do tej kategorii dłużne papiery wartościowe, które wycenione zostały w oparciu o uśrednione ceny kwotowane na rynku lub przez brokerów (ceny skorygowane).

Instrumenty pochodne zaliczane do poziomu II wyceniane są na bazie dziennej z wykorzystaniem następujących metod wyceny:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Fx-forward, Fx-swap, IRS, CIRS, FRA	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje walutowe	Model wyceny opcji (Garman – Kohlhagen)
Terminowe operacje papierami wartościowymi	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje na stopę procentową	Model wyceny opcji (Blacka)
Opcje walutowe barierowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje walutowe binarne	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

3) poziom III - instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których istotne dane wejściowe nie są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował wszystkie opcje towarowe i kapitałowe. Do tego poziomu Bank klasyfikuje również instrumenty pochodne, dla których komponent ryzyka kredytowego uwzględniany w wycenie transakcji jest znaczący.

Instrumenty pochodne zaliczane do poziomu III wyceniane są na bazie dziennej z wykorzystaniem następujących metod wyceny:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Opcje na indeksy giełdowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje na indeksy cen surowców	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

Nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania opracowuje się przy użyciu najlepszych dostępnych informacji na temat założeń, na podstawie których uczestnicy rynku ustaliliby cenę składnika aktywów lub zobowiązania. Są to parametry modelu wyceny, które Bank musi zdefiniować arbitralnie oraz komponent ryzyka kredytowego szacowanym wewnątrznie przez Bank dla danego kontrahenta.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank dokonał zmiany klasyfikacji wyceny jednego instrumentu pochodnego (IRS) na kwotę 5 686 tys. zł z poziomu II do poziomu III. Przekwalifikowanie wynika ze zmiany sposobu wyceny tego instrumentu pochodnego ze względu na podwyższone ryzyko kredytowe kontrahenta, z metody portfelowej do metody indywidualnej. Jednocześnie, w trakcie roku 2014 Bank dokonał zmiany klasyfikacji instrumentu pochodnego (IRS) klasyfikowanego na 31 grudnia 2013 roku do poziomu III, z poziomu III do poziomu II, z uwagi na zmianę sposobu wyceny tego instrumentu pochodnego ze względu na podwyższone ryzyko kredytowe kontrahenta, z metody indywidualnej do metody portfelowej.

Poniższa tabela prezentuje podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na trzy powyższe kategorie:

w tys. zł				
	Kwotowania aktywnego ryнку (poziom I)	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	RAZEM
Stan na 31.12.2014				
AKTYWA	10 884	5 535 005	12 312	5 558 201
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	10 884	5 164 705	12 312	5 187 901
<i>Certyfikaty inwestycyjne</i>	10 884	0	0	10 884
<i>Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (FVO)</i>	0	5 034 794	0	5 034 794
<i>Dodatnia wartość instrumentów pochodnych</i>	0	129 911	12 312	142 223
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	370 300	0	370 300
PASYWA	0	157 708	6 623	164 331
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	157 708	6 623	164 331
Stan na 31.12.2013				
AKTYWA	11 750	6 803 496	25 793	6 841 039
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	11 750	6 444 200	25 793	6 481 743
<i>Certyfikaty inwestycyjne</i>	11 750	0	0	11 750
<i>Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (FVO)</i>	0	6 347 815	0	6 347 815

<i>Dodatnia wartość instrumentów pochodnych</i>	0	96 385	25 793	122 178
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	359 296	0	359 296
PASYWA	0	145 621	6 237	151 858
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	145 621	6 237	151 858

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Bank stosuje wycenę do wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III):

w tys. zł

	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Stan na 01.01.2014	25 793	6 237
Zwiększenia, w tym:	2 528	2 516
Nabycia (w tym premia zapłacona/otrzymana)	2 516	2 516
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	12	0
Zmniejszenia, w tym:	-21 695	-2 130
Rozliczenie	-8 830	-541
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	-12 865	-1 589
Zmiana klasyfikacji (przeniesienie z poziomu II)	5 686	0
Stan na 31.12.2014	12 312	6 623
Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego, odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	651	2 039

w tys. zł

	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Stan na 01.01.2013	6 150	6 150
Zwiększenia, w tym:	10 704	10 701
Nabycia (w tym premia zapłacona/otrzymana)	6 077	6 076
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	4 627	4 625
Zmniejszenia, w tym:	-10 652	-10 614
Rozliczenie	-5 675	-5 675
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony	-4 977	-4 939

36. Postępowania sądowe

Sprawy sądowe, w których Bank jest pozwany

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których Bank jest pozwany wynosi 151 359 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 164 643 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, których szansa przegrania jest znaczna wynosi 75 284 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 44 627 tys. zł), przy czym Bank ocenia, iż skutki finansowe tych postępowań nie powinny przekroczyć kwoty 9 456 tys. zł, która jest wartością utworzonej na dzień 31 grudnia 2014 roku rezerwy z tego tytułu (na dzień 31 grudnia 2013: 6 735 tys. zł).

Największe postępowania według wartości utworzonej rezerwy, dla których według oceny Banku istnieje prawdopodobieństwo przegrania sporu są opisane poniżej.

Powód	Wartość przedmiotu sporu (w tys. zł)	Opis sprawy	Aktualny status	Wartość utworzonej rezerwy (w tys. zł)
Osoba fizyczna	36 841	Powód jako podstawę pozwu wskazał niewywiązanie się Banku z umowy sprzedaży wierzytelności zabezpieczonych hipotekami w postaci braku ujawnienia powoda jako wierzyciela hipotecznego w księgach wieczystych.	We wrześniu 2014 zapadł niekorzystny wyrok dla Banku. Wyrok nie jest prawomocny. Została złożona apelacja.	2 972
Organ administracji państwowej	14 667	Bank wraz z innymi bankami złożył odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK w sprawie nałożenia kary za wprowadzenie w Polsce opłaty interchange. Kwota utworzonej rezerwy w wysokości 2 527 tys. zł stanowi pokrycie całości kary w wysokości przypadającej na Bank BPH SA po jego podziale w 2007 roku.	SOKiK podtrzymał decyzję Prezesa UOKiK ws. kary za zmwę dotyczącą opłat interchange. SOKiK istotnie obniżył kary nałożone na banki, w przypadku Banku BPH do kwoty 9 950 tys. zł. Wyrok nie jest prawomocny. Uczestnicy postępowania złożyli odwołanie od decyzji.	2 527

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, dla których wpływ środków jest możliwy, wynosi 48 588 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 81 423 tys. zł). Jednocześnie, w ocenie Banku szansa wygrania sporu jest znaczna, w związku z tym Bank nie tworzy rezerw na powyższe postępowania.

Największe według wartości przedmiotu sporu sprawy należące do tej grupy to:

Powód	Wartość przedmiotu sporu (w tys. zł)	Opis sprawy	Aktualny status
Osoba prawna	32 899	Powód kwestionuje ważność zawartych transakcji opcyjnych i dochodzi zwrotu świadczenia nienależnego. Jako podstawę roszczenia wskazuje, iż Bank zawarł z nim transakcje o charakterze spekulacyjnym a nie o charakterze zabezpieczającym. Argumentację opiera również na twierdzeniu, iż Bank nie dopełnił obowiązków informacyjnych wobec niego.	Sprawa na etapie postępowania przed sądem I instancji.
Osoba fizyczna	10 000	Powód jako podstawę pozwu wskazał niewywiązanie się Banku z umowy kredytowej. Dochodzi odszkodowania za straty wynikające z tego tytułu.	Sprawa na etapie postępowania przed sądem I instancji.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość przedmiotu sporu dla spraw sądowych, dla których prawdopodobieństwo wypływu środków jest znikome wynosi 27 487 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 38 593 tys. zł).

Największe sprawy w tej grupie zostały opisane poniżej.

Powód	Wartość przedmiotu sporu (w tys. zł)	Opis sprawy	Aktualny status
Osoba prawna	18 199	Powód dochodzi odszkodowania od Banku w wysokości stanowiącej sumę nałożonej na powoda kary umownej za niewywiązanie się z umowy z podmiotem trzecim oraz utraconego dochodu z transakcji, do której nie doszło. Jako podstawę pozwu wskazano, iż z powodu bezprawnego pojawienia się ogłoszenia o sprzedaży wierzytelności banku inny podmiot odmówił udzielenia gwarancji bankowej na płatności wynikające z zawartej przez pozwanego umowy handlowej.	Postępowanie jest zawieszono do momentu rozstrzygnięcia postępowania karnego prowadzonego w związku z oskarżeniem przedstawicieli powoda o sfałszowanie umowy, która jest podstawą roszczenia w stosunku do Banku.
Osoba fizyczna	8 020	Powódka kwestionuje ważność postępowania upadłościowego, w którym udział brali poprzednicy prawni Banku. Jako podstawę roszczenia wskazuje, iż działanie uczestników postępowania było niezgodne z obowiązującymi przepisami. Dochodzi uznania nieważności postępowania upadłościowego w tym sprzedaży nieruchomości dokonanej przez Bank w trakcie tego postępowania oraz odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości.	Sprawa na etapie postępowania przed sądem I instancji.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie występują postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Bank nie posiada żadnych istotnych rozliczeń z tytułu postępowań przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

37. Zobowiązania i aktywa warunkowe

Pozycje pozabilansowe

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
finansowe	9 232 109	8 818 412
gwarancyjne	2 827 446	2 604 975
POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE	12 059 555	11 423 387

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku na otrzymane pozabilansowe zobowiązania finansowe składa się m.in. linia kredytowa otrzymana od GE Capital International Holdings Corporation w wysokości 9 216 200 tys. zł tj.: 2 600 000 tys. CHF (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 8 792 160 tys. zł tj.: 2 600 000 tys. CHF).

Na wysokość otrzymanych pozabilansowych zobowiązań gwarancyjnych mają wpływ między innymi zabezpieczenia w postaci gwarancji i poręczeń na limity wierzytelności, kredyty inwestycyjne, kredyty w rachunku bieżącym oraz pozostałe kredyty.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
finansowe	3 303 698	3 990 933
gwarancyjne	223 096	218 405
POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	3 526 794	4 209 338

Na zobowiązania finansowe udzielone składają się niewykorzystane limity wierzytelności, niewykorzystane limity kredytowe w rachunku bieżącym oraz w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, limity z tytułu kart kredytowych, niewykorzystane limity z tytułu kredytów operacyjnych i pozostałych.

Na zobowiązania gwarancyjne udzielone składają się gwarancje, które mają na celu zagwarantowanie wykonania kontraktu, zapłaty należności, gwarancji zwrotu przedpłaty.

Wartość pozabilansowych zobowiązań warunkowych udzielonych według rodzaju produktu oraz podziału segmentowego klienta została zaprezentowana w poniższej tabeli.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Finansowe	3 303 698	3 990 933
Linie kredytowe dla korporacji	1 292 504	1 705 132
karty kredytowe	13 081	13 797
kredyty inwestycyjne	47 738	32 392
kredyty operacyjne/ obrotowe	1 231 685	1 658 943
Linie kredytowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	807 892	802 728
karty kredytowe	142 677	158 335
kredyty inwestycyjne	11 320	16 847
kredyty operacyjne/ obrotowe	447 303	451 488
inne kredyty	206 592	176 058
Linie kredytowe dla osób prywatnych	1 172 177	1 445 157
karty kredytowe	881 470	1 163 386
na nieruchomości	35 929	20 345
kredyty konsumpcyjne	254 778	261 426
Otwarte akredytywy importowe	31 125	8 704
Zobowiązania z tytułu promes kredytowych	0	29 212
Gwarancyjne	223 096	218 405
Gwarancje dla Korporacji	199 208	194 563
limity gwarancyjne	14 737	10 595
gwarancje kredytowe	72 740	77 525
gwarancje dobrego wykonania	111 731	106 443
Gwarancje dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw	23 822	23 776
limity gwarancyjne	2 280	1 300
gwarancje kredytowe	8 110	7 148
gwarancje dobrego wykonania	13 432	15 328

Gwarancje dla osób prywatnych	66	66
gwarancje kredytowe	66	66
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	3 526 794	4 209 338

W ramach gwarancji kredytowych największą wartość na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowią gwarancje zapłaty należności i gwarancje spłaty kredytu.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w ramach gwarancji dobrego wykonania największe wartości stanowią gwarancje wykonania kontraktu i gwarancje zwrotu przedpłaty. Na dzień 31 grudnia 2013 roku to gwarancje wykonania kontraktu, gwarancje zwrotu przedpłaty i gwarancje przetargowe.

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Rezerwa na linie o charakterze finansowym	14 468	19 417
Rezerwa na gwarancje udzielone, w tym:	481	604
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	98	152
Rezerwa na zagrożone należności pozabilansowe, w tym.:	714	262
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	230	83
REZERWA NA NALEŻNOŚCI POZABILANSOWE	15 663	20 283

Gwarancje i poręczenia emisji udzielonych emitentom

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie było podpisanych umów subemisyjnych, dlatego też stan zobowiązań gwarancyjnych Banku BPH SA wynikających z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 0.

38. Fundusz ochrony środków gwarantowanych

Zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym z dnia 14 grudnia 1994 roku, polskie banki są zobowiązane do uczestniczenia w systemie gwarantowania środków pieniężnych zdeponowanych na rachunkach bankowych, które powinny zostać wypłacone ich deponentom po ogłoszeniu upadłości banku. Udział poszczególnych banków w kosztach związanych z funkcjonowaniem systemu określany jest przez Zarząd BFG. Dnia 1 stycznia 2014 roku Bank, zgodnie z prawem zabezpieczył w celu zagwarantowania potencjalnych przyszłych wypłat w ramach Funduszu Ochrony Gwarantowanych Depozytów kwotę równą 0,55% sumy środków pieniężnych zgromadzonych w Banku, stanowiących podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej w miesiącu październiku 2013 roku. Zabezpieczoną kwotę Bank posiada w formie obligacji skarbowych, których wartość bilansowa na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 80 744 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 80 398 tys. zł).

W 2014 roku Bank wniósł obowiązkową opłatę roczną na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w wysokości 26 735 tys. zł (2013: 29 838 tys. zł).

W 2014 roku Bank wniósł opłatę ostrożnościową na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w wysokości 9 892 tys. zł (2013: 2 454 tys. zł).

39. Działalność powiernicza

W ramach świadczonych przez Bank usług powierniczych Bank wykonuje między innymi następujące czynności:

- Przechowywanie aktywów klienta; Bank prowadzi dla Klientów na podstawie umów i stosownego regulaminu rachunki papierów wartościowych, na których

ewidencjonowane są papiery wartościowe przechowywane w Banku BPH SA i w instytucjach, z którymi Bank zawarł stosowne umowy. W szczególności Bank BPH SA ewidencjonuje papiery wartościowe będące przedmiotem oferty publicznej i papiery niebędące przedmiotem oferty publicznej zarówno w formie zdematerializowanej jak i w formie fizycznej, krajowe i zagraniczne. Wszystkie papiery wartościowe przechowywane i rejestrowane na rzecz Klientów są oddzielone od aktywów własnych Banku jak również od aktywów innych Klientów Banku.

- Dokonywanie rozliczeń i rozrachunku transakcji; Bank rozlicza i dokonuje rozrachunku transakcji Klientów na papierach wartościowych zawartych w kraju na rynku regulowanym jak i poza rynkiem regulowanym oraz na rynkach zagranicznych. Rozliczenia operacji Klientów dokonywane są na podstawie dokumentów własnych, dokumentów przekazanych przez Klienta oraz przez inne instytucje obsługujące Klienta (np. biura maklerskie, przez które dokonywane są transakcje). Dokumenty księgowe pochodzące z zewnątrz są weryfikowane w zakresie informacji posiadanych przez Bank. Bank pełni również funkcję reprezentanta dla zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Na koniec grudnia 2014 roku Bank obsługiwał czterech zdalnych uczestników GPW, których udział w 2014 roku w obrotach giełdowych na rynku kasowym wszystkich zdalnych uczestników GPW wynosił ok. 21%.
- Wypłata pożytków z papierów wartościowych; Bank obsługuje wypłaty dywidend i odsetek z papierów wartościowych zaewidencjonowanych na rachunkach Klientów, w tym rejestruje stany posiadania papierów wartościowych na dzień ustalenia praw do dywidendy lub odsetek, przekazuje płatnikom informacje o należnych podatkach lub samodzielnie dokonuje naliczenia i odprowadzenia należnych podatków zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi w tym zakresie oraz dokonuje wypłaty kwot otrzymanych od emitentów.
- Raportowanie stanów posiadania; Bank okresowo przekazuje klientom informacje o posiadanych przez nich w Banku papierach wartościowych, jak również informuje o dokonanych przez nich operacjach związanych z papierami wartościowymi. Komunikacja dokonywana jest w sposób uzgodniony z Bankiem za pośrednictwem poczty lub elektronicznych nośników informacji takich jak SWIFT.
- Pełnienie funkcji depozytariusza; Bank zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie pełnienia funkcji depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych oraz zawartymi z tymi podmiotami umowami dokonuje w szczególności kontroli poprawności wyceny aktywów netto tych podmiotów oraz ograniczeń inwestycyjnych. Bank oferuje również usługi w zakresie wyceny przechowywanych aktywów dla pozostałych Klientów. Na koniec 2014 roku Bank pełnił funkcję depozytariusza dla 25 subfunduszy i funduszy inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku, z usług powierniczych Banku BPH SA korzystały osoby fizyczne, krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe oraz osoby prawne nie będące instytucjami finansowymi.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank BPH SA prowadził 454 rachunki papierów wartościowych (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 462 rachunki).

40. Płatności z tytułu umów najmu

Bank zgodnie z umowami najmu zajmuje głównie pomieszczenia biurowe, pomieszczenia techniczne, magazyny, miejsca parkingowe, garaże.

Przyszłe zobowiązania z tytułu najmu według terminów wymagalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
do 1 roku	89 092	86 161
od 1 roku do 5 lat	177 176	141 043
powyżej 5 lat	61 599	12 549
RAZEM	327 867	239 753

W 2014 roku Bank poniósł opłaty z tytułu czynszów związanych z ww. umowami w wysokości 115 549 tys. zł (2013 rok: 118 855 tys. zł).

Część umów najmu zawarta jest na czas nieokreślony, a część bez prawa wcześniejszego ich rozwiązania. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe zobowiązania ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 1, 3, 6 lub 12 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych jak i w walutach obcych.

Bank zgodnie z umowami najmu wynajmuje pomieszczenia biurowe, lokale.

Przyszłe należności z tytułu najmu według terminów zapadalności

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, przyszłe należności Banku z tytułu najmu w kwocie 775 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 759 tys. zł) zapadną w terminie do 1 roku.

W 2014 roku Bank otrzymał opłaty z tytułu czynszów związanych z ww. umowami w wysokości 4 599 tys. zł (2013 rok: 4 033 tys. zł).

Część umów najmu zawarta jest na czas nieokreślony, a część bez prawa wcześniejszego ich rozwiązania. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe należności ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 1, 3 lub 6 miesięcy.

41. Podmioty powiązane

Spółka dominująca

Głównym akcjonariuszem Banku BPH SA jest GE Investments Poland Sp. z o.o., która posiada 83,74% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Łącznie poprzez swoje spółki zależne grupa General Electric posiada 87,24% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Dane liczbowe dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi (z wyłączeniem transakcji z podmiotami zależnymi)

Transakcje z podmiotami powiązanymi zawierane są na warunkach rynkowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku stan należności i zobowiązań wobec podmiotów Grupy GE przedstawiał się następująco:

w tys. zł

	Stan na dzień					
	31.12.2014			31.12.2013		
	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem
Należności (z odsetkami)	27	74 234	74 261	0	18 988	18 988
Zobowiązania, w tym:	3 805	12 752 312	12 756 117	4 471	13 464 233	13 468 704

-Zobowiązania bieżące	805	3 206	4 011	4 471	2 713	7 184
-Depozyty	3 000	18 000	21 000	0	47 861	47 861
-Zaciągnięte linie kredytowe	0	11 998 114	11 998 114	0	12 716 930	12 716 930
-Inne zobowiązania	0	53 596	53 596	0	16 480	16 480
-Zobowiązania podporządkowane	0	679 396	679 396	0	680 249	680 249
Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne	0	264	264	0	0	0
Nominalne wartości transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi, w tym:	0	4 007 608	4 007 608	0	1 703 710	1 703 710
-Forward, swap walutowy	0	2 307 628	2 307 628	0	700 550	700 550
-IRS/CIRS	0	1 039 165	1 039 165	0	788 308	788 308
-Transakcje wymiany walut	0	660 815	660 815	0	214 852	214 852

Na zaciągnięte linie kredytowe na dzień 31 grudnia 2014 roku składają się wykorzystane linie kredytowe otrzymane od podmiotu funkcjonującego w ramach Grupy General Electric, GE Capital Swiss Funding AG a na dzień 31 grudnia 2013 roku: GECS Polish Funding IV Spółka Komandytowa, GE Capital Swiss Funding AG, GECS Polish Funding Co III AB.

Wykorzystane linie kredytowe zostały zaciągnięte w latach 2010-2014 na okresy od 3 do 7 lat, przy czym najdalszy termin zapadalności przypada we wrześniu 2021 roku i są denominowane w CHF. Są one oprocentowane stawką LIBOR 3M dla CHF powiększoną o marżę a odsetki są naliczane i wypłacane w okresach 3-miesięcznych.

W tabeli zostały zaprezentowane transakcje czynne na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku, obejmujące także transakcje zawarte z podmiotami powiązanymi przed dniem przejścia kontroli przez Grupę GE.

Wartość transakcji zawartych przez Bank BPH SA w ciągu 2014 roku i 2013 roku z podmiotem dominującym oraz pozostałymi podmiotami powiązanymi, kształtowała się następująco:

	w tys. zł					
	Za rok kończący się					
	31.12.2014			31.12.2013		
podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	
Transakcje wymiany walut (wart. nominalne)	0	4 021 225	4 021 225	0	12 322 695	12 322 695
Forward, swap walutowy (wart. nominalne)	0	53 206 100	53 206 100	0	64 312 324	64 312 324
IRS/CIRS (wart. nominalne)	0	212 215	212 215	0	366 279	366 279
Depozyty	12 026	2 813 727	2 825 753	11	1 685 848	1 685 859
Inne należności	371	32 455	32 826	436	37 392	37 828
Inne zobowiązania	0	43 518	43 518	0	28 332	28 332
Zaciągnięte linie kredytowe	0	10 907 276	10 907 276	0	9 706	9 706
Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne	0	264	264	0	0	0

Przychody, koszty oraz wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych Banku za 2014 rok oraz za

2013 rok z tytułu transakcji zawartych z podmiotem dominującym oraz innymi podmiotami powiązаныmi kształtowały się następująco:

w tys. zł

	Za rok kończący się					
	31.12.2014			31.12.2013		
	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	0	30 754	30 754	0	36 482	36 482
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	22	193 661	193 683	11	242 670	242 681
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	0	-41 509	-41 509	0	16 862	16 862
Inne przychody	371	1 712	2 083	436	1 035	1 471
Koszty zatrudnienia zagranicznych członków kadry kierowniczej	0	2 559	2 559	0	10 939	10 939
Koszty związane z programami nagród pracowniczych	0	3 259	3 259	0	4 037	4 037
Inne koszty	0	38 303	38 303	0	12 229	12 229

Zarówno koszty zatrudnienia zagranicznych członków kadry kierowniczej jak i pozostałe koszty zawierają podatek VAT naliczony w imporcie usług.

Bank ma zawarte umowy na świadczenie usług doradczych w zakresie IT i innych usług wsparcia przez podmioty należące do Grupy GE.

Na pozycję „Inne koszty” w 2014 roku składają się koszty konsultingowe związane z realizacją umowy MSA w kwocie 28 541 tys. zł (2013: 1 225 tys. zł), koszty dotyczące użytkowania systemów IT w ramach umowy ITSA w kwocie 8 354 tys. zł (2013: 9 345 tys. zł) oraz pozostałe koszty w kwocie 1 408 tys. zł (2013: 1 659 tys. zł), na które składają się głównie koszty IT wynikające z innych umów niż ITSA.

W roku 2013 kwota 1 225 tys. zł kosztów z tytułu realizacji umowy MSA ujętych w roku 2013 zawiera zmniejszenie kosztów MSA lat poprzednich o 27 244 tys. zł.

W 2014 roku obowiązywały następujące umowy o świadczenie usług konsultingowych zawarte z podmiotami Grupy GE.

1) Master Services Agreement (MSA)

W dniu 20 grudnia 2013 roku Bank zawarł z GE Capital EMEA Services LTD („GE Capital EMEA”) – spółką General Electric Company, nową umowę konsultingową Master Services Agreement, regulującą współpracę Banku BPH SA z GE Capital EMEA. Umowa ta obowiązuje od 1 stycznia 2014 roku i zastępuje umowę zawartą 11 grudnia 2008 roku. Przedmiotem umowy jest świadczenie przez GE Capital EMEA usług konsultingowych na rzecz Banku BPH SA w takich obszarach działalności jak m.in.: rachunkowość i finanse, zasoby ludzkie, bezpieczeństwo, ryzyko, technologie informatyczne, public relations, audyt wewnętrzny. Umowa została zawarta na okres dwóch lat z możliwością jej automatycznego przedłużania o kolejne jednoroczne okresy.

2) Technology Services Agreement (ITSA)

Zawarta z General Electric Consumer Finance Inc. Przedmiotem tej umowy jest wsparcie informatyczne świadczone w związku z systemami operacyjnymi, które zarządzane są globalnie przez GE. Umowa ta obowiązuje od 1 stycznia 2006 roku z zachowaniem sześciomiesięcznego

terminu wypowiedzenia. Umowa ITSA obejmuje zarówno koszty konsultingowe jak i koszty licencji i utrzymania systemów używanych przez Bank BPH SA.

Na dzień przygotowania sprawozdania finansowego przyszłe zobowiązania z tytułu wyżej wymienionych umów nie są znane i będą ustalone w latach przyszłych.

Transakcje z podmiotami zależnymi

Na dzień 31 grudnia 2014 roku stan należności i zobowiązań Banku wobec jednostek zależnych przedstawiał się następująco:

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
	BPH PBK ZF i BPH TFI	BPH PBK ZF i BPH TFI
Inne należności	3 363	6 127
Zobowiązania, w tym:	25 837	33 247
- depozyty terminowe	25 378	32 187
Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne	17 908	16 061

Wartość transakcji zawartych w ciągu 2014 roku z jednostkami zależnymi kształtuje się następująco:

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
	BPH PBK ZF i BPH TFI	BPH PBK ZF i BPH TFI
Depozyty	2 673 342	4 069 707
Transakcje wymiany walut	16 961	3 039

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2014	31.12.2013
	BPH PBK ZF i BPH TFI	BPH PBK ZF i BPH TFI
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	30 866	30 787
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	552	2 049
Inne przychody	25 432	119 637

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku nie występują jednostki zależne niekonsolidowane ani jednostki stowarzyszone.

Członkowie kierownictwa Banku BPH SA, pełniący funkcje w organach podmiotów zależnych

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w organach podmiotów zależnych zasiadały następujące osoby z Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku BPH SA:

Richard Gaskin	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.
Mariusz Kostera	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.
Andras Bende	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.
Wilfried Mathias Seidel	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.

Świadczenia dla Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W niniejszej nocie, za rok 2013, dokonano przeklasyfikowania kwoty 636 tys. zł dotyczącej długoterminowej części premii (tj. należnej za 2013 rok a planowanej do wypłaty w latach 2015-2017) z pozycji "krótkoterminowe świadczenia pracownicze" do "długoterminowe świadczenia pracownicze".

1) Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (w tym premie należne)

	Wartość świadczeń	
	2014	2013
Zarząd Banku	14 492	12 935
Rada Nadzorcza	588	659
Razem	15 080	13 594

Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się wynagrodzenia podstawowe, rezerwy na premie krótkoterminowe, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawcę oraz inne dodatkowe świadczenia takie jak: wynagrodzenie chorobowe, świadczenia rzeczowe, opieka medyczna, polisy ubezpieczeniowe na życie, inne ubezpieczenia, inne nagrody.

Zgodnie z Uchwałą KNF nr 258/2011 Bank wdrożył Politykę Zmiennych Składników Wynagrodzeń Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Banku BPH SA, w tym też wszystkich członków Zarządu Banku. Nowa polityka zakłada, że część wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku BPH SA jest odroczone w czasie lub wypłacana w gotówce w równowartości ceny akcji Banku ustalonej, jako mediana średnich dziennych cen akcji w okresie 3 miesięcy poprzedzających dzień przeliczenia (cash settled share based payment).

Decyzja o wysokości przyznanych premii członkom Zarządu Banku nie została podjęta do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego. Ich oszacowany koszt za 2014 rok wynosi 1 913 tys. zł brutto bez kosztów pracodawcy. Na kwotę tę składają się dwie części: gotówkowa i w formie akcji fantomowych. Część gotówkowa wyniosła 1 006 tys. zł i będzie częściowo płatna bezpośrednio po przyznaniu (604 tys. zł) oraz reszta co rok do 2018 roku (402 tys. zł). Część wypłacana w gotówce jako równowartość ceny akcji fantomowych wyniosła 907 tys. zł i będzie częściowo płatna bezpośrednio po przyznaniu (544 tys. zł) oraz reszta co rok do 2018 roku (363 tys. zł), z zachowaniem 6-miesięcznego okresu retencyjnego. Wartość akcji fantomowych obliczana jest na podstawie kursu akcji Banku BPH SA. Kwota szacowana do wypłaty w 2015 roku za 2014 rok dla wszystkich Członków Zarządu wynosi 1 148 tys. zł, a w kolejnych latach – 765 tys. zł.

W 2014 roku Członkom Zarządu przyznano premie za 2013 rok w wysokości 1 589 tys. zł brutto bez kosztów pracodawcy. Na tę kwotę składają się dwie części: gotówkowa i w formie akcji fantomowych. Część gotówkowa wyniosła 884 tys. zł i była częściowo płatna bezpośrednio po przyznaniu (530 tys. zł) oraz reszta co rok do 2017 roku (354 tys. zł). Część wypłacana w gotówce jako równowartość ceny akcji fantomowych wynosi 705 tys. zł i jest częściowo płatna bezpośrednio po przyznaniu (423 tys. zł) oraz reszta co rok do 2017 roku (282 tys. zł), z zachowaniem 6-miesięcznego okresu retencyjnego. Kwota szacowana do wypłaty w 2015 roku za 2013 rok dla wszystkich Członków Zarządu wynosi 212 tys. zł, a w kolejnych latach – 424 tys. zł.

W 2013 roku Członkom Zarządu przyznano premie za 2012 rok w wysokości 1 706 tys. zł brutto bez kosztów pracodawcy. Na kwotę tę składają się dwie części: gotówkowa i w formie akcji fantomowych. Część gotówkowa wyniosła 934 tys. zł i była częściowo płatna bezpośrednio po przyznaniu (560 tys. zł) oraz reszta co rok do 2016 roku (374 tys. zł). Część wypłacana w gotówce jako równowartość ceny akcji fantomowych wyniosła 772 tys. zł i była częściowo płatna

bezpośrednio po przyznaniu (463 tys. zł) oraz reszta co rok do 2016 roku (309 tys. zł), z zachowaniem 6-miesięcznego okresu retencyjnego. Kwota szacowana do wypłaty w 2015 roku za 2012 rok dla wszystkich Członków Zarządu wynosi 227 tys. zł, a w 2016 roku – 227 tys. zł.

W roku 2014 roku Bank wypłacił 883 tys. zł (wraz z narzutami) w związku ze sprawowaniem funkcji Członka Zarządu w 2013 roku, które znalazły się już w kosztach 2013 roku oraz 230 tys. zł (wraz z narzutami) w związku ze sprawowaniem funkcji Członka Zarządu w 2012 roku, które znalazły się już w kosztach 2012 roku.

W roku 2013 Bank wypłacił lokalnym Członkom Zarządu wynagrodzenia z tytułu premii wraz z narzutami za 2012 rok w kwocie 585 tys. zł, a zagranicznym Członkom Zarządu w kwocie 502 tys. zł (bez narzutów), które znalazły się w kosztach 2012 roku.

2) Świadczenia po okresie zatrudnienia

Świadczenia po okresie zatrudnienia obejmują rezerwy tworzone na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne.

Rezerwy na pozostałe świadczenia przysługujące członkom Zarządu Banku BPH SA.:

	Stan rezerw na dzień			Zmiana stanu za		w tys. zł
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	2014	2013	
	Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe, pośmiertne	144	45	92	99	-47
Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia*	423	0	0	423	0	
Razem	567	45	92	522	-47	

* Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia obejmują dodatkowe świadczenia emerytalne.

3) Pozostałe świadczenia długoterminowe

	Wartość świadczeń		w tys. zł
	2014	2013	
Długoterminowa część świadczeń z tytułu premii należna za dany rok	765	636	
Razem	765	636	

4) Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

	Wartość świadczeń		w tys. zł
	2014	2013	
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0	504	
Razem	0	504	

Informacje dotyczące zawartych umów między Bankiem BPH SA a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku.

W umowach o pracę lub innych stosownych uchwałach lub umowach zawartych pomiędzy Bankiem BPH SA a Członkami Zarządu występują zapisy dotyczące odszkodowań/ rekompensat im przysługujących. Płatności te przysługują w przypadku przedterminowego rozwiązania

stosunku prawnego łączącego Członka Zarządu z Bankiem (z wyjątkiem art. 52 Kodeksu Pracy). Odszkodowania mają charakter pieniężny. Ich wysokość określona została indywidualnie dla każdego z Członków Zarządu. Podstawą do obliczenia wysokości odszkodowania jest podstawowe wynagrodzenie brutto Członka Zarządu z okresu 6 miesięcy, poprzedzających rozwiązanie odpowiedniego stosunku prawnego.

5) Płatności w formie akcji

W 2014 roku Bank rozpoznał koszt z tytułu wyceny opcji na akcje GE i akcji zastrzeżonych tzw. Restricted Stock Units (RSU) przyznanych w poprzednich latach poszczególnym Członkom Zarządu Banku BPH SA w kwocie 2 429 tys. zł (2013: 1 488 tys. zł).

6) Inne

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku BPH SA oraz osoby bliskie Członkom Rady Nadzorczej nie posiadali na koniec grudnia 2014 roku oraz na koniec grudnia 2013 roku zobowiązań wobec Banku z tytułu kredytów i pożyczek, gwarancji, poręczeń lub z tytułu innych umów wobec Banku BPH SA i nie były zadłużone w jednostkach zależnych od Banku.

Osoby bliskie członkom Zarządu Banku BPH SA były zadłużone w Banku BPH SA z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 255 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku (na dzień 31 grudnia 2013: 0 tys. zł).

Osoby bliskie Członkom Zarządu Banku BPH SA nie posiadały na koniec grudnia 2014 roku oraz na koniec grudnia 2013 roku zobowiązań wobec Banku z tytułu gwarancji, poręczeń lub z tytułu innych umów wobec Banku BPH SA i nie były zadłużone w jednostkach zależnych od Banku.

42. Aktywa i pasywa w walutach obcych

Pozycja walutowa Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiała się następująco:

w tys. zł

Pozycje walutowe	Wszystkie pozycje				Pozycje netto	
	Długie		Krótkie		Długie	Krótkie
	Pozycje bilansowe	Pozycje pozabilansowe	Pozycje bilansowe	Pozycje pozabilansowe		
EUR	1 686 307	1 443 823	882 568	2 247 346	216	0
GBP	33 378	27 895	16 434	44 806	33	0
SEK	23 211	1 016	5 492	18 554	181	0
CHF	12 584 980	28 858	12 043 997	570 344	0	503
Inne waluty EEA (Europejski Obszar Gospodarczy)	9 375	5 058	6 393	7 542	498	0
USD	233 157	854 061	289 291	797 530	397	0
CAD	4 274	2 661	351	6 552	32	0
AUD	1 768	46	1 750	0	64	0
JPY	2 337	10	2 322	0	25	0
Inne waluty (spoza obszaru EEA)	10 629	1 747	2 171	9 794	411	0
Waluty ERM2 (Europejski Mechanizm Walutowy)	5 073	276	411	4 912	26	0
DKK	5 073	276	411	4 912	26	0
Suma	14 594 489	2 365 451	13 251 180	3 707 380	1 883	503

Na dzień 31 grudnia 2014 roku pozycja walutowa całkowita (długa) Banku wynosiła 1 883 tys. zł, co stanowi 0,04% kapitałów netto Banku. W związku z powyższym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0 zł.

Pozycja walutowa Banku na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiała się następująco:

w tys. zł

Pozycje walutowe	Wszystkie pozycje				Pozycje netto	
	Długie		Krótkie		Długie	Krótkie
	Pozycje bilansowe	Pozycje pozabilansowe	Pozycje bilansowe	Pozycje pozabilansowe		
EUR	1 188 182	602 134	1 080 253	711 565	0	1 502
GBP	29 400	35 722	35 831	29 335	0	44
SEK	24 937	1 213	4 285	21 628	237	0
CHF	12 995 762	13 027	12 664 068	342 740	1 981	0
Inne waluty EEA (Europejski Obszar Gospodarczy)	16 100	13 104	4 474	23 926	804	0
USD	144 161	532 514	390 558	285 693	424	0
CAD	3 217	14	1 616	1 468	147	0
AUD	1 572	24	654	1 081	0	139
JPY	4 960	1 064	6 099	53	0	128
Inne waluty (spoza obszaru EEA)	5 887	754	3 793	2 040	808	0
Waluty ERM2 (Europejski Mechanizm Walutowy)	4 581	25 109	1 410	27 671	609	0
DKK	3 820	23 908	277	27 311	140	0
LTL	522	1 201	1 130	360	233	0
LVL	239	0	3	0	236	0
Suma	14 418 759	1 224 679	14 193 041	1 447 200	5 010	1 813

Na dzień 31 grudnia 2013 roku pozycja walutowa całkowita (długa) Banku wynosiła 5 010 tys. zł, co stanowi 0,11% kapitałów netto Banku. W związku z powyższym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0 zł.

43. Ważne wydarzenia występujące po końcu okresu sprawozdawczego

43.1. Zmiana kursu franka szwajcarskiego

W dniu 15 stycznia 2015 roku Szwajcarski Bank Narodowy zrezygnował z polityki utrzymywania kursu franka szwajcarskiego wobec euro na poziomie 1,2. W efekcie kurs franka szwajcarskiego, który wg NBP na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 3,5447, wzrósł i na dzień 31 stycznia 2015 roku wynosił 4,0179. Jednocześnie stopa procentowa na rachunkach bieżących została obniżona z poziomu -0,25% do poziomu -0,75%. Spowodowało to obniżenie stawek LIBOR. Zmiany kursu franka szwajcarskiego i stawek LIBOR CHF wpływają na miesięczne obciążenie budżetów domowych w przypadku klientów spłacających kredyty mieszkaniowe denominowane we franku szwajcarskim. W chwili obecnej trwa ocena wpływu tych zmian na profil ryzyka kredytowego i relacje z klientami.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.01.2015	31.12.2014
Kredyty bez utraty wartości	13 291 392	11 798 630
Kredyty z utratą wartości	337 217	294 930
Kredyty mieszkaniowe brutto denominowane CHF	13 628 609	12 093 560

43.2. Zmiana w składzie Zarządu Banku BPH SA

Po zakończeniu roku obrotowego Wilfried Mathias Seidel złożył 9 lutego 2015 roku rezygnację z funkcji członka Zarządu Banku, Wiceprezesa odpowiedzialnego za Pion Zarządzania Ryzykiem z dniem 31 marca 2015 roku

44. Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

44.1. Rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze w podziale na tytuły:

według tytułów

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i premii	47 920	52 513
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	11 610	14 079
Zobowiązania z tytułu narzutów na wynagrodzenia i premie	8 847	9 524
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	2 863	7 837
Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych	71 240	83 953

44.2. Programy określonych świadczeń

W ramach programów określonych świadczeń Bank rozpoznaje zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych.

Podział zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń na poszczególne tytuły został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Wartość bieżąca zobowiązań	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
odprawy emerytalne	28 139	17 373
odprawy rentowe	265	200
odprawy pośmiertne	3 955	3 104
Zobowiązania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	32 359	20 677

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie stanu na początek i koniec okresu wartości bieżącej zobowiązań pracowniczych z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

	w tys. zł
Stan na początek okresu 01.01.2014	20 677
koszt bieżącego zatrudnienia	2 351
koszty odsetek	954
przeszacowania aktuarialne, w tym:	8 584
<i>przeszacowanie wynikające ze zmiany założeń demograficznych</i>	413
<i>przeszacowanie wynikające ze zmiany założeń ekonomicznych</i>	8 610
<i>wynikające z realizacji w 2014 roku</i>	-439
wypłacone świadczenia (-)	-207
Stan na koniec okresu 31.12.2014	32 359

	w tys. zł
Stan na początek okresu 01.01.2013	20 504
koszt bieżącego zatrudnienia	3 117
koszty odsetek	759
przeszacowania aktuarialne, w tym:	-3 307
przeszacowanie wynikające ze zmiany założeń demograficznych	0
przeszacowanie wynikające ze zmiany założeń ekonomicznych	-3 079
wynikające z realizacji w 2013 roku	-228
wypłacone świadczenia (-)	-396
Stan na koniec okresu 31.12.2013	20 677

Przeszacowania aktuarialne są wynikiem zmian założeń ekonomicznych oraz realizacji założeń przyjętych w okresach poprzednich.

Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia są ujmowane w rachunku wyników w pozycji "Koszty pracownicze". Koszty odsetek są ujmowane w pozycji "Koszty z tytułu odsetek". Przeszacowania aktuarialne ujmowane są w innych dochodach całkowitych.

Do wyceny zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych na 31 grudnia 2014 roku przyjęto następujące założenia aktuarialne: stopa dyskontowa 2,75% (rok 2013: 4,50%) oraz stopa wzrostu wynagrodzeń 3,00% (rok 2013: 3,00%).

44.3. Długoterminowy Program Motywacyjny General Electric Company (GE)

Charakter i zasady funkcjonowania programu

Długoterminowy Program Motywacyjny General Electric Company jest programem motywacyjnym skierowanym do wybranych pracowników Banku. Celem programu jest motywowanie pracowników do działań zwiększających wartość przedsiębiorstwa oraz pozyskanie i utrzymanie pracowników, od których w znacznej mierze zależy rozwój i dochodowość Banku.

W ramach Programu wybranym pracownikom Banku oferowane są w formie nagrody opcje na akcje GE oraz akcje zastrzeżone tzw. *Restricted Stock Units* (RSU).

Nabycie uprawnień do opcji następuje w ciągu 5 lat, w równych transzach począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Wykonanie praw z opcji skutkuje nabyciem akcji GE po cenie ustalonej w momencie ich przyznania. Opcje mogą być zrealizowane poprzez zakup akcji w terminie między nabyciem prawa do opcji a datą wygaśnięcia opcji. Opcje na akcje wygasają po 10 latach od daty przyznania. Do momentu wykonania praw z opcji pracownikowi nie przysługuje prawo do dywidendy wpłacanej przez GE. Pracownik traci prawo do przyznanych, ale niezrealizowanych opcji z chwilą ustania zatrudnienia w Grupie Kapitałowej GE.

Nabycie RSU następuje w ciągu 5 lat w równych transzach począwszy od pierwszej rocznicy przyznania. Uczestnik Programu nie może wykonać praw z RSU ani ich sprzedać przed nabyciem uprawnień. W dniu nabycia uprawnień, RSU są konwertowane na akcje GE przy założeniu, że jedno RSU zamieniane jest na jedną akcję zwykłą. Pracownicy nagrodzeni RSU są uprawnieni do otrzymywania ekwiwalentu dywidendy w kwocie równej dywidendzie wypłacanej posiadaczom akcji GE, z tym, że jej skumulowana wartość jest wypłacana w dniu konwersji RSU na akcje GE. Pracownik traci prawo do przyznanych, ale nieskonwertowanych RSU z chwilą ustania zatrudnienia w Grupie Kapitałowej GE.

Założenia przyjęte do wyceny programu

Kwota kosztu z tytułu Programu jest określona poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych opcji na akcje i RSU.

Wartość godziwa opcji na akcje jest ustalona przy użyciu modelu Black-Scholes'a z uwzględnieniem następujących założeń:

- stopy procentowe wolne od ryzyka odzwierciedlają dochodowość zerokuponowych dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Stany Zjednoczone,
- oczekiwana stopa dywidendy ustalona została jako średnia stopa dywidendy dla akcji GE z ostatnich pięciu lat,
- oczekiwana zmienność ceny akcji GE bazuje na zmienności implikowanej opcji będących przedmiotem obrotu oraz historycznej zmienności akcji GE,
- oczekiwany okres trwania opcji został oszacowany na podstawie obserwacji historycznych wykonania opcji przez pracowników Grupy GE.

W przypadku RSU wartość godziwa jest ustalona w oparciu o cenę rynkową akcji GE z dnia przyznania nagrody.

Szczegółowe założenia przyjęte w modelu wyceny opcji zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Rok przyznania nagrody	Oczekiwany okres życia w latach	Oczekiwana zmienność (%)	Oczekiwana stopa dywidendy (%)	Stopa wolna od ryzyka (%)
2014	7,27	25,60	3,14	2,26
2013	7,54	27,60	4,00	2,52

Liczbę nagród, średnie ważone ceny wykonania opcji, średnie ważone wartości godziwe opcji na akcje oraz średnie ważone ceny nagród w formie RSU za 2014 rok przedstawia poniższa tabela:

	Opcje na akcje			RSU	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania opcji	Średnia ważona wartość godziwa	Liczba	Średnia ważona cena akcji
Występujące na początek okresu	597 475	19,0	4,2	50 250	23,0
Przyznane w danym okresie	168 700	26,1	5,3	0	0,0
Wykonane w danym okresie	-56 235	15,8	4,0	-14 000	20,9
Umorzone/wygaste w danym okresie	-19 600	22,1	4,9	0	0,0
Występujące na koniec okresu	690 340	20,9	4,5	36 250	0,0
Możliwe do wykonania na koniec okresu	307 720	17,9	4,3	0	0,0

Liczbę nagród, średnie ważone ceny wykonania opcji, średnie ważone wartości godziwe opcji na akcje oraz średnie ważone ceny nagród w formie RSU za 2013 rok przedstawia poniższa tabela:

	Opcje na akcje			RSU	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania opcji	Średnia ważona wartość godziwa	Liczba	Średnia ważona cena akcji
Występujące na początek okresu	411 225	17,6	3,8	25 413	17,3
Przyznane w danym okresie	246 225	23,8	4,5	34 826	26,6
Wykonane w danym	-28 600	16,2	4,0	-9 955	19,7

okresie						
Umorzone/wygasłe w danym okresie	-31 375	18,3	4,1	-34		28,7
Występujące na koniec okresu	597 475	19,0	4,2	50 250		23,0
Możliwe do wykonania na koniec okresu	267 850	17,5	4,4	0		0

W związku z uczestnictwem w Długoterminowym Programie Motywacyjnym General Electric Company wynik Banku za rok 2014 został obciążony kwotą 2 832 tys. zł (rok 2013: 1 867 tys. zł).

44.4. Program zmiennych składników wynagrodzeń

W 2014 roku Bank kontynuował Politykę Zmiennych Składników Wynagrodzeń dla Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Banku BPH S.A. zgodnie z wymogami opisanymi w Uchwale Komisji Nadzoru Finansowego nr 258/2011.

Zgodnie z ww. Polityką, pracownicy Banku nią objęci, mający istotny wpływ na profil ryzyka Banku, będą otrzymywali zmienne wynagrodzenia na podstawie osiąganych wyników indywidualnych oraz na poziomie jednostki/pionu oraz całego Banku. Część zmiennych wynagrodzeń pracowników Banku, wypłacana będzie w formie akcji fantomowych Banku. Płatności te spełniają definicję rozliczanych w gotówce płatności w formie akcji własnych.

Zmienne wynagrodzenia za rok 2014 – Akcje Fantomowe	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data rozpoczęcia okresu oceny	Za rok 2014: 1 stycznia 2014
Data przyznania programu zgodnie z definicją MSSF 2	Decyzja o przyznaniu programu nie została podjęta do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego. Jej powzięcie planowane jest przed końcem kwietnia 2015 roku
Liczba instrumentów przyznanych	Zostanie ustalona w dacie przyznania programu zgodnie z definicją MSSF 2
Data zapadalności	3 lata od daty przyznania programu (lata 2015 – 2018)
Warunki nabycia uprawnień	Spełnienie warunków dotyczących zatrudnienia w Banku w roku 2014, wyników Banku oraz indywidualnych wyników pracy
Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia, uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz mediany średniodziennych cen akcji Banku na GPW z okresu 90 dni poprzedzających dzień rozliczenia

Na dzień 31 grudnia 2014 roku, Bank dokonał wyceny programu przyznania akcji fantomowych dla pracowników objętych programem, przy założeniu, że przyznanie nastąpiło w dniu 31 grudnia 2014 roku.

Ponieważ jest to program rozliczany w środkach pieniężnych, jego wartość godziwa będzie korygowana na każdy koniec okresu sprawozdawczego aż do momentu rozliczenia programu.

Zmienne wynagrodzenia za rok 2013 – Akcje Fantomowe	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data rozpoczęcia okresu oceny	Za rok 2013: 1 stycznia 2013
Data przyznania programu zgodnie z definicją MSSF 2	17 kwietnia 2014 roku

Liczba instrumentów przyznanych	12 697
Data zapadalności	3 lata od daty przyznania programu (lata 2014 – 2017)
Warunki nabycia uprawnień	Spełnienie warunków dotyczących zatrudnienia w Banku w roku 2013, wyników Banku oraz indywidualnych wyników pracy
Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia, uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz mediany średniodziennych cen akcji Banku na GPW z okresu 90 dni poprzedzających dzień rozliczenia

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość godziwa praw do objęcia akcji fantomowych przyznanych pracownikom za 2014 rok wynosi 907 tys. zł (2013: 820 tys. zł) i kwoty te zostały uwzględnione w rachunku wyników roku 2014 i 2013 jako koszt wynagrodzeń.

45. Zarządzanie ryzykiem w Banku BPH SA

45.1. Zarządzanie ryzykiem

Podstawowe zasady

System zarządzania ryzykiem (rozumiany jako zbiór reguł określających procesy decyzyjne, wykonawcze i kontrolne dotyczące identyfikacji, pomiaru i monitorowania oraz kształtowania ryzyka występującego w działalności Banku) Banku oparty jest na następujących fundamentalnych zasadach:

- odpowiedzialność: zarówno kadra zarządzająca, jak i wszyscy pracownicy muszą posiadać umiejętność identyfikacji i oceny ryzyka oraz rozumieć swoją odpowiedzialność w tym zakresie w ramach swoich kompetencji,
- zaangażowanie kierownictwa: Zarząd Banku i Rada Nadzorcza są aktywnie zaangażowane w proces zarządzania ryzykiem,
- równowaga ryzyka i rentowności: proces zarządzania ryzykiem promuje racjonalne podejmowanie decyzji biznesowych w oparciu o zasadę równowagi pomiędzy ryzykiem a rentownością,
- konflikt interesów: proces zarządzania ryzykiem jest zorganizowany w taki sposób, aby uniknąć konfliktu interesów,
- ostrożność: w niepewnych sytuacjach w zakresie podejmowania i kontrolowania ryzyka lub w przypadku wątpliwości co do właściwej metodologii przeważa zasada ostrożności,
- zgodność z przepisami: wszystkie działania Banku są zgodne z wymogami prawa, organów nadzorczych i wewnętrznymi regulacjami, w szczególności Bank zgodnie z Prawem Bankowym nie zleca podmiotom zewnętrznym żadnych elementów procesu zarządzania ryzykiem poza Bank,
- nowe produkty: wprowadzanie nowych linii biznesowych lub produktów jest zawsze poprzedzane analizą ryzyka związanego z daną działalnością,
- zasoby: podstawę zrównoważonego wzrostu działalności Banku stanowi rekrutacja, rozwój i utrzymanie kadry specjalistów świadomych ryzyk związanych z działalnością Banku,
- przejrzystość: interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni są w przejrzysty sposób informowani o zasadach zarządzania ryzykiem oraz generowania wartości.

Proces zarządzania ryzykiem regulują pisemne procedury, w których określono jednostki organizacyjne i osoby odpowiedzialne za poszczególne etapy tego procesu oraz zakres ich zadań i obowiązków.

Odpowiedzialność

Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza akceptują „Strategię Banku BPH S.A. w zakresie apetytu na ryzyko”, której przedmiotem jest określenie skłonności Banku do podejmowania ryzyka (tzw. „apetyt na ryzyko”) oraz podstawowych zasad, założeń, definicji opisujących system zarządzania ryzykiem, profil ryzyka i przyjęte w Banku podejście do zarządzania ryzykiem. Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa ustala zestaw wskaźników apetytu na ryzyko, zasady dotyczące ich monitorowania i raportowania oraz postępowanie w przypadku naruszeń tych limitów. Komitet prowadzi również bieżący monitoring poziomu ustalonych wskaźników oraz podejmuje decyzje odnośnie działań zarządczych w przypadku przekroczeń ustalonych limitów.

Nadrzędną funkcję w procesie zarządzania ryzykiem pełni Chief Risk Officer (CRO), który w sposób kompleksowy nadzoruje zarządzanie ryzykiem, w szczególności ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym Banku. Pozycja CRO w strukturze organizacyjnej Banku oraz zakres jego kompetencji gwarantują niezależność oraz zapewniają, że zarządzanie ryzykiem jest kluczowym elementem wszelkich decyzji biznesowych.

W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą również komitety stałe Banku. Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa podejmuje decyzje lub przedstawia opinie dotyczące strategicznych aspektów zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie procesów zarządzania ryzykiem przedsiębiorstwa, zarządzania adekwatnością kapitałową Banku, zarządzania kapitałem oraz zarządzania ryzykiem modeli. Komitet Aktywów i Pasywów (ALCO) jest odpowiedzialny za zarządzanie pozycjami struktury bilansowej oraz kontroluje ryzyko rynkowe wynikające z księgi bankowej i handlowej. Ryzyko kredytowe oceniane jest przez komitety kredytowe funkcjonujące na różnych szczeblach decyzyjnych w Banku. Dodatkowo działa Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego.

Główne rodzaje ryzyka

W celu identyfikacji i zarządzania ryzykiem Bank definiuje odpowiednie procesy w szczególności dla następujących kategorii ryzyka:

- ryzyko rynkowe (walutowe, stopy procentowej, inwestycji kapitałowych oraz cen towarów),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne.

45.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest ryzykiem zmiany wartości aktywów / pasywów mającym wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku spowodowanym zmianami czynników rynkowych (stóp procentowych, kursów walutowych, akcji, cen towarów, zmienności, korelacji etc).

Podstawowym celem przyjętej przez Bank BPH SA polityki jest ograniczanie ryzyka rynkowego poprzez jego aktywne monitorowanie i zarządzanie w oparciu o zasady i procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, Komitet ALCO oraz Zarząd Banku, zaprojektowane w taki sposób, aby również uwzględniały wymagania polskich organów nadzorczych.

Apetyt na ryzyko rynkowe został określony za pomocą systemu limitów, wartości progowych i zasad. System limitów i wartości progowych, uwzględnia wszystkie istotne czynniki związane z ryzykiem rynkowym.

Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka rynkowego odbywa się w sposób scentralizowany przez wyspecjalizowane sekcje w Departamencie Skarbu. Wszystkie jednostki w Banku przekazują swoje ekspozycje ryzyka płynności i ryzyka rynkowego do Departamentu Skarbu poprzez system cen transferowych obowiązujący dla każdej indywidualnej transakcji w

Banku, umożliwiającą centralizację zarządzania ekspozycją ryzyka płynności i ryzyka rynkowego.

Pomiar i raportowanie ryzyka rynkowego jest dokonywany przez Departament Zarządzania Ryzykiem Banku znajdujący się w Pionie Zarządzania Ryzykiem, który jest jednostką niezależną od jednostek dokonujących transakcji handlowych i bankowych.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są na bazie bieżącej w celach operacyjnych oraz okresowo (miesięczne, kwartalne) w celach zarządczych. Odbiorcami raportów okresowych są przede wszystkim Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz komitet ALCO.

Podstawowymi metodami pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego są:

- wartość zagrożona (VaR);
- pomiar wrażliwości (BpV);
- zmienność wyniku odsetkowego.

Uzupełnieniem przyjętej metodyki są:

- testy scenariuszy skrajnych.

Wartość zagrożona wyznaczana jest na podstawie analizy scenariuszy historycznych zmian cen rynkowych, przy założeniu 99% poziomu ufności oraz 1 dniowego okresu utrzymania pozycji. Poziom VaR wyznaczany jest zarówno dla poszczególnych kategorii ryzyka (walutowego, stopy procentowej, zmienności), jak również łącznie dla wszystkich rodzajów ryzyk rynkowych.

VaR dla pozycji ryzyka rynkowego dla Banku BPH SA na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 1 076 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 807 tys. zł).

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka rynkowego w Banku BPH SA za okres styczeń – grudzień 2014 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	31.12.2014	31.12.2013
442	1 887	973	1 076	807

W celu sprawdzenia poprawności przyjętych założeń modelu służącego kalkulacji wartości zagrożonych, Bank BPH przeprowadza weryfikację historyczną rzeczywistą i rewaluacyjną.

Ograniczenia wynikające z przyjętej metodyki VaR, w tym: prognozowanie strat na podstawie danych historycznych, możliwość zaistnienia większej straty niż wynikająca z poziomu VaR, założenie stałej ekspozycji ryzyka w ustalonym okresie utrzymania pozycji, powodują, że Bank dokonuje pomiaru ryzyka wykorzystując dodatkowo pozostałe dwie miary ryzyka:

- 1) Pomiar wrażliwości pozycji na minimalną zmianę czynników rynkowych (np. 1 pb) umożliwiającą zarządzanie ryzykiem w podziale na dowolne przedziały czasowe i kategorie rynkowe.
- 2) Testy scenariuszy skrajnych umożliwiające oszacowanie potencjalnych strat Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

Podstawowymi limitami ograniczającymi ekspozycję ryzyka rynkowego są limity VaR dla VaR obejmującego główne czynniki ryzyka (tzn. obejmującego ryzyko stopy procentowej, pozycji walutowej oraz vega), limity BPV oraz nominalnej pozycji walutowej.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przekroczenia limitów określonych przez Radę Nadzorczą w zakresie ryzyka rynkowego.

45.2.1 Ryzyko walutowe

Bank BPH SA ze względu na prowadzoną działalność na rynku walutowym narażony jest na ryzyko ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut. Ryzyko to – rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty – jest tym większe im:

- większa jest zmienność kursów walut,
- większe jest niedopasowanie należności i zobowiązań walutowych.

W zakresie ograniczania ryzyka walutowego w Banku funkcjonuje system limitów. Maksymalny poziom otwartych pozycji walutowych jest ograniczony przez nałożone limity maksymalnej wielkości otwartej pozycji brutto oraz w podziale na poszczególne waluty. Limity te służą ograniczeniu do bezpiecznych kwot otwartej pozycji walutowej w określonych obszarach (portfel bankowy – portfel handlowy, waluty) i są monitorowane zarówno na koniec jak i w ciągu dnia roboczego.

Ekspozycja na ryzyko pozycji walutowej monitorowana jest także z zastosowaniem metody VaR (Value at Risk) opartej o metodę symulacji historycznej.

Istotnym dopełnieniem metody wartości zagrożonej jest przeprowadzana okresowo analiza scenariuszy warunków kryzysowych przy założeniu skrajnych zmian czynników ryzyka wynikających z historycznych obserwacji oraz prognozowanych poziomów kursów walutowych dla podstawowych walut.

VaR dla pozycji ryzyka walutowego dla Banku BPH SA na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 31 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 10 tys. zł).

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka walutowego w Banku BPH SA za okres styczeń – grudzień 2014 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	31.12.2014	31.12.2013
1	42	11	31	10

45.2.2 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako wrażliwość zarówno wyniku odsetkowego netto, jak i ekonomicznej wartości kapitału Banku na zmiany stóp procentowych. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja obszarów ryzyka stopy procentowej oraz kształtowanie, w ramach akceptowanego przez Radę Nadzorczą i Zarząd Banku poziomu ryzyka stopy procentowej, struktury sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązań pozabilansowych w sposób optymalizujący wynik finansowy oraz zapewniający płynność Banku.

Ryzyko stopy procentowej obejmuje cztery główne rodzaje ryzyka:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – wynikające z niedopasowania przeszacowywanych w danym okresie wielkości aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych,
- ryzyko krzywej dochodowości – wynikające ze zmian kształtu krzywej dochodowości występujących na skutek zmian relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszonymi do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,
- ryzyko bazowe – wynikające z niedoskonałej korelacji stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe o identycznych okresach przeszacowania lub płatności, lecz powiązanych z różnymi stawkami referencyjnymi,
- ryzyko opcji klienta – związane z występowaniem możliwości decyzyjnych przyznawanych klientom w ramach produktów i usług oferowanych przez Bank; w szczególności dotyczy to wcześniejszej spłaty kredytów, wcześniejszych

wypłat depozytów, stosowania innych parametrów niż ujęte w harmonogramie spłaty rat kredytów oraz ryzyko wynikające z występowania instrumentów pochodnych wbudowanych w oferowane usługi i produkty.

Ryzyko stopy procentowej w Banku dzieli się ze względu na czas jego trwania na ryzyko w ciągu dnia operacyjnego oraz ryzyko na koniec dnia operacyjnego. Ryzyko stopy procentowej w ciągu dnia operacyjnego powstaje w wyniku krótkotrwałego otwarcia pozycji na stopie procentowej, która zamykana jest przed końcem danego dnia operacyjnego. Ryzyko stopy procentowej na koniec dnia operacyjnego wynika głównie z procesu zarządzania ryzykiem płynności Banku, bądź z pozycji wynikających z faktu oferowania klientom instrumentów finansowych.

Bank wyznacza miary ryzyka dla całego portfela - portfela bankowego i handlowego. Dla celów pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank wyznacza profil przeszacowania dla produktów bez daty zapadalności oraz wielkości przedpłat/opóźnień dla kredytów z harmonogramem spłat stosując metody procesu charakteryzacji produktów. Metody te bazują na danych historycznych, obejmują analizy historycznego zachowania wolumenu, oprocentowania czy spłat rat kredytowych.

W celu pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank BPH SA wykorzystuje metodę symulacji historycznej Hulla-White'a wartości zagrożonej (VaR), wartości punktu bazowego (Basis-point-Value - „BpV”) oraz zmienności wyniku odsetkowego. Metodyka VaR pozwala, w oparciu o terminowe niedopasowanie przepływów pieniężnych, a także o zmienności i współzależności stóp procentowych obserwowane na rynku, oszacować (z przyjętym prawdopodobieństwem) maksymalny poziom potencjalnej straty Banku wynikający z ryzyka stóp procentowych.

VaR dla pozycji ryzyka stopy procentowej dla Banku BPH SA na dzień 31 grudnia 2014 wynosił 1 073 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013: 809 tys. zł).

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka stopy procentowej w Banku BPH SA za okres styczeń – grudzień 2014 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	31.12.2014	31.12.2013
451	1 888	978	1 073	809

Metodyka BpV pozwala natomiast na oszacowanie wrażliwości wyceny pozycji na zmiany stóp procentowych w poszczególnych przedziałach czasowych o 1 pb (0,01%).

Ekspozycja Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 31 grudnia 2014 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-7	-2	-1	-1	41	-11	-7	12
PLN	19	1	11	-81	91	25	-24	42
USD	1	1	-2	-6	7	0	0	1
CHF	6	-30	-9	8	18	3	-246	-250

Ekspozycja Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 31 grudnia 2013 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-1	9	-25	41	19	-3	-2	38
PLN	37	-18	37	20	106	-38	-8	136
USD	1	4	1	2	7	-	-	15
CHF	-82	-41	1	10	5	116	-142	-133

Istotnym dopełnieniem metody wartości zagrożonej jest przeprowadzana okresowo analiza scenariuszy warunków kryzysowych. Dla ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące scenariusze kryzysowe:

- równoległe przesunięcie krzywych dochodowości w górę i w dół o 200 pb,
- scenariusze historyczne definiowane na podstawie historycznie zaobserwowanych zmian stóp procentowych.

Wyniki analizy scenariuszy kryzysowych dla równoległego przesunięcia krzywych o 200 pb dla ekspozycji stopy procentowej Banku BPH SA (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-1 346	-430	-230	-253	8 141	-2 169	-1 380	2 333
PLN	3 839	150	2 259	-16 297	18 210	4 983	-4 869	8 275
USD	229	257	-309	-1 238	1 317	-20	-18	218
CHF	1 232	-5 948	-1 846	1 606	3 545	644	-49 166	-49 933

W zakresie ograniczania ryzyka stopy procentowej funkcjonuje w Banku system limitów i wartości progowych.

Limity i wartości progowe BpV obejmują wrażliwości pozycji na zmiany stóp procentowych w poszczególnych przedziałach czasowych, tj. 0-3M, 3M-6M, 6M-1Y, 1Y-3Y, 3Y-5Y, 5Y-10Y, powyżej 10Y, jak również na równoległe przesunięcie krzywych dochodowości w poszczególnych walutach i grupach walut. Limity i wartości progowe BpV są ustalone zarówno dla łącznej ekspozycji, dla ekspozycji w głównych walutach, jak również dla portfela bankowego i portfela handlowego.

45.3. Ryzyko płynności

Strategia w zakresie ryzyka płynności i zarządzania tym ryzykiem została określona w dokumencie „Polityka Inwestycyjna oraz Zarządzania Aktywami i Pasywami w Banku BPH SA”.

Polityka Inwestycyjna jest zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku BPH S.A. po uprzednim zatwierdzeniu i rekomendacji Zarządu Banku i Komitetu Aktywów i Pasywów (ALCO). Polityka określa najważniejsze zasady oraz definiuje zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie strategicznym. Polityka określa kierunkowo źródła refinansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku BPH SA odbywa się zgodnie z zasadami instrukcji służbowej uchwalonej przez Zarząd Banku. Dokument ten określa m.in. zasady monitorowania ryzyka płynności, obowiązki sprawozdawcze, kompetencje, system limitów oraz tzw. wskaźników wczesnego ostrzegania, ograniczających to ryzyko w Banku BPH S.A., jak również zasady postępowania w przypadku wystąpienia kryzysu płynności. Do monitoringu ryzyka płynności Bank wykorzystuje metodę urealnionej luki płynności. Urealniona luka płynności wyliczana jest wg terminów zapadalności aktywów i zobowiązań prognozowanych w oparciu o metody statystyczne oraz ocenę bieżącą realności dotrzymania umownego terminu przepływu środków. Urealnienie stosowane jest w celu oszacowania realnych wartości i terminów zapadalności/wymagalności przepływów gotówkowych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i pozabilansowych.

W celu utrzymania bezpiecznej pozycji płynności Banku decyzją Rady Nadzorczej Banku określoną w Polityce Inwestycyjnej oraz decyzją Zarządu i Komitetu ALCO zostały zatwierdzone:

- 1/ limity płynności,
- 2/ wartości progowe.

Stopień wykorzystania limitów i wartości progowych nałożonych na wskaźniki krótko i długookresowe oraz lukę w 2014 roku pozostawał na bezpiecznym poziomie. Wskaźniki zewnętrzne określone Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego kształtowały się w 2014 roku powyżej wymaganych limitów.

Głównym źródłem finansowania Banku w 2014 roku były depozyty oraz linie kredytowe otrzymane od podmiotów powiązanych z większościovym udziałowcem Banku. Wspomniane źródła finansowania są wystarczające w stosunku do skali prowadzonej działalności Banku. Wykorzystane linie kredytowe w urealnionej luce płynności są uwzględniane kontraktowo zgodnie z harmonogramem spłat.

W celu zapewnienia bezpiecznego poziomu płynności Bank utrzymywał odpowiedni zasób aktywów płynnych, a dodatkowo poprzez podpisane umowy miał dostęp do odnawialnych źródeł finansowania w postaci linii kredytowych. Linie te nie były wykorzystywane przez Bank w 2014 roku. Wielkość niewykorzystanej linii wg stanu na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 2,6mld CHF i w urealnionej luce płynności jest uwzględniana jako wpływ występujący w drugim dniu roboczym od dnia sprawozdawczego (tj.: w przedziale do 1 miesiąca), oraz jako wypływ zgodnie z kontraktowym terminem wygaśnięcia tej linii (tj.: w przedziale powyżej 5 lat).

Poniżej przedstawiono urealnioną lukę płynności dla Banku BPH SA na dzień 31 grudnia 2014 roku w mln zł:

		31 grudzień 2014						
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	5 603	9 100	337	433	91	889	2 466	-17 934
luka skumulowana	5 603	14 703	15 040	15 473	15 564	16 453	18 919	985

		31 grudzień 2013						
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	5 704	9 363	-2 989	365	-7 690	3 792	3 171	-10 077
luka skumulowana	5 704	15 067	12 078	12 443	4 753	8 545	11 716	1 639

Poniżej przedstawiono strukturę sprawozdania z sytuacji finansowej Banku wg stanu na 31 grudnia 2014 – z uwzględnieniem kontraktowych terminów zapadalności (w tys. zł).

Zobowiązania:

Przedziały czasowe	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Zobowiązania wobec banków	504 482	20 740	10 248	0	0	535 470
Zobowiązania wobec klientów	9 908 283	806 125	1 619 425	142 157	11 510	12 487 500
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	11 720	19 272	888 021	3 229 323	8 566 039	12 714 375
Emisje własne	0	46 236	158 724	29 530	0	234 490
Inne zobowiązania finansowe	150 539	0	294 056	0	0	444 595
Zobowiązania podporządkowane	3 531	0	16 326	91 613	700 420	811 890
RAZEM	10 578 555	892 373	2 986 800	3 492 623	9 277 969	27 228 320

Pozycje pozabilansowe:

Przedziały czasowe	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	3 303 698	0	0	0	0	3 303 698

udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne, w tym:	223 096	0	0	0	0	0 223 096
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	125 163	0	0	0	0	0 125 163
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone	3 526 794	0	0	0	0	0 3 526 794

Poniżej przedstawiono strukturę sprawozdania z sytuacji finansowej Banku wg stanu na 31 grudnia 2013 – z uwzględnieniem kontraktowych terminów zapadalności (w tys. zł).

Zobowiązania:

Przedziały czasowe	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Zobowiązania wobec banków	304 683	0	10 263	0	0	314 946
Zobowiązania wobec klientów	10 956 534	754 522	1 582 787	126 216	27 569	13 447 628
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	35 272	3 397 018	8 606 505	805 260	0	12 844 055
Emisje własne	0	42 448	34 579	116 233	0	193 260
Inne zobowiązania finansowe	181 440	0	300 859	0	0	482 299
Zobowiązania podporządkowane	7 010	0	20 990	142 791	758 437	929 228
RAZEM	11 484 939	4 193 988	10 555 983	1 190 500	786 006	28 211 416

Pozycje pozabilansowe:

Przedziały czasowe	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	3 990 933	0	0	0	0	3 990 933
udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne, w tym:	218 405	0	0	0	0	218 405
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	121 771	0	0	0	0	121 771
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone	4 209 338	0	0	0	0	4 209 338

Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank w kwotach netto należą:

- kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- opcje towarowe, opcje kapitałowe, opcje na stopę procentową,
- kontrakty swap na stopę procentową (IRS) – w tym transakcje OIS (Overnight Index Swap),
- opcje walutowe.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich umownych terminach zapadalności na ostatnią i poprzednią datę bilansową.

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2014	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Opcje kapitałowe	0	-2 858	-3 148	-681	-2 858	-6 687
IRS (w tym OIS) – wpływ	6 567	19 257	86 308	172 465	38 886	323 483
IRS (w tym OIS) – wypływ	-6 932	-8 521	-97 968	-177 530	-31 767	-322 718
Opcje walutowe	-9	-180	-5 371	0	0	- 5 560
RAZEM WYPŁYWY	-6 941	-11 559	-106 487	-178 211	-31 767	-334 965

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2013	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Opcje kapitałowe	0	0	-1 659	-4 587	0	-6 246
IRS (w tym OIS) – wpływ	5 245	25 542	120 462	187 664	27 172	366 085
IRS (w tym OIS) – wypływ	-5 601	-11 487	-129 161	-183 760	-27 585	-357 594
Opcje walutowe	-13	-69	-266	0	0	-348
RAZEM WYPŁYWY	-5 614	-11 556	-131 086	-188 347	-27 585	-364 188

Wartości zaprezentowane w powyższych tabelach to suma wartości godziwych zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych rozliczanych w kwotach netto. Dla instrumentów IRS przedstawiono całkowitą sumę niezdykontowanych dodatnich (wpływ netto) i ujemnych (wypływ netto) przepływów pieniężnych na danym instrumencie w danej dacie zapadalności.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank w kwotach brutto należą:

- walutowe kontrakty forward,
- walutowe kontrakty swap,
- dwuwalutowe kontrakty swap na stopę procentową (CIRS).

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania/należności finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na ostatnią i poprzednią datę bilansową.

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2014	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Forward walutowy						
Wpływy	477 561	673 358	3 883 621	9 328	0	5 043 868
wypływy	-480 851	-675 097	-3 888 853	-9 075	0	-5 053 876
Swap walutowy						
wpływy	3 100 907	676 516	202 328	0	0	3 979 751
wypływy	-3 096 201	-681 800	-194 282	0	0	-3 972 283
RAZEM WYPŁYWY	-3 577 052	-1 356 897	-4 083 135	-9 075	0	-9 026 159

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2013	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Forward walutowy						
wpływy	388 653	316 340	10 680 069	3 083 803	0	14 468 865
wypływy	-385 108	-318 213	-10 684 740	-3 084 286	0	-14 472 347
Swap walutowy						

wpływy	907 026	292 490	140 143	30 120	0	1 369 779
wypływy	-907 196	-292 706	-140 309	-33 076	0	-1 373 287
CIRS						
wpływy	0	3 198	383 013	115 128	0	501 339
wypływy	0	-282	-375 209	-112 992	0	-488 483
RAZEM WYPŁYWY	-1 292 304	-611 201	-11 200 258	-3 230 354	0	-16 334 117

Wartości zaprezentowane w powyższych tabelach to niezdykontowane kwoty przepływów (nominalnych i odsetkowych) pozostające do rozliczenia z tytułu instrumentów pochodnych.

45.4. Ryzyko kredytowe

STRATEGIA RYZYKA

Cele zarządzania ryzykiem kredytowym

Podstawowym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie tego ryzyka na bezpiecznym poziomie, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej dochodowości operacji kredytowych. Dzięki szerokiej i elastycznej palecie produktów kredytowych dostosowanych do potrzeb Klientów, Bank alokuje kapitał w najbardziej ekonomiczny sposób zapewniając odpowiednią kontrolę ryzyka kredytowego. Bank stosuje efektywne metody zarządzania ryzykiem kredytowym zarówno na poziomie portfelowym, jak i indywidualnych zaangażowań; metody te są systematycznie weryfikowane i rozwijane. Struktura i organizacja procesu kredytowego oraz procedury i narzędzia identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka kredytowego są dostosowane do wymogów określonych w obowiązujących uchwałach i rekomendacjach nadzorczych.

Zarządzanie ryzykiem jest ściśle powiązane z działalnością biznesową i planowaniem strategicznym w całej organizacji. Rozwój działalności kredytowej odbywa się w ramach określonego w strategii Banku apetytu na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

W ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym wyodrębnione są funkcje związane z poszczególnymi obszarami zarządzania tym ryzykiem, realizowane przez wyodrębnione komórki Pionu Zarządzania Ryzykiem, tj.:

- akceptacja ryzyka transakcji (ocena ryzyka i podejmowanie decyzji kredytowych),
- administracja kredytowa (sporządzanie umów kredytu i umów zabezpieczeń, otwieranie rachunków kredytowych i księgowanie operacji na tych rachunkach),
- monitoring i kontrola ryzyka (organizacja procesu monitorowania, budowa i rozwój narzędzi wspomagających proces monitorowania, monitoring indywidualnych ekspozycji kredytowych oraz portfela kredytowego),
- zarządzanie ekspozycjami o podwyższonym ryzyku, restrukturyzacja i windykacja.

W odniesieniu do produktów zarządzanych portfelowo (proste produkty kredytowe) proces kredytowy realizowany jest w Pionie Operacji. Proces ten odbywa się w systemach wspierających proces podejmowania decyzji kredytowych zgodnie z zasadami i kryteriami opracowanymi i zaimplementowanymi przez Pion Zarządzania Ryzykiem.

W Pionie Zarządzania Ryzykiem działają również niezależne komórki odpowiedzialne za opracowywanie i implementację zasad i procesów kredytowych (strategie, polityki i procedury) oraz budowę, rozwój i wdrożenie narzędzi identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka na poziomie indywidualnym i portfelowym.

Zarząd Banku określa strategię i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku oraz polityki i procedury kluczowe dla zarządzania ryzykiem kredytowym (system kompetencji kredytowych, modele ratingowe, modele i procesy wyceny ekspozycji kredytowych). Rada Nadzorcza, do której zadań należy m.in. nadzór nad ryzykiem portfela Banku, akceptuje te zasady. Odpowiedzialność za wdrożenie i funkcjonowanie kompleksowego systemu zasad

zarządzania ryzykiem spoczywa na CRO (Chief Risk Officer), który – jako Wiceprezes Zarządu Banku – kieruje Pionem Zarządzania Ryzykiem. CRO odpowiada również za operacyjne zarządzanie ryzykiem kredytowym. W zarządzaniu ryzykiem kredytowym ważną rolę pełnią Komitet Kredytowy i Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa.

Strategia, polityki i procedury

Sytuacja gospodarcza, zmiany w strukturze, sposobie funkcjonowania i sytuacji systemu bankowego, przewidywane zmiany wskaźników makroekonomicznych, kursów walutowych i stóp procentowych oraz zmieniające się potrzeby klientów są istotnym czynnikiem uwzględnianym w procesie opracowywania strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym. Strategia ta oraz Ogólne Zasady Kredytowania, kompetencje i zasady podejmowania decyzji kredytowych, jak również polityki i procedury szczegółowe, stanowią główne elementy kompleksowego systemu zarządzania ryzykiem kredytowym i wyznaczają ramy dla prowadzenia działalności kredytowej Banku.

Obowiązujące regulacje podlegają cyklicznym przeglądom w celu ich aktualizacji i zapewnienia zgodności z obowiązującym prawem i rekomendacjami nadzorczymi.

Ocena ryzyka kredytowego, system ratingowy/ scoringowy

Przed udzieleniem kredytu Bank ocenia zdolność kredytową klienta analizując m.in. jego dane finansowe oraz informacje jakościowe dotyczące jego pozycji rynkowej, struktury organizacyjnej i własnościowej, charakterystyki sektora, w którym działa, itp. Przedmiotem analizy i oceny jest również ryzyko samej transakcji - Bank ocenia cel i ekonomiczne uzasadnienie kredytu, jak również inne elementy mające wpływ na jego poziom (aspekty prawne, rynkowe etc.).

Ocenę ryzyka kredytowego wspierają systemy ratingowe i scoringowe wykorzystujące dane dotyczące klienta. Systemy te – ich zasady, modele i platforma informatyczna są budowane, walidowane i kalibrowane przez wyspecjalizowane jednostki Pionu Zarządzania Ryzykiem. Obowiązująca w Banku skala ratingowa, umożliwia porównanie pojedynczych ekspozycji oraz sub-portfeli zarówno z innymi ekspozycjami Banku jak i ze źródłami (ratingami) zewnętrznymi.

Systemy ratingowe/ scoringowe mają szerokie zastosowanie w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, ponadto ocena ratingowa jest ważnym parametrem systemu kompetencji kredytowych.

Podejmowanie decyzji kredytowych

Decyzje kredytowe w zakresie produktów opartych o ocenę ratingową:

- podejmowane są przez osoby posiadające imienne limity kompetencji kredytowych – zgodnie z zasadą podwójnej weryfikacji lub kolegalnie (Komitet Kredytowy);
- kryterium wyznaczającym szczebel kompetencyjny podejmujący decyzję kredytową jest kwota łącznej ekspozycji kredytowej wobec klienta/ grupy powiązanej, profil ryzyka klienta i finansowej transakcji oraz poziom pokrycia ekspozycji zabezpieczeniem;

Decyzje kredytowe w zakresie produktów opartych o ocenę scoringową:

- kryterium wyznaczającym szczebel kompetencyjny podejmujący decyzję kredytową jest maksymalna kwota limitu produktowego, kwota łącznej ekspozycji kredytowej wobec klienta/ grupy powiązanej, profil ryzyka klienta i finansowej transakcji;
- wynik oceny scoringowej oraz analizy zdolności kredytowej wykorzystywany jest do podjęcia ostatecznej decyzji przez pracownika weryfikującego wnioski kredytowe, posiadającego indywidualne kompetencje kredytowe;
- kompetencje kredytowe nadawane są indywidualnie pracownikom jednostek odpowiedzialnych za analizę kredytową w zależności od produktu i segmentu klienta w Pionie Operacji lub w Pionie Zarządzania Ryzykiem podstawą do nadania kompetencji jest posiadana przez pracownika wiedza i doświadczenie;

- W przypadku ekspozycji przekraczających poziom indywidualnych kompetencji kredytowych pracowników weryfikujących wnioski kredytowe, wymagana jest decyzja Komitetu Kredytowego Banku.

Ograniczanie ryzyka kredytowego

W ramach działań windykacyjnych dla produktów zabezpieczonych, gdy negocjacje spłaty zadłużenia lub dobrowolna sprzedaż przedmiotu zabezpieczenia nie przynoszą zamierzonych rezultatów, Bank w pierwszej kolejności podejmuje działania zmierzające do realizacji zabezpieczenia zarówno w drodze egzekucji komorniczej jak i przejęcia przedmiotu zabezpieczenia i następnie jego sprzedaży. Decyzja o przejęciu zabezpieczenia poprzedzona jest każdorazowo wyceną sporządzoną przez niezależnego rzeczoznawcę. Bank dąży do sprzedaży przejętego majątku w możliwie najkrótszym czasie i w tym celu wykorzystuje różne dostępne kanały sprzedaży, a w szczególności portale aukcyjne oraz współpracujące firmy specjalizujące się w pośrednictwie w sprzedaży majątku. Wybór optymalnego sposobu zbycia przejętych aktywów uzależniony jest głównie od specyfiki sprzedawanego majątku i możliwości znalezienia nabywcy na danym rynku. Dodatkowo podejmowane są działania mające na celu jak najszersze rozpowszechnienie informacji o sprzedawanych aktywach na stronie internetowej Banku oraz na portalach ogłoszeniowych.

Polityką Banku jest sprzedaż przejętych aktywów, do rzadkości należą przypadki gospodarowania przejętych aktywów na potrzeby własne – czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać potrzeby Banku. Decyzje o zagospodarowaniu środka podejmowane są zgodnie z kompetencjami kredytowymi obszaru restrukturyzacji i windykacji.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku finansowy efekt ustanowionych zabezpieczeń w odniesieniu do należności z rozpoznaną utratą wartości ocenianych indywidualnie wynosi 116 mln zł (na dzień 31 grudnia 2013: 139 mln zł). Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów dla tego portfela byłby wyższy, gdyby przy szacowaniu odpisów nie zostały uwzględnione zdyskontowane przepływy z zabezpieczeń.

W 2014 roku Bank nie posiadał żadnych trudno zbywalnych aktywów przejętych, jako zabezpieczenia. Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość przejętych zabezpieczeń wyniosła 21 336 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 rok: 14 957 tys. zł) i obejmowała głównie nieruchomości stanowiące zabezpieczenie kredytów hipotecznych.

Powyższe kwoty znajdują się w nocie 22 "Pozostałe aktywa" w pozycji "rozliczenia z tytułu przejęcia aktywów za długi" oraz częściowo w nocie 20 "Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży" w pozycji "budynki, lokale".

Monitoring indywidualnego ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest monitorowane i kwantyfikowane w Banku w regularnym cyklicznym procesie, którego głównym elementem jest system klasyfikacji, składający się z odpowiednich procedur i narzędzi, tj. systemu ratingowego, systemu wczesnej identyfikacji ryzyka, mechanizmu (zasady i proces) intensywnego monitoringu oraz mechanizmu identyfikacji i oznaczania zdarzeń niewykonania zobowiązań. Procedury w tym zakresie istnieją zarówno dla zaangażowań klasyfikowanych jako normalne, jak i zagrożone, podlegające działaniom restrukturyzacyjnym i windykacyjnym. Regularnemu monitorowaniu podlegają również przyjęte zabezpieczenia – ich pewność prawna i wartość.

Monitoring portfela kredytowego i zarządzanie koncentracją

Bank systematycznie monitoruje strukturę portfela i - w przypadku zaobserwowania tendencji do nadmiernej koncentracji – podejmuje decyzje o wprowadzeniu odpowiednich limitów uwzględniając skalę tego zaangażowania, jakość portfela oraz inne czynniki istotne z punktu widzenia danej koncentracji.

Niezależnie od przestrzegania limitów koncentracji zaangażowań wynikających z Prawa Bankowego Bank ustala wewnętrzne limity kredytowe w celu dywersyfikacji portfela i ograniczenia koncentracji ryzyka kredytowego. Limity te dotyczą w szczególności

zaangażowania Banku w finansowanie poszczególnych branż oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. Generalnie w segmencie klientów korporacyjnych zaangażowanie Banku w finansowanie poszczególnych branż nie powinno przekroczyć 20% wartości portfela kredytowego tego segmentu. Limity na ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie ustalane są w relacji do kapitałów własnych Banku oraz w relacji do wielkości portfela kredytowego Banku. Wykorzystanie limitów podlega systematycznemu monitorowaniu. System zarządzania limitami zawiera również procedury określające sposób postępowania w przypadku przekroczenia ustalonych progów.

W ramach wytycznych, polityk i innych narzędzi sterujących operacyjnym zarządzaniem ryzykiem kredytowym, stanowiących podstawę podejmowanych decyzji kredytowych, Bank określa również limity na zaangażowanie wobec poszczególnych podmiotów, czy też grup podmiotów powiązanych, adekwatnie do profilu ryzyka danej relacji, akceptowanego poziomu pojedynczej transakcji, czy też stopnia koncentracji na największych ekspozycjach w portfelu.

Plany awaryjne

Mając na względzie przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla portfela kredytowego Banku, jakie mogą powodować zachodzące zmiany w sytuacji makroekonomicznej, Bank opracował odpowiednie procedury pozwalające oszacować stopień oddziaływania tych zmian oraz podjąć – o ile jest to uzasadnione – określone działania dostosowawcze. Bank przeprowadza regularnie testy warunków skrajnych. Wyniki testów są wykorzystywane do weryfikacji polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, a w przypadku wystąpienia istotnego prawdopodobieństwa zaistnienia negatywnych, krytycznych zmian w otoczeniu makroekonomicznym – do opracowania adekwatnych planów awaryjnych.

ZASADY IDENTYFIKACJI I POMIARU RYZYKA KREDYTOWEGO

Klasyfikacja ryzyka

Ocena ryzyka niewypłacalności dokonywana jest w Banku BPH SA w oparciu o modele ratingowe (dla kredytobiorców komercyjnych) oraz scoringi aplikacyjne i behawioralne dla kredytobiorców detalicznych i mikro przedsiębiorstw. Rating/ scoring nadany danemu kredytobiorcy/ transakcji pozwala na określenie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania kredytobiorcy wobec Banku w horyzoncie 1 roku. Modele obejmują 24 kategorie ratingowe z przypisanym prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązań wobec Banku (ang. probability of default) oraz 3 kategorie różnicujące kredytobiorców/ ekspozycje, w przypadku, których ryzyko niewywiązania się z zobowiązań wobec Banku zmaterializowało się (tj. nastąpił default, zidentyfikowano przesłanki utraty wartości).

Dodatkowo w procesie analizy i podejmowania decyzji kredytowych w odniesieniu do kredytów hipotecznych dla osób prywatnych, Bank określa 5 klas ryzyka kredytobiorcy/transakcji, które dostosowują parametry kredytu (wskaźniki LTV i TDR) oraz jego cenę do stopnia generowanego ryzyka.

W procesie podejmowania decyzji kredytowych w odniesieniu do kredytów detalicznych Bank określa 5 segmentów ryzyka kredytobiorcy, które dostosowują parametry kredytu (wskaźniki DTI, maksymalne kwoty/limity/okresy kredytowania) oraz jego cenę do stopnia ryzyka związanego z klientem.

Identyfikacja zdarzeń default

Katalog zdarzeń default w Banku BPH SA jest zgodny z katalogiem przesłanek utraty wartości zdefiniowanych w MSR 39 „Instrumenty Finansowe – ujmowanie i wycena” oraz zapisami Rekomendacji R Komisji Nadzoru Bankowego oraz uwzględnia wymogi Nowej Umowy Kapitałowej.

Katalog obiektywnych przesłanek (zdarzeń default) uwzględnia dane ilościowe i jakościowe, między innymi takie jak:

- wystąpienie istotnej kwoty zaległej powyżej 90 dni na którymkolwiek istotnym rachunku kredytobiorcy (bez względu na segment kredytobiorcy);

- znaczne pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy lub wystąpienie innych czynników stanowiących zagrożenie spłaty należności;
- restrukturyzacja polegająca na przyznaniu kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kontrahenta, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- wykrycie oszustwa lub wyłudzenia/ próby wyłudzenia kredytu;
- wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego do rachunku;
- upływ terminu wypowiedzenia umowy kredytowej.

Identyfikacja zdarzenia default dla kredytobiorcy (zdarzenie na poziomie rachunku kredytowego lub kredytobiorcy) powoduje nadanie statusu default kredytobiorcy i traktowanie wszystkich jego ekspozycji, jako posiadających przesłanki utraty wartości. Identyfikacja zdarzenia w połączeniu z wielkością ekspozycji kredytowej determinuje sposób jej wyceny.

Jakość portfela kredytowego

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o wartość bilansową) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem		
	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	17 851	91,5	1 511	77,4	2 340	94,4	21 702	90,6	
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 667	44,5	126	6,5	625	25,2	9 418	39,3
4 do 6-	do 4,25%	7 909	40,5	989	50,6	1 601	64,6	10 499	43,8
7+ do 8	do 61,48%	1 092	5,6	346	17,7	36	1,5	1 474	6,2
Inne ¹		183	0,9	50	2,6	78	3,1	311	1,3
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości	1 661	8,5	442	22,6	140	5,6	2 243	9,4	
RAZEM KREDYTY BRUTTO	19 512	100,0	1 953	100,0	2 480	100,0	23 945	100,0	

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości ale bez rozpoznanej utraty wartości

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 31 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o wartość bilansową) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem		
	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	18 477	90,0	1 615	73,5	1 923	88,0	22 015	88,4	
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	9 478	46,2	63	2,9	50	2,3	9 591	38,5
4 do 6-	do 4,25%	7 343	35,7	969	44,1	1 759	80,5	10 071	40,5

7+ do 8	do 61,48%	1 473	7,2	534	24,3	65	3,0	2 072	8,3
Inne ¹		183	0,9	49	2,2	49	2,2	281	1,1
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości		2 048	10,0	583	26,5	262	12,0	2 893	11,6
RAZEM KREDYTY BRUTTO		20 525	100,0	2 198	100,0	2 185	100,0	24 908	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości ale bez rozpoznanej utraty wartości

Struktura jakościowa została oparta na kryteriach stosowanych przez Bank do oceny ryzyka kredytowego, tj. ratingach wynikających z wewnętrznych modeli ratingowych oraz przypisanym im parametrom PD. Parametr PD (ang. probability of default) określa prawdopodobieństwo niewywiązania się kredytobiorcy ze swoich zobowiązań wobec Banku (wyrażone jako %).

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 31 grudnia 2014, kształtuje się następująco:

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty nieprzeterminowane²		17 060	95,6	1 482	98,1	2 326	99,4	20 868	96,2
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 620	48,3	125	8,3	625	26,7	9 370	43,2
4 do 6-	do 4,25%	7 491	42,0	987	65,3	1 595	68,2	10 073	46,4
7+ do 8	do 61,48%	783	4,4	325	21,5	35	1,5	1 143	5,3
Inne ¹		166	0,9	45	3,0	71	3,0	282	1,3
Kredyty przeterminowane		791	4,4	29	1,9	14	0,6	834	3,8
11 – 30 dni przeterminowania		591	3,3	12	0,8	4	0,2	607	2,8
31 – 60 dni przeterminowania		150	0,8	8	0,5	3	0,1	161	0,7
61 – 90 dni przeterminowania		37	0,2	6	0,4	0	0,0	43	0,2
Powyżej 90 dni przeterminowania		13	0,1	3	0,2	7	0,3	23	0,1
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI		17 851	100,0	1 511	100,0	2 340	100,0	21 702	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości ale bez rozpoznanej utraty wartości

² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiąc 3,8% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 31 grudnia 2013, kształtuje się następująco:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem		
	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	
Kredyty nieprzeterminowane²	17 598	95,2	1 568	97,1	1 911	99,4	21 077	95,7	
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	9 422	51,0	63	3,9	47	2,4	9 532	43,3
4 do 6-	do 4,25%	6 948	37,5	962	59,6	1 757	91,4	9 667	43,9
7+ do 8	do 61,48%	1 065	5,8	503	31,1	65	3,4	1 633	7,4
Inne ¹		163	0,9	40	2,5	42	2,2	245	1,1
Kredyty przeterminowane		879	4,8	47	2,9	12	0,6	938	4,3
11 – 30 dni przeterminowania		636	3,5	24	1,5	4	0,2	664	3,0
31 – 60 dni przeterminowania		174	0,9	12	0,7	1	0,0	187	0,9
61 – 90 dni przeterminowania		53	0,3	5	0,3	0	0,0	58	0,3
Powyżej 90 dni przeterminowania		16	0,1	6	0,4	7	0,4	29	0,1
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI		18 477	100,0	1 615	100,0	1 923	100,0	22 015	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości ale bez rozpoznanej utraty wartości

² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiące 3,4% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Jakość kredytowa instrumentów finansowych stanowiących aktywa Banku innych niż należności kredytowe od klientów

Zgodnie z wewnętrznymi procedurami Banku, dla każdego banku-kontrahenta, dla którego Bank posiada limity kredytowe wyznaczany jest rating wewnętrzny (zgodnie ze skalą ratingową obowiązującą w Banku). Rating wewnętrzny ustala się na podstawie ratingów zewnętrznych agencji ratingowych (Standard & Poors, Moody's oraz Fitch) przyznanych danemu bankowi zgodnie z algorytmem opartym na skali PD („probability of default”). Rewizja ratingów następuje w procesie bieżącego i okresowego monitoringu zaangażowań, np. po zmianie ratingu przez zewnętrzne agencje ratingowe lub wystąpieniu innych przesłanek mających wpływ na ryzyko kredytowe kontrahenta.

w mln zł

31.12.2014	Operacje z Bankiem Centralnym	Aktywa finansowe wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Należności od Banków	Należności z tytułu leasingu finansowego oraz inne należności od klientów	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
Rating					
0 do 4+	519	5 131	344	485	370
4 do 6-	0	51	0	29	0

7+ do 8-	0	6	0	0	0
Bez ratingu	0	0	3	214	11
Wartości bilansowe	519	5 188	347	728	381

w mln zł

31.12.2013	Operacje z Bankiem Centralnym	Aktywa finansowe wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Należności od Banków	Należności z tytułu leasingu finansowego oraz inne należności od klientów	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
Rating					
0 do 4+	548	6 432	327	164	359
4 do 6-	0	30	0	34	0
7+ do 8-	0	20	0	0	0
Bez ratingu	0	0	0	89	11
Wartości bilansowe	548	6 482	327	287	370

WYCENA

Zasady wyceny ekspozycji kredytowych w zakresie utraty wartości w Banku BPH SA kształtowane są w oparciu o zasady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz Rekomendacji R wydanej przez Komisję Nadzoru Bankowego.

Dla celów wyceny, wprowadzono podział całego portfela kredytowego na „pod-portfele MSR”: **portfel IBNR** (portfel ekspozycji bez zidentyfikowanej utraty wartości, dla którego szacowane są tzw. straty zaistniałe a nieujawnione), **portfel indywidualny** (indywidualnie istotne ekspozycje z przesłankami utraty wartości) oraz **portfel kolektywny** (ekspozycje z przesłankami utraty wartości, indywidualnie nieistotne).

Ogólne założenia dotyczące wyceny portfela IBNR

Portfel IBNR wycenia się pod kątem strat poniesionych a nieujawnionych, tj. strat wynikających z zaistnienia zdarzenia powodującego utratę wartości, na temat, którego - z uwagi na opóźnienie w ujawnieniu - Bank nie posiadał szczegółowych informacji na dany koniec okresu sprawozdawczego. Pozyskanie dokładnej wiedzy pozwoliłoby na identyfikację zdarzenia default (przesłanki utraty wartości) i skutkowałoby wyceną poszczególnych ekspozycji w portfelu indywidualnym bądź kolektywnym.

W związku z faktem, że powyższe nie jest możliwe, Bank dokonuje oszacowania tego typu strat wykorzystując koncepcję strat oczekiwanych. Ponieważ Międzynarodowe Standardy Rachunkowości wymagają by utrata wartości obejmowała wyłącznie poniesione straty - ze strat oczekiwanych dokonuje się eliminacji strat wynikających na skutek przyszłych zdarzeń poprzez zastosowanie tzw. okresu ujawnienia straty.

„Okres ujawnienia straty” jest to okres pomiędzy zaistnieniem zdarzenia, które skutkowałoby zidentyfikowaniem przesłanki utraty wartości, gdyby Bank posiadał wiedzę na jego temat, a momentem rzeczywistej identyfikacji tej przesłanki przez Bank. Dla celów ustalenia okresów ujawnienia straty dokonuje się podziału portfela kredytowego na cztery grupy, z których każda składa się z ekspozycji kredytowych o podobnej charakterystyce procesu kredytowego:

1. kredytobiorcy z segmentu korporacyjnego,
2. małe i średnie przedsiębiorstwa,
3. kredytobiorcy indywidualni – kredyty zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (hipoteczne),
4. kredytobiorcy indywidualni – kredyty niehipoteczne.

Okres ujawnienia straty wyrażany jest w miesiącach i ustalany osobno dla każdej z wymienionych wyżej jednorodnych grup.

Pomiaru strat poniesionych a nieujawnionych dokonuje się w ujęciu grupowym (portfelowym) dla grup składających się z ekspozycji kredytowych o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego.

W odniesieniu do należności kredytowych, utratę wartości ujmuje się w postaci odpisów aktualizujących. W przypadku zobowiązań pozabilansowych, potencjalną stratę Banku ujmuje się w postaci rezerwy.

Model wyceny portfela ekspozycji kredytowych pod kątem strat poniesionych a nieujawnionych podlega okresowej walidacji w zakresie parametrów wejściowych (Exposure at Default, Loss Given Default, Probability of Default, Loss Identification Period) oraz założeń metodologicznych. Wyniki walidacji i wnioski z niej płynące są dokumentowane i przedstawiane Kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem oraz kierowane do Zarządu Banku.

Ogólne założenia dotyczące wyceny portfela indywidualnego

Pomiar indywidualnej utraty wartości odbywa się dla wszystkich indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych, w przypadku, których zidentyfikowano przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Próg istotności, decydujący o przypisaniu ekspozycji z przesłankami utraty wartości do portfela indywidualnego, ustalany jest na poziomie kredytobiorcy i odnosi się do wielkości ekspozycji na dzień identyfikacji przesłanki utraty wartości.

Wyceny portfela indywidualnego dokonuje się w okresach kwartalnych. Jednak w przypadku uzyskania nowych znaczących informacji w okresie pomiędzy ocenami, niezwłocznie dokonuje się ponownej analizy oczekiwanych przepływów i, jeśli zasadne, odpowiednio koryguje wysokość odpisu aktualizującego/ rezerwy.

W celu ustalenia wielkości utraty wartości ekspozycji kredytowej, dokonuje się analizy oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu tej ekspozycji („odzysków”). W rachunku odpisów aktualizujących/rezerw ujmowane są wszelkie istotne koszty zewnętrzne, jakie Bank planuje ponieść w celu wygenerowania odzysków.

Proces szacowania oczekiwanych przepływów pieniężnych przeprowadzany jest w Banku BPH SA w specjalistycznej aplikacji informatycznej MISTRAL i wykorzystuje analizę scenariuszową. Ocena utraty wartości aktywów finansowych oparta jest na wiedzy eksperckiej i profesjonalnym osądzie. Aby zminimalizować subiektywizm procesu szacowania utraty wartości, wszelkie dokonane szacunki, poparte odpowiednią dokumentacją oraz, tam gdzie zasadne, wynikami analizy doświadczeń historycznych – podlegają weryfikacji w kilkustopniowym procesie akceptacji przez odpowiedni szczebel kompetencyjny. Ponadto, jakość i adekwatność procesu wyceny weryfikowana jest w postaci testów walidacyjnych przeprowadzanych w okresach minimum półrocznych. Regularny proces walidacji obejmuje, przede wszystkim, analizę:

- realizacji oczekiwanych przepływów;
- odchyień w zakresie realizacji oczekiwanych przepływów;
- częstotliwości zmian szacunków;
- stabilności poziomu odpisów/rezerw.

Wyniki walidacji i wnioski z niej płynące są dokumentowane i przedstawiane Kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem oraz kierowane do Zarządu Banku.

Ogólne założenia dotyczące wyceny portfela kolektywnego

Pomiar utraty wartości w ujęciu kolektywnym odbywa się dla wszystkich indywidualnie nieistotnych ekspozycji kredytowych, w przypadku, których zidentyfikowano przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Szacunek przyszłych przepływów pieniężnych w portfelu kolektywnym dokonywany jest w oparciu o dane historyczne dotyczące przepływów pieniężnych dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka. Podziału na grupy homogeniczne dokonano w oparciu o następujące kryteria:

- segment kredytobiorcy;
- typ produktu;
- czas, jaki upłynął od wystąpienia zdarzenia default.

Stopy odzysku wyliczane są na podstawie informacji o rzeczywistych spłatach rejestrowanych w systemach banku zawierających informacje w zakresie odzysków wygenerowanych z danej ekspozycji po zaistnieniu zdarzenia default.

Kolektywny odpis z tytułu utraty wartości wyliczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji kredytowej w portfelu bieżącym w oparciu o wielkości obserwowane dla danego rachunku (EAD, przepływy pieniężne po dacie default, efektywna stopa procentowa) oraz średnie parametry odzysku wyznaczone dla portfela jednorodnego, do którego należy ekspozycja.

Model wyceny portfela kolektywnego podlega okresowej weryfikacji w zakresie danych wejściowych oraz założeń metodologicznych. Nadrzędnym celem weryfikacji modelu jest identyfikacja i oszacowanie różnic pomiędzy poziomem odpisów wyliczonym na podstawie stosowanego modelu, a rzeczywistym poziomem strat ponoszonych na portfelu kolektywnym.

Weryfikacja (back-testing) modelu przeprowadzana jest w cyklach co najmniej rocznych.

Wyniki przeprowadzonych przez Bank back-testów parametrów modelu oraz wnioski z nich płynące są każdorazowo dokumentowane i przedstawiane Kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem oraz kierowane do Zarządu Banku.

Wyniki wyceny portfela

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 31 grudnia 2014, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	17 851	0,8	1 511	2,1	2 340	0,8	21 702	0,9

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 31 grudnia 2013, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	18 477	0,9	1 615	3,1	1 923	0,9	22 015	1,0

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, 80% ekspozycji kredytowych ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości wyceniono metodą portfelową (na dzień 31 grudnia 2013: 78%), a 20% tych ekspozycji wyceniono metodą indywidualną (na dzień 31 grudnia 2013: 22%).

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku, pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	1 495	80,4	310	86,6	0	0,0	1 805	81,5
Portfel indywidualny	166	47,5	132	44,4	140	40,2	438	44,2
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	1 661	77,1	442	74,0	140	40,2	2 243	74,2

Według stanu na 31 grudnia 2013 roku, pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	1 844	81,2	399	78,9	1	64,5	2 244	80,8
Portfel indywidualny	204	52,7	184	55,5	261	21,8	649	41,1
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	2 048	78,4	583	71,5	262	21,9	2 893	71,9

RESTRUKTURYZACJA ZAANGAŻOWAŃ KREDYTOWYCH

W nawiązaniu do wymogów Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) w zakresie ujawnień dotyczących ekspozycji restrukturyzowanych, Bank przedstawia zasady oraz skalę ekspozycji kredytowych, dla których zastosowywano restrukturyzację.

W przypadku tymczasowego lub trwałego obniżenia zdolności kredytobiorców do regulowania zobowiązań kredytowych Bank może, w porozumieniu z klientem, znacznie zmodyfikować warunki spłaty finansowania dostosowując je do bieżących możliwości. W przypadku kredytów detalicznych za znaczne uznaje się modyfikacje zmieniające warunki płatności więcej niż trzech rat w stosunku do oryginalnego harmonogramu spłat. Działania te mają na celu wsparcie klientów w powrocie do regularnej obsługi zobowiązań kredytowych oraz zorientowane są na minimalizację strat kredytowych Banku. Każdorazowa decyzja Banku poprzedzona jest oceną zasadności i rodzaju modyfikacji umowy dla konkretnego klienta. W szczególności modyfikacje umów mogą polegać na:

- Modyfikacji harmonogramu spłat,
- Wydłużeniu okresu kredytowania,
- Modyfikacji warunków finansowania (w tym oprocentowanie),
- Prolongacie spłaty rat kapitałowych lub kapitałowo odsetkowych.

W przypadku satysfakcjonującej obsługi zobowiązania według zmodyfikowanych warunków umowy (tj. co najmniej sześciomiesięczna obsługa bez opóźnień) oraz oceny Banku wskazującej na trwałą poprawę sytuacji finansowej klienta i brak zagrożeń dalszej obsługi zobowiązań, Bank zaprzestaje klasyfikacji ekspozycji do kategorii ekspozycji restrukturyzowanych.

Dla ekspozycji komercyjnych i hipotecznych, przyznanie ulgi skutkuje klasyfikacją ekspozycji kredytowej do portfela z przesłankami utraty wartości i dokonywaniem oceny występowania utraty wartości. Dla pozostałych ekspozycji detalicznych, transakcje restrukturyzowane są wyceniane modelami portfelowymi adresującymi podwyższone ryzyko klientów z uwzględnieniem ich pogorszonej kondycji finansowej.

Decyzje w zakresie działań restrukturyzacyjnych, w tym identyfikacja przesłanek utraty wartości, podlegają zatwierdzeniu przez odpowiedni szczebel kompetencyjny, w szczególności w wyspecjalizowanym obszarze restrukturyzacji i windykacji Banku.

W związku z instrukcjami Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) w zakresie definicji nadzorczych i zasad raportowania ekspozycji restrukturyzowanych Bank rozważa w przyszłości harmonizację definicji ekspozycji restrukturyzowanych definiowanych przez ESMA i EBA.

Udział ekspozycji restrukturyzowanych w portfelu kredytowym Banku ogółem w podziale na segmenty biznesowe, według stanu na 31 grudnia 2014 roku, przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	Korporacje	Klienci ogółem
KREDYTY BRUTTO, W TYM:	19 512	1 953	2 480	23 945
Kredyty restrukturyzowane:	369	212	102	683
bez rozpoznanej utraty wartości	73	31	65	169
z rozpoznaną utratą wartości	295	181	37	514
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW, W TYM:	1 282	330	57	1 669
Kredyty restrukturyzowane:	199	140	20	359
bez rozpoznanej utraty wartości	5	2	1	8
z rozpoznaną utratą wartości	194	138	19	351
Razem kredyty restrukturyzowane netto	169	72	82	324

Przeterminowanie portfela kredytowego restrukturyzowanego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, według stanu na 31 grudnia 2014 roku, kształtuje się następująco:

w mln zł	Osoby Prywatne	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	Korporacje	Klienci ogółem
Kredyty restrukturyzowane brutto bez rozpoznanej utraty wartości:	73	31	65	169
Kredyty nieprzeterminowane ¹	22	29	65	117
Kredyty przeterminowane	51	2	-	53
11 - 30 dni przeterminowania	29	0	-	29
31 - 60 dni przeterminowania	17	1	-	17
61 - 90 dni przeterminowania	4	0	-	4
powyżej 90 dni przeterminowania	1	1	-	2
Kredyty restrukturyzowane brutto z rozpoznaną utratą wartości	295	181	37	514
Razem kredyty restrukturyzowane brutto	369	212	102	683

¹ opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

KONCENTRACJA ZAANGAŻOWAŃ

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku nie występowały zaangażowania równe bądź przekraczające 10% funduszy własnych Banku BPH S.A.

10 największych kredytobiorców Banku BPH SA

Zaangażowanie wobec największych kredytobiorców Banku rozumianych jako pojedynczy klient bądź grupa powiązana na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia poniższe zestawienie:

mln zł

31.12.2014					
Lp.	Podmiot/ grupa powiązana	Sektor	Łączna kwota	Kredyty brutto	Zobowiązania pozabilansowe
1	Pojedynczy podmiot	przemysł paliwowy	450	340	110
2	Pojedynczy podmiot	nieruchomości	120	120	0
3	Pojedynczy podmiot	przemysł chemiczny	120	62	58
4	Grupa powiązana	handel/rolnictwo	107	62	45
5	Grupa powiązana	informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna	92	53	39
6	Grupa powiązana	pośrednictwo finansowe	81	38	43
7	Grupa powiązana	przemysł metalurgiczny	76	16	60
8	Pojedynczy podmiot	górnictwo	67	51	16
9	Pojedynczy podmiot	budownictwo	58	58	0
10	Pojedynczy podmiot	handel	53	38	15
razem			1 224	838	386

Zaangażowanie wobec największych kredytobiorców Banku rozumianych jako pojedynczy klient bądź grupa powiązana na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia poniższe zestawienie:

mln zł

31.12.2013					
Lp.	Podmiot/ grupa powiązana	Sektor	Łączna kwota	Kredyty brutto	Zobowiązania pozabilansowe
1	Pojedynczy podmiot	przemysł paliwowy	360	0	360
2	Pojedynczy podmiot	sektor budżetowy	300	0	300
3	Pojedynczy podmiot	nieruchomości	114	114	0
4	Grupa powiązana	informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna	92	55	37
5	Pojedynczy podmiot	przemysł chemiczny	82	44	38
6	Grupa powiązana	handel/rolnictwo	80	65	15
7	Grupa powiązana	przemysł metalurgiczny	76	9	67
8	Pojedynczy podmiot	informacja i komunikacja	73	73	0
9	Grupa powiązana	pośrednictwo finansowe	71	37	34
10	Pojedynczy podmiot	handel	63	62	1
razem			1 311	459	852

Podział segmentowy

Struktura kredytów według rodzaju klientów i ich finansowania przedstawiała się następująco:

	31.12.2014		31.12.2013	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
Przedsiębiorstwa	4 433	18,5	4 383	17,6
Kredyty korporacyjne	2 480	10,4	2 185	8,8
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	1 953	8,1	2 198	8,8
Osoby prywatne	19 512	81,5	20 525	82,4

Kredyty hipoteczne	14 893	62,2	15 342	61,6
Inne kredyty (niehipoteczne)	4 619	19,3	5 183	20,8
Ogółem	23 945	100,0	24 908	100,0

Podział walutowy

Struktura kredytów brutto według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	31.12.2014		31.12.2013	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
PLN	9 742	40,7	10 660	42,8
CHF	12 820	53,5	13 240	53,2
EUR	1 272	5,3	934	3,7
USD	96	0,4	56	0,2
Inne	15	0,1	18	0,1
Ogółem	23 945	100,0	24 908	100,0

Struktura kredytów dla osób prywatnych zabezpieczonych hipotecznie według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	31.12.2014		31.12.2013	
	Kredyty dla osób prywatnych zabezpieczone hipotecznie		Kredyty dla osób prywatnych zabezpieczone hipotecznie	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
PLN	1 793	12,0	1 793	11,7
CHF	12 760	85,7	13 150	85,7
EUR	308	2,1	358	2,3
USD	32	0,2	41	0,3
Ogółem	14 893	100,0	15 342	100,0

We wrześniu 2011 roku Bank wycofał z oferty kredyty indeksowane do walut obcych. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku uwzględnia dodatkowy czynnik ryzyka długoterminowego związanych z kredytami indeksowanymi do walut obcych.

45.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów, nieadekwatnych procedur, działań ludzi, działań systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne oraz uwzględnia ryzyko reputacji jako efekt zdarzenia operacyjnego, wyłącza natomiast ryzyko strategiczne. Bank stosuje metodę standardową na potrzeby wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu tego rodzaju ryzyka.

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym

Polityką Banku BPH SA jest minimalizacja ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego. Realizacja tej zasady następuje poprzez przeciwdziałanie wystąpieniom strat operacyjnych oraz ograniczanie ich skutków w przypadku materializacji ryzyk. Cele zarządzania ryzykiem operacyjnym realizowane są w ramach całościowego systemu kontroli zarządzania ryzykiem operacyjnym. Zasady i struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku BPH SA zostały ujęte w wewnętrznej regulacji wprowadzonej uchwałą Zarządu.

Zgodnie z wprowadzonymi Uchwałą Zarządu Banku regulacjami oraz Strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku BPH SA wprowadzonej Uchwałą Rady Nadzorczej określona została struktura zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego obejmująca wszystkie jednostki/komórki organizacyjne Banku. W skład tej struktury wchodzi Członkowie Zarządu, Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, jednostka odpowiedzialna za kontrolę ryzyka operacyjnego (Biuro Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w Departamencie Ryzyka Operacyjnego i Zarządzania Nadużyciami), Koordynatorzy Ryzyka Operacyjnego poszczególnych pionów/obszarów Banku oraz wyznaczeni przez nich Championi Ryzyka Operacyjnego. Natomiast Rada Nadzorcza Banku zatwierdza strategię oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, jak również sprawuje nadzór nad jej realizacją i w razie konieczności zleca poddanie jej rewizji. W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym zadania są realizowane w ramach Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za funkcjonowanie procesu zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego, natomiast Komitet jest ciałem decyzyjnym i rekomendującym działania związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. W jego skład wchodzi wybrani Członkowie Zarządu, przedstawiciele z Departamentu Compliance, Pionu Prawnego i Relacji Korporacyjnych oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Koordynatorzy Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialni są za organizację zarządzania ryzykiem operacyjnym w nadzorowanych obszarach w oparciu o informacje dostarczone z nadzorowanych przez nich jednostek/komórek organizacyjnych, w szczególności przez podległych Championów Ryzyka Operacyjnego.

Championi Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialni są za wdrożenie zasad i struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym w swoich jednostkach/komórkach organizacyjnych zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez Koordynatora oraz wspieranie Koordynatora Ryzyka Operacyjnego w pełnieniu powierzonych mu obowiązków a w szczególności w spełnieniu wymogów odnośnie raportowania ryzyk, zdarzeń oraz kluczowych wskaźników ryzyka.

Za proces kontroli ryzyka operacyjnego odpowiedzialne jest Biuro Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym. Biuro to jest w szczególności odpowiedzialne za monitoring ryzyka w całym Banku, w tym także za rozwój i wprowadzanie odpowiednich metod i instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego.

Głównymi elementami składającymi się na proces kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym są następujące narzędzia i metody pomiaru ryzyka operacyjnego:

- Proces Oceny Ryzyk i Mechanizmów Kontrolnych
- Ewidencja Danych o Stratach Operacyjnych
- Monitorowanie ryzyka operacyjnego w oparciu o Kluczowe Wskaźniki Ryzyka.

Proces Oceny Ryzyk i Mechanizmów Kontrolnych

Bank dokonuje pomiaru ryzyka operacyjnego na poziomie procesów biznesowych. W celu realizacji tego zadania przeprowadza między-funkcyjny proces identyfikacji i oceny ryzyk operacyjnych oraz mechanizmów ograniczania ryzyk.

Ewidencja danych o stratach operacyjnych

W Banku funkcjonuje proces rejestracji danych o zdarzeniach wynikających z czynników operacyjnych. W ramach procesu Bank systematycznie gromadzi dane o stratach operacyjnych, incydentach operacyjnych, a także innych zdarzeniach operacyjnych, które nie przyniosły straty, ale zostały ocenione jako istotne z punktu widzenia narażenia na stratę operacyjną. Dane te są przechowywane w scentralizowanych rejestrach Banku.

Kluczowe wskaźniki ryzyka operacyjnego

Bank posiada system wczesnego ostrzegania przed ekspozycją na ryzyko operacyjne w oparciu o tzw. kluczowe wskaźniki ryzyka (ang. KRI – Key Risk Indicators). KRI są zestawem parametrów

procesu biznesowego, które z wyprzedzeniem odzwierciedlają skalę narażenia na ryzyko oraz zmiany profilu ryzyka operacyjnego danego procesu.

45.6. Pochodne instrumenty finansowe

W ramach operacji wykonywanych przez Bank BPH SA zawierane są transakcje pochodne. Transakcje te znajdują się w ofercie dla klientów niebankowych oraz zawierane są w celu zarządzania ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych.

Bank dokonuje codziennej wyceny instrumentów pochodnych wykorzystując następujące metody:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Fx-forward, Fx-swap, IRS, CIRS, FRA	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje walutowe	Model wyceny opcji (Garman – Kohlhagen)
Opcje na indeksy giełdowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje na indeksy cen surowców	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Terminowe operacje papierami wartościowymi	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje na stopę procentową	Model wyceny opcji (Blacka)
Opcje walutowe barierowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje walutowe binarne	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

Podstawą wyceny instrumentów finansowych są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe zapisywane w systemach Bloomberg oraz Reuters. Wycena tych instrumentów oraz rewaluacja pozycji walutowej dokonywana jest przez jednostkę organizacyjną Banku niezależną od struktur odpowiedzialnych za sprzedaż produktów Banku BPH SA. Jednostka ta dokonuje właściwej parametryzacji algorytmów oraz systemów wyceny w zakresie wyżej wymienionych stawek rynkowych oraz sprawuje kontrolę nad zgodnością danych.

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku niezapadłe instrumenty pochodne zawarte przez Bank BPH SA przedstawiały się następująco:

	Wartości nominalne w podziale na terminy zapadalności			
	< 1 roku	1 - 5 lat	> 5 lat	Razem
w tys. zł				
Transakcje stopy procentowej, w tym:	1 333 094	1 848 065	787 399	3 968 558
IRS	1 333 094	1 848 065	777 113	3 958 272
Kupione opcje na stopę procentową	0	0	5 143	5 143
Sprzedane opcje na stopę procentową	0	0	5 143	5 143
Transakcje walutowe, w tym:	4 526 847	4 664	0	4 531 511
Fx-forward	845 596	4 664	0	850 260
Fx-swap	3 495 899	0	0	3 495 899
Kupione opcje walutowe	94 195	0	0	94 195
Sprzedane opcje walutowe	91 157	0	0	91 157
Transakcje kapitałowe, w tym:	371 860	59 102	0	430 962
Kupione opcje kapitałowe	185 930	29 551	0	215 481
Sprzedane opcje kapitałowe	185 930	29 551	0	215 481
RAZEM	6 231 801	1 911 831	787 399	8 931 031

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w portfelu Banku znajdowały się strukturyzowane certyfikaty depozytowe, gdzie jako pochodny instrument wbudowany są wykorzystywane:

- opcje walutowe,
- opcje na pojedynczy indeks cen akcji z giełd europejskich, amerykańskich i azjatyckich.

Według stanu na 31 grudnia 2013 roku niezapadłe instrumenty pochodne zawarte przez Bank BPH SA przedstawiały się następująco:

w tys. zł

	Wartości nominalne w podziale na terminy zapadalności			
	< 1 roku	1 - 5 lat	> 5 lat	Razem
Transakcje stopy procentowej, w tym:	6 029 760	2 585 101	422 615	9 037 476
IRS	6 029 760	2 585 101	410 515	9 025 376
Kupione opcje na stopę procentową	0	0	6 050	6 050
Sprzedane opcje na stopę procentową	0	0	6 050	6 050
Transakcje walutowe, w tym:	1 864 855	90 864	0	1 955 719
Fx-forward	557 975	4 398	0	562 373
Fx-swap	1 042 714	30 120	0	1 072 834
CIRS	187 356	56 346	0	243 702
Kupione opcje walutowe	52 297	0	0	52 297
Sprzedane opcje walutowe	24 513	0	0	24 513
Transakcje kapitałowe, w tym:	154 610	232 555	0	387 165
Kupione opcje kapitałowe	77 369	116 322	0	193 691
Sprzedane opcje kapitałowe	77 241	116 233	0	193 474
RAZEM	8 049 225	2 908 520	422 615	11 380 360

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w portfelu Banku znajdowały się strukturyzowane certyfikaty depozytowe, gdzie jako pochodny instrument wbudowany są wykorzystywane:

- opcje na pojedynczy indeks z giełdy warszawskiej,
- opcje towarowe,
- opcje na pojedynczy indeks cen akcji z giełd europejskich, amerykańskich i azjatyckich.

Standardowym ryzykiem wynikającym z instrumentów pochodnych jest wystąpienie przypadku, w którym kontrahent nie będzie w stanie wywiązać się z zobowiązań wynikających z transakcji. W przypadku braku wywiązania się z postanowień, Bank zanotuje stratę, jeżeli wartość rynkowa instrumentu pochodnego jest dla niego dodatnia.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi

W 2014 roku ryzyko kredytowe związane z zawartymi transakcjami pochodnymi (np. Fx Option, Forward, Fx Swap, instrumenty pochodne na stopę procentową) pozostawało pod kontrolą. Zmienność rynków walutowych była względnie niska w pierwszej połowie roku, zaś w drugiej połowie roku zarysowała się wyraźna tendencja do osłabienia PLN wobec dolara amerykańskiego, która w samym grudniu 2014 roku przełożyła się na osłabienie polskiej waluty również wobec innych głównych walut zagranicznych. W odniesieniu do stóp procentowych na rynkach dominowały tendencje do dalszego obniżania. Bank kontynuował działania mające na celu aktywne zarządzanie ryzykami związanymi z portfelem zawartych transakcji pochodnych. Głównie działania te obejmowały:

- prowadzenie bieżącego monitorowania w zakresie wyceny rynkowej, poziomu zabezpieczenia, zdolności kredytowej kontrahentów,

- prowadzenie okresowego monitorowania portfela zawartych transakcji (ujęcie zagregowane),
- kontynuowanie strategii restrukturyzacji wobec pojedynczych ekspozycji.

Wycena niezapadłych transakcji pochodnych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta jest przeprowadzana w podejściu analogicznym do wyceny portfela kredytowego Banku. Oszacowania korekty wartości godziwej o ryzyko kredytowe kontrahenta dokonuje się w ujęciu indywidualnym: w przypadku klientów gdzie analiza indywidualna wskazuje na podwyższone ryzyko kredytowe kontrahenta oraz w ujęciu portfelowym: w odniesieniu do transakcji z kontrahentami gdzie indywidualna ocena standingu kredytowego nie wykazuje przesłanek podwyższonego ryzyka.

- W przypadku transakcji ocenianych indywidualnie, korektę oszacowano przy zastosowaniu techniki zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w podejściu wieloscenariuszowym.
- W zakresie wyceny portfelowej, w celu oszacowania korekty wyceny wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wykorzystano podejście oparte na koncepcji strat poniesionych, lecz nieujawnionych.

45.7. Kompensowanie aktywów i zobowiązań

W poniższej tabeli zaprezentowano pozycje aktywów i zobowiązań, w ramach których występują pozycje będące przedmiotem kompensowania, objęte porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania.

Kwoty podlegające kompensowaniu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej to kwoty aktywów i zobowiązań finansowych, dla których Bank posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie.

Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, które nie podlegały kompensowaniu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej to kwoty aktywów i zobowiązań które zostałyby skompensowane w przypadku wystąpienia określonych w umowie zdarzeń (np. przypadku naruszenia).

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2014	Kwoty brutto przed kompensowaniem	Kwoty podlegające kompensowaniu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty netto wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, które nie podlegały kompensowaniu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwota ekspozycji netto
				Kwoty związane z ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają niektórych lub wszystkich kryteriów kompensowania	Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)	(e)	(c) - (d) - (e)
Aktywa	303 636	28 839	274 797	68 366	46 879	159 552
Dodatnia wartość instrumentów pochodnych	171 062	28 839	142 223	68 366	8 711	65 146
Należności od banków z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	43 903	0	43 903	0	38 168	5 735
Należności od klientów z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	88 671	0	88 671	0	0	88 671
Zobowiązania	291 984	28 839	263 145	68 366	46 879	147 900

Ujemna wartość instrumentów pochodnych	193 170	28 839	164 331	68 366	38 168	57 797
Zobowiązania wobec banków z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	8 820	0	8 820	0	8 510	310
Zobowiązania wobec klientów z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	89 994	0	89 994	0	201	89 793

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2013	Kwoty brutto przed kompensowaniem	Kwoty podlegające kompensowaniu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty netto wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, które nie podlegały kompensowaniu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwota ekspozycji netto
				Kwoty związane z ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają niektórych lub wszystkich kryteriów kompensowania	Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)	(e)	(c) - (d) - (e)
Aktywa	268 611	-34 856	233 755	-64 944	-74 374	94 437
Dodatnia wartość instrumentów pochodnych	157 034	-34 856	122 178	-64 944	-13 187	44 047
Należności od banków z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	77 140	0	77 140	0	-61 187	15 953
Należności od klientów z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	34 437	0	34 437	0	0	34 437
Zobowiązania	350 872	-34 856	316 016	-64 944	-74 375	176 697
Ujemna wartość instrumentów pochodnych	186 714	-34 856	151 858	-64 944	-61 187	25 727
Zobowiązania wobec banków z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	82 703	0	82 703	0	-13 138	69 565
Zobowiązania wobec klientów z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	81 455	0	81 455	0	-50	81 405

45.8. Zarządzanie kapitałem

Zasady zarządzania kapitałem są uregulowane w Banku w „Polityce zarządzania kapitałem w Banku BPH S.A.” Dokument ten jest zatwierdzony przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku.

Polityka określa w szczególności długoterminowe cele kapitałowe, zasady zarządzania kapitałem w sytuacjach normalnych i awaryjnych (awaryjny plan kapitałowy), podstawy procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, jak również podział odpowiedzialności i strukturę sprawozdawczości.

Polityka jest odpowiednio aktualizowana, aby odzwierciedlać zmiany dotyczące Banku oraz jego środowiska biznesowego.

Ogólny cel polityki kapitałowej

Celem polityki kapitałowej jest aktywne zapewnienie zrównoważonego długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i utrzymanie kapitału na poziomie, który umożliwi Bankowi działanie w sposób ostrożny, a jednocześnie skuteczny. Osiągnięcie tego celu jest realizowane poprzez utrzymanie odpowiedniej bazy kapitałowej, biorąc pod uwagę profil ryzyka Banku i przepisy ostrożnościowe, a także uwzględniając zarządzanie kapitałem w oparciu o ryzyko w ramach planowanych celów w działalności gospodarczej.

Zasady strategii kapitałowej

Zarządzanie kapitałem to podstawowy element zarządzania działalnością Banku, nieodłącznie związany z ogólną strategią Banku. Większość decyzji biznesowych bezpośrednio lub pośrednio wiąże się z zarządzaniem kapitałem. Uwzględniając szeroki zakres wzajemnych powiązań Bank przyjął w swojej strategii kapitałowej następujące zasady ogólne, stanowiące podstawę zarządzania kapitałem:

- tworzenie wartości - zrównoważony, długoterminowy wzrost wartości dla akcjonariuszy stanowi kluczowy element zarządzania Bankiem w tym zarządzania kapitałowego. Wzrost ten powinien być osiągnięty przez włączenie zarządzania kapitałem do działalności gospodarczej,
- kapitał jako narzędzie do pomiaru wyników - zapewnienie efektywnego wykorzystania kapitału i tworzenie wartości dla akcjonariuszy,
- planowanie strategiczne i budżetowanie - planowanie kapitałowe jako integralny element procesu planowania strategicznego i budżetowania,
- adekwatność kapitałowa - zgodność z minimalnymi wymogami w zakresie funduszy własnych i z apetytem na ryzyko Banku,
- stabilna baza kapitałowa - baza kapitałowa powinna być stabilna, aby zapewnić Bankowi bezpieczeństwo oraz zrównoważony wzrost,
- struktura kapitału - źródła kapitału powinny być wykorzystywane zgodnie z preferowaną strukturą kapitału Banku,
- zaangażowanie kierownictwa - Zarząd i Rada Nadzorcza aktywnie uczestniczą w zarządzaniu kapitałem,
- przejrzysta komunikacja - przejrzysta komunikacja w zakresie strategii kapitałowej z wewnętrznymi i zewnętrznymi zainteresowanymi stronami,
- powszechne zrozumienie - jednostki organizacyjne powinny rozumieć rolę zarządzania kapitałem i jego wpływ na swoją działalność.

Cele kapitałowe

Ustalając cele kapitałowe, Bank bierze pod uwagę swoje plany strategiczne i przewidywany rozwój działalności oraz warunki zewnętrzne, w tym sytuację makroekonomiczną oraz inne czynniki środowiska biznesowego. Cele kapitałowe mają podobny horyzont jak strategia biznesowa i są zatwierdzane przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa oraz Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Cele kapitałowe koncentrują się z jednej strony na minimalnych wymogach w zakresie funduszy własnych i współczynnika adekwatności kapitałowej (łącznym współczynnikiem kapitałowym), a z drugiej strony na kapitale wewnętrznym wymaganym do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i zostały ustanowione w „Polityce zarządzania kapitałem w Banku BPH S.A.” poprzez określenie akceptowalnych poziomów współczynnika adekwatności kapitałowej (łącznym współczynnikiem kapitałowym), współczynników kapitałowych bazujących na kapitale Tier 1 oraz współczynnika kapitału wewnętrznego.

Preferowana struktura kapitału

Bank określa swoją preferowaną strukturę kapitału w oparciu o współczynnik kapitału poziomu II do kapitału poziomu I.

Awaryjne plany kapitałowe

Bank posiada „awaryjne plany kapitałowe” („CCP” – *Capital Contingency Plan*), aby terminowo przeciwdziałać niewystarczającemu poziomowi bazy kapitałowej. Uruchomienie CCP jest

przedmiotem decyzji Banku, podejmowanej po przekroczeniu określonego poziomu współczynników kapitałowych.

Proces zarządzania kapitałem

a) Struktura organizacyjna procesu zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem to proces realizowany na różnych poziomach, w odpowiednich jednostkach organizacyjnych Banku oraz jego spółkach zależnych. Nadrzędną rolę w zarządzaniu kapitałem odgrywają Rada Nadzorcza i Zarząd.

Główną rolę w bieżącej realizacji „Polityki zarządzania kapitałem w Banku BPH S.A.”, obok Rady Nadzorczej i Zarządu, odgrywa Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa. W procesie biorą udział wyspecjalizowane jednostki Banku.

b) Kapitał dostępny

Zarządzanie kapitałem koncentruje się na kapitale wymaganym (wewnętrznym, regulacyjnym) i kapitale dostępnym. Kapitał wymagany to kwota kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka. Kapitał dostępny to kwota kapitału w dyspozycji Banku definiowana jako regulacyjne fundusze własne określone w Części Drugiej CRR. Kapitał dostępny obejmuje kapitał Tier 1 (poziomu I; w kapitale Tier 1 wyróżniany jest kapitał podstawowy Tier 1 i kapitał dodatkowy Tier 1) i Tier 2 (poziomu II; uzupełniający) pomniejszone o odliczenia szczegółowo określone w „Polityce zarządzania kapitałem w Banku BPH SA”.

c) Planowanie kapitału

Planowanie kapitału koncentruje się na ocenie bieżących i prognozowanych wymogów w zakresie funduszy własnych Banku (zarówno regulacyjnych, jak i wewnętrznych), a także porównywaniu ich z bieżącym i prognozowanym kapitałem dostępnym.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego

ICAAP to proces, w ramach którego Bank dokonuje oceny kwoty kapitału wewnętrznego potrzebnego na pokrycie ponoszonego przez siebie ryzyka, uwzględniając swoją strategię biznesową, a także apetyt na ryzyko i profil ryzyka. Kapitał wewnętrzny musi być całkowicie pokryty kapitałem dostępnym Banku.

Proces ICAAP w Banku obejmuje pięć faz:

- ustalenie ryzyk o istotnym znaczeniu;
- kwantyfikacja ryzyk;
- agregacja ryzyk;
- alokacja kapitału;
- monitorowanie i sprawozdawczość (w tym kontrola ex-post).

Poziom kluczowych wartości w zakresie zarządzania kapitałem

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
I. Fundusze podstawowe	3 841 672	3 709 040
Kapitał podstawowy	383 340	383 340
Inne kapitały	3 659 711	3 561 744
Korekta funduszy o wartości niematerialne	-201 379	-230 711
Korekta funduszy o zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	0	-5 100
Niezrealizowane straty na instrumentach finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	0	-233
II. Fundusze uzupełniające	675 000	670 567
Niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży*	0	667

Korekta funduszy o zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	0	-5 100
Pożyczka podporządkowana	675 000	675 000
III. Fundusze własne	4 516 672	4 379 607

* Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 pozycja ujmowana jest w funduszach podstawowych

Według danych na 31 grudnia 2014 roku współczynnik wypłacalności Banku BPH SA wynosi 16,67% i jest powyżej poziomu ustanowionego przez Regulatora. W ciągu 2014 roku i 2013 roku Bank spełniał wymogi regulacyjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

Współczynnik wypłacalności został wyliczony zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

19.03.2015 Richard Gaskin
Prezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Andras Bende
Wiceprezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Mariusz Bondarczuk
Wiceprezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Grzegorz Jurczyk
Wiceprezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Mariusz Kostera
Wiceprezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Krzysztof Nowaczewski
Wiceprezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Wilfried Mathias Seidel
Wiceprezes Zarządu
podpis

19.03.2015 Grażyna Utrata
Wiceprezes Zarządu
podpis
